

Вінницький національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
(повне найменування інституту)
Кафедра економіки підприємства та виробничого менеджменту
(повна назва кафедри)

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю на приватному акціонерному товаристві «Вінницький олійножировий комбінат»

Виконала: студентка 2 курсу, групи МПОУ-20м
спеціальності 073 – Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

Соломонюк І. Л.
(прізвище та ініціали)

Керівник к.е.н., доцент каф. ЕПВМ
Причепя І.В.
(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 2021 р.

Опонент к.е.н., доцент каф. ММЕ
Сметанюк О. А.
(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 2021 р.

Допущено до захисту
Завідувач кафедри ЕПВМ
к.е.н., проф. Лесько О.Й.
(прізвище та ініціали)
« ____ » _____ 2021 р.

Вінниця – 2021 року

Вінницький національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет менеджменту та інформаційної безпеки

Кафедра економіки підприємства та виробничого менеджменту

Рівень вищої освіти II-й (магістерський)

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма – Менеджмент підприємств, організацій і установ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

к.е.н., професор О.Й. Лесько

“ 03 ” 09 2021 року

З А В Д А Н Н Я **НА МАГІСТЕРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Соломонюк Ірині Леонідівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю на приватному акціонерному товаристві «Вінницький олійножировий комбінат»

керівник роботи к. е. н., доцент Причепи Ірина Валеріївна,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “24” вересня 2021 року № 277

2. Строк подання студентом роботи 02.12.2021 р.

3. Вихідні дані роботи: спеціальна економічна література, монографії, посібники, методична література, статистична звітність та статистичні щорічники, фінансова звітність ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» та ін. джерела.

4. Зміст текстової частини: (перелік питань, які потрібно розробити) дослідити теоретико-методичні засади ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства; проаналізувати стан і тенденції розвитку олійно-жирової галузі України, дослідити ефективність фінансової діяльності ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат»; розробити пропозиції та рекомендації щодо удосконалення управління фінансовою діяльністю на ПрАТ «Вінницький олійно-жировий комбінат» тощо.

5. Перелік ілюстративного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Таблиця 1.1 – Підходи до трактування поняття «фінансова діяльність підприємства», Таблиця 1.2 – Підходи до трактування поняття «фінансові ресурси», Рисунок 1.1 – Складові фінансових ресурсів підприємства, Рисунок 1.2 - Класифікація фінансових ресурсів підприємства, Таблиця 1.4 - Складові елементи механізму формування фінансових ресурсів, Таблиця 1.5 - Основні функції управління фінансовою діяльністю підприємства, Рисунок 1.3 – Етапи оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства, Таблиця 1.6 – Абсолютні показники складу та структури капіталу підприємства, Таблиця 1.7 – Система фінансових показників оцінювання фінансової стійкості підприємства, Таблиця 1.8 – Показники забезпечення запасів джерелами формування, Таблиця 2.1 – Динаміка основних економічних та фінансових показників діяльності підприємства, Рисунок 2.1 – Динаміка основних показників діяльності підприємства, Рисунок 2.2 – Динаміка показників доходів і витрат діяльності підприємства,

Таблиця 2.2 – Основні показники балансу підприємства, Рисунок 2.4 – Структура майна та джерел його формування, Таблиця 2.3 – Показники збитковості діяльності підприємства, Таблиця 2.4 – Абсолютні показники складу та структури активів і пасивів підприємства, Рисунок 2.7 – Динаміка основних фінансових коефіцієнтів, Рисунок 2.8 – Коефіцієнти забезпеченості власним оборотним капіталом та його маневреності, Таблиця 2.6 – Визначення типу фінансової стійкості ПрАТ «Вінницький ОЖК», Таблиця 3.1 - Базовий SWOT-аналіз ПрАТ «Вінницький ОЖК», Рисунок 3.1 – Змакетована організаційна структура фінансового відділу ПрАТ «Вінницький ОЖК», Таблиця 3.3 – Загальний план рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Спеціальний	доцент кафедри ЕПВМ Причепи І. В	03.09.2021	02.12.2021

7. Дата видачі завдання 03.09.2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів магістерської кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Формування та затвердження теми магістерської кваліфікаційної роботи (МКР)	2021 р.	
2.	Виконання спеціальної частини МКР Перший рубіжний контроль МКР (1-й розділ МКР)	вересень-жовтень 2021 р.	
3.	Виконання спеціальної частини МКР Другий рубіжний контроль МКР (2-й розділ МКР)	листопад 2021 р.	
4.	Виконання спеціальної частини МКР Третій рубіжний контроль МКР (3-й розділ МКР)	грудень 2021 р.	
	Нормоконтроль. Попередній захист МКР	14.12. 2021	
	Рецензування МКР	17.12.2021	
	Захист МКР	21.12.2021р. за графіком кафедри	

Студент

_____ (підпис)

Соломонюк І.Л.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Причепи І. В.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

УДК 658.155 Соломонюк І.Л. Підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю на приватному акціонерному товаристві «Вінницький олійножировий комбінат». Магістерська кваліфікаційна робота зі спеціальності 073 – Менеджмент, освітня програма – Менеджмент підприємств, організацій та установ. Вінниця: ВНТУ, 2021. 109 с. На укр. мові. Бібліогр.: 71 назва; рис.: 14; табл. 20.

Магістерська кваліфікаційна робота присвячена питанням удосконалення управління фінансовою діяльністю на приватному акціонерному товаристві «Вінницький олійножировий комбінат».

У роботі розглянуто підходи науковців щодо розуміння сутності та змісту понять фінансової діяльності та фінансових ресурсів. Досліджено теоретичні засади ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства. Удосконалено підхід щодо оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства.

Досліджено стан та тенденції розвитку олійно-жирової галузі України. Охарактеризовано основні показники фінансово-господарського стану ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат», проведено аналіз ефективності управління його фінансовою діяльністю та системи менеджменту підприємства.

Розроблено стратегію розвитку підприємства та запропоновано основні напрямки щодо підвищення ефективності управління на підприємстві.

Ключові слова: фінансові ресурси, фінансова діяльність, управління фінансовою діяльністю, фінансова стійкість.

ABSTRACT

UDC 658.155 Solomonyuk IL Improving the efficiency of financial management at the private joint-stock company "Vinnytsia Oil and Fat Plant". Master's thesis in the specialty 073 - Management, educational program - Management of enterprises, organizations and institutions. Vinnytsia: VNTU, 2021. 109 p. In Ukrainian language. Bibliogr .: 71 title; fig .: 14; table 20.

The master's qualification work is devoted to the issues of improving the management of financial activities at the private joint-stock company "Vinnytsia Oil and Fat Plant".

The paper considers the approaches of scientists to understand the nature and content of the concepts of financial activity and financial resources. Theoretical bases of effective management of financial activity of the enterprise are investigated. The approach to assessing the effectiveness of financial management of the enterprise has been improved.

The state and tendencies of development of the oil and fat industry of Ukraine are studied. The main indicators of financial and economic condition of PJSC "Vinnytsia Oil and Fat Plant" are described, the analysis of the effectiveness of management of its financial activities and management system of the enterprise is carried out.

The strategy of enterprise development is developed and the basic directions on increase of efficiency of management at the enterprise are offered.

Key words: financial resources, financial activity, financial activity management, financial stability.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ЗА СУЧАСНИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	8
1.1 Фінансова діяльність в дослідженнях вітчизняних і зарубіжних науковців.	8
1.2 Особливості управління фінансовою діяльністю підприємства за сучасних умов.....	16
1.3 Економічне обґрунтування вибору підходу до оцінювання ефективності управління фінансової діяльності підприємства.....	28
Висновки до першого розділу	37
2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ВІННИЦЬКИЙ ОЛІЄЖИРКОМБІНАТ»	39
2.1 Загальна характеристика ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» як провідного товаровиробника олійно-жирової галузі України	39
2.2 Аналіз ефективності управління фінансовою діяльністю ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат».....	52
2.3 Аналіз системи управління досліджуваного підприємства.....	58
Висновки до другого розділу	65
3 ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРАТ «ВІННИЦЬКИЙ ОЛІЄЖИРКОМБІНАТ»	67
3.1 Розробка та обґрунтування базової стратегії розвитку ПрАТ «Вінницький ОЖК».....	67
3.2 Розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності управління	

ПрАТ «Вінницький ОЖК» та покращення результатів його діяльності.....	71
3.2.1 Розробка рекомендацій щодо покращення результатів діяльності підприємства.....	71
3.2.2 Макетування організаційної структури планово-економічного відділу підприємства.....	78
3.2.3 Розрахунок витрат, які потрібні для реалізації запропонованих рекомендацій, та економічного ефекту від їх впровадження	80
3.3 Моделювання результатів діяльності підприємства	90
Висновки до третього розділу	97
ВИСНОВКИ	99
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	102
Додаток А (обов'язковий). Протокол перевірки кваліфікаційної роботи	108
Додаток Б (обов'язковий). Технічне завдання	112
Додаток В Фінансова звітність ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат»....	128
Додаток Г (обов'язковий). Ілюстративний матеріал	129

ВСТУП

Актуальність теми. До нових викликів сьогодення, що є наслідками глобальної пандемії, з якими зіштовхнулись більшість країн світу, значна частина вітчизняних підприємств виявилась не готовою, опинившись в кризових умовах для господарювання.

Складні соціально-економічні та політичні перетворення в країні призвели до ще більшого посилення турбулентності в національній економічній системі.

Як зазначають фахівці Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, «за останній рік фінансове становище близько 45% українських підприємств погіршилось через пандемію коронавірусу. Найбільше постраждали від карантину представники малого бізнесу» [1].

Відповідно, актуалізується завдання оптимізації ресурсного потенціалу підприємств. Враховуючи такі вимоги сьогодення, особливу увагу варто зосередити на підвищенні ефективності управління саме фінансовими ресурсами, які набувають форми основних та оборотних ресурсів, а також засобів стимулювання працівників. Рівень ефективності управління фінансовими ресурсами безпосередньо відображається на фінансовій стійкості та благополуччі підприємства в цілому, працівників і власників зокрема.

Першочергового значення набувають завдання раціонального формування внутрішніх і зовнішніх фінансових відносин з ефективною організацією управління фінансовою діяльністю підприємства, що сприятиме досягненню значних темпів його розвитку, підвищення конкурентоспроможності зокрема.

Відповідно, управління фінансовою діяльністю підприємства та підвищення його ефективності стає пріоритетним завданням апарату управління підприємств за сучасних умов складних перетворень.

Дослідженню проблем ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства присвячено праці багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Вагомий здобуток в даному напрямку досліджень мають Бланк І. А., Міщенко А. П., Г.В Щокін,

М.Ф. Головатий, О.В. Антонюк, В.П. Сладкевич, Бердар М. М., Джерелейко С. Д., Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна, Терещенко О. О., Прохорова В.В., Салькова І.Ю., Римар А.Ю., Чобіток В.І., Зайцева І.С., Бондар А.І., Ткаченко Т.П., Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д., А.Є. Громова, К.В. Крамаренко, Т.О. Рудик, Горбан А., Кропівцова Н., Лапа А. та ін. [2–22].

Метою дослідження даної магістерської кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних, методичних та практичних засад підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства.

У відповідності до визначеної мети в роботі поставлено **такі завдання:**

- дослідити сутність та структуру поняття фінансова діяльність, фінансові ресурси зокрема;
- дослідити суть, структуру та підходи до управління фінансовою діяльністю підприємства;
- удосконалити підхід до оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства;
- проаналізувати фінансово-економічні показники діяльності досліджуваного підприємства;
- дослідити ефективність управління фінансовою діяльністю ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат»;
- дослідити систему управління досліджуваного підприємства;
- провести стратегічний аналіз діяльності ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат»;
- розробити комплекс заходів щодо підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства за умов зростання економічної нестабільності.

Об'єктом дослідження даної роботи є процеси управління фінансовою діяльністю підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні засади підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат».

У процесі дослідження при вивченні понять фінансова діяльність та фінансові ресурси застосовувались методи системного аналізу та синтезу, використано метод історичного аналізу та метод систематизації. При макетуванні організаційної структури підприємства використано графічний метод та ін.

Інформаційною базою дослідження стали теоретичні та науково-практичні дослідження науковців, законодавчі та нормативно-правові акти з питань регулювання діяльності підприємств в Україні; офіційні дані Державної служби статистики України та Головного управління статистики у Вінницькій області, дані та фінансова звітність ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат».

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому що:

удосконалено трактування поняття фінансові ресурси підприємства, що на відміну від існуючих є досить повним, враховуючи як власний капітал, так і можливості використання позичкового та залученого капіталів. Водночас, враховано цільову спрямованість формування та використанні фінансових ресурсів в розрізі обраної фінансової стратегії господарювання.

удосконалено підхід до оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства, який на відміну від існуючих передбачає аналізування абсолютних та відносних оціночних показників в їх динаміці, а також – визначення типу фінансової стійкості підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що на основі проведених теоретичних досліджень та отриманих наукових результатів розроблено алгоритм оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства та запропоновано практичні рекомендації щодо підвищення її ефективності.

Результати дослідження були апробовані на Всеукраїнській конференції «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи» (ВНТУ, 2021-2022) [23].

Пояснювальна записка складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури (71 джерело), додатків (4). Текст пояснювальної записки викладений на 109 сторінках, містить 20 таблиць, 14 рисунків.

1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ЗА СУЧАСНИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1 Фінансова діяльність в дослідженнях вітчизняних і зарубіжних науковців

Непрогнозовані інфляційні процеси, коливання на ринках валют, зростання відсотків за користування кредитними ресурсами, зниження платоспроможного попиту покупців мають негативний вплив на ефективність діяльності підприємства.

Динамічні перетворення, підсилені пандемічними процесами, тільки збільшують нестачу фінансових ресурсів на вітчизняних підприємствах, що порушує платіжну дисципліну та знижує рівень фінансової стійкості суб'єктів бізнесу, національної економічної системи в цілому [24].

Виникає необхідність ефективного управління процесами формування та використання фінансових ресурсів, що і є змістом фінансової діяльності як на макро, так і на мікрорівнях.

Водночас трактування поняття фінансової діяльності в економічній науковій думці є досить неоднозначним, а іноді і дискусійним.

Так, одні науковці переконані, що фінансова діяльність є базовою категорією економічної науки, інші – юридичної науки. Варто зауважити, що відсутність єдиного загальновизнаного підходу до трактування даного поняття, значно ускладнює теоретико-прикладні завдання та процеси ефективного управління фінансовою діяльністю господарюючих суб'єктів, потребуючи уточнення.

Відповідно, в таблиці 1.1 узагальнено основні підходи дослідників щодо тлумачення поняття «фінансова діяльність підприємства» за двома напрямками: правовий та господарсько-управлінський.

Таблиця 1.1 – Підходи до трактування поняття «фінансова діяльність підприємства»

Автор, джерело	Визначення поняття
Правовий аспект	
Господарський кодекс України [25, ст. 333]	Фінансова діяльність суб'єктів господарювання включає грошове та інше фінансове посередництво, страхування, а також допоміжну діяльність у сфері фінансів і страхування.
Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [29]	Діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів підприємства.
Господарсько-управлінський аспект	
М.М. Бердар [27, с. 21]	Діяльність, яка пов'язана з організацією фінансів підприємства та здійснення відповідно до цілей і завдань стратегії економічного розвитку господарюючого суб'єкта.
Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко [28, с. 23].	Система форм і методів, які використовуються для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів.
А.М. Поддєрьогін [18, с. 14], Н.М. Любенко [29, с. 6]	Система використання різних форм і методів для фінансового забезпечення функціонування підприємств для досягнення ними поставлених цілей.
О.О. Терещенко [11, с. 16]	Комплекс функціональних завдань, здійснюваних фінансовими службами підприємства і пов'язаних з фінансуванням, інвестиційною діяльністю та фінансовим забезпеченням операційної діяльності суб'єкта господарювання (широке розуміння). Процес фінансування підприємства (вужке розуміння).
О. О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук [30, с. 48]	Процес, під час якого суб'єкт господарювання формує, розподіляє, перерозподіляє та використовує фінансові ресурси для задоволення поставлених цілей.
О.Ю. Ніпіаліді, Н.І. Карпишин [31, с. 12]	Система використання різних форм і методів для фінансового забезпечення суб'єктів господарської діяльності та досягнення ними визначених цілей.
Крамаренко Г. О., Чорна О.Є. [12]	Операції, що приводять до зміни розміру і складу власного і позикового капіталу підприємства (емісія акцій, отримання і погашення банківських кредитів, виплата дивідендів та інші надходження і платежі).
Загородній А. Г. [32]	Діяльність, спрямована на забезпечення фінансовими ресурсами поточної операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства

Систематизація існуючих в науковій теорії підходів до трактування поняття дозволяє уточнити цю економічну категорію.

Ми погоджуємося з думкою дослідників Г.О. Крамаренко та О.Є. Чорна, які зазначають, що «фінансова діяльність здійснюється підприємством з метою формування первісного капіталу і наступного забезпечення обґрунтованих пропорцій при формуванні і використанні фінансових ресурсів підприємства, створення умов для виконання зобов'язань перед державою, покупцями, постачальниками» [33, с. 272].

На наш погляд, узагальнено фінансову діяльність підприємства доцільно охарактеризувати як цілеспрямований процес формування та ефективного використання фінансових ресурсів підприємства, орієнтуючись на ефективне функціонування і розвиток суб'єкта підприємницької діяльності у відповідності до обраної фінансової стратегії.

В розрізі такого трактування фінансової діяльності виникає необхідність дослідження сутності та змісту поняття «фінансові ресурси», яке у вітчизняній економічній науці є не менш дискусійним і неоднозначним, що продиктовано відсутністю єдиного загальноприйнятого підходу серед науковців.

Поняття ресурсів має французьке походження, безпосередньо характеризуючи допоміжні засоби, які можуть використовуватись з певного джерела для досягнення певних цілей.

Ресурси мають певні відмітні характеристики [24]:

- потреба в ресурсах пов'язана з суспільним виробництвом та створенням споживчої вартості;
- структура ресурсів є динамічною, визначаючись розвитком продуктивних сил та виробничих відносин;
- будь-які ресурси відтворюються у вартісній формі.

В цілому усі ресурси можна поділити на матеріальні, трудові, природні (базова складова) та фінансові (похідна складова, що виникла на етапі розвитку суспільного виробництва).

В економічній літературі можна відслідкувати різні підходи до виокремлення меж функціонування фінансових ресурсів.

В економічній літературі під фінансовими ресурсами часто розуміють саме грошові фонди, які формуються в процесі розподілу, перерозподілу й використання валового внутрішнього продукту, який формується в державі протягом певного часу [34, с. 133].

Група авторів, зокрема І. Балабанов, А. Блабанов, І. Бланк та ін., характеризують фінансові ресурси підприємства «як кошти, наявні в розпорядженні суб'єкта господарювання». І. Бланк наголошує, що ця сукупність коштів формується для фінансування розвитку підприємства в майбутньому [35, с. 32].

Вважаємо, що поняття «кошти» є значно ширшим, ніж «фінансові ресурси» [36], які характеризують фінансовий результат процесу відтворення, а не зміну форм вартості. Фінансові ресурси відображають можливості для соціально-економічного розвитку.

Частина науковців для характеристики фінансових ресурсів оперує поняттям «фонди». Водночас сьогодні поняття «фонди» як організаційна категорія руху коштів практично зникає з лексики підприємств, що чітко віддзеркалено в формі балансу, в якій жодного разу не згадуються фонди, а використовується поняття «капітал». В цілому до трактування будь-якого фонду як джерела коштів для придбання активів не слід ставитися буквально: активи найчастіше придбаваються у тому разі, коли у підприємства є в достатньому обсязі вільні грошові ресурси, а не тому, що створено якийсь фонд. Відповідно, більшість підприємств не поспішають створювати різноманітні фонди, а акумулюють їх у вигляді нерозподіленого прибутку [37].

В умовах динамічної економіки практики та теоретики частіше оперують поняттям «капітал», який є реальним об'єктом, на який можна впливати з метою отримання доходів. В такому розумінні капітал для фінансиста – об'єктивний фактор виробництва. Відповідно, капітал є частиною фінансових ресурсів, яка введена підприємством в обіг і приносить відповідні доходи від її ефективного використання. В такому трактуванні капітал є формою фінансових ресурсів.

В такому контексті варто звернути увагу на трактування фінансових ресурсів А. Філімоненковим [38, с. 13], який, на відміну від інших дослідників, які характеризують фінансові ресурси як грошові надходження, доходи та нагромадження у фондовій і нефондовій формах тощо, розкриває сутність фінансових ресурсів підприємства як «грошовий капітал, що вкладається у підприємство з метою одержання доходів і прибутку».

В. Белоліпецький наголошує, що «в умовах ринкової економіки фінансисти оперують частіше саме поняттям «капітал», оскільки він для фінансиста-практика є реальним об'єктом, на який можна впливати з метою отримання нових підприємницьких доходів. Капітал же – це перетворена форма фінансових ресурсів» [39, с. 64].

Водночас, науковець зазначає, що у фінансовій звітності підприємства фінансові ресурси представлені капіталом і зобов'язаннями підприємства, тим самим відносячи до капіталу тільки власний капітал підприємства (перший розділ пасиву балансу фінансової звітності).

Якщо досліджувати фінансові ресурси в часовому контексті, то принципова відмінність між фінансовими ресурсами підприємства та його капіталом полягає в тому, що в будь-який момент часу фінансові ресурси перевищують або відповідають розміру капіталу підприємства [37]. При цьому рівноважність означає, що підприємство не має жодних фінансових зобов'язань і всі наявні фінансові ресурси перебувають в обігу. Варто зауважити, що в сучасній обліково-аналітичній практиці використовують саме поняття власного капіталу «як частини в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань» [40].

Така ж точка зору прослідковується в дослідженнях В. Гриньова, В. Коюди [41] та Г. Кірейцева [42], зазначаючи, що «принциповою різницею між капіталом і фінансовими ресурсами є те, що на будь-який момент часу фінансові ресурси є більшими або ж дорівнюють капіталу підприємства. При цьому, якщо «фінансові

ресурси» відповідають «капіталу», то це означає, що у підприємства немає жодних фінансових зобов'язань» [42, с. 17].

Водночас поглиблені дослідження показали, що деякі науковці ототожнюють фінансові ресурси і капітал, а іноді й підміняючи одне поняття іншим. Так, В. Опарін [43] характеризує фінансові ресурси як суму коштів, що спрямовуються в основні та оборотні засоби підприємства. Автор зазначає, що фінансові ресурси характеризують фінансовий потенціал підприємства, визначаючи можливості щодо здійснення різних витрат з метою отримання доходів.

Водночас, варто зауважити, що капітал є реальним об'єктом, на який можна постійно впливати з метою отримання нових доходів підприємства та виконання підприємством своїх зобов'язань. В такому контексті капітал є об'єктивним фактором виробництва, будучи частиною фінансових ресурсів, які використовуються підприємством у своїй діяльності.

Підсумувавши, можна констатувати, що капітал є перетвореною формою фінансових ресурсів. Відповідно, ототожнювати поняття фінансових ресурсів і капіталу не доцільно. Принциповою різницею між капіталом і фінансовими ресурсами є те, що на будь-який момент часу фінансові ресурси перевищують або дорівнюють капіталу підприємства. При цьому така рівновага вказує на те, що у підприємства немає жодних фінансових зобов'язань.

Аналізуючи наведені трактування поняття «фінансові ресурси підприємства» (табл. 1.2), можемо констатувати, що серед українських та зарубіжних науковців і досі відсутня одна думка щодо трактування цього поняття з визначенням його місця та значення в процесі функціонування будь-якого підприємства.

При уточненні сутності та змісту поняття фінансових ресурсів доцільно враховувати, що:

- фінансові ресурси за своєю сутністю є складовою виробничих відносин суспільства;

- фінансові ресурси формуються та використовуються в ході фінансових відносин (зокрема кредитних);
- ресурси в цілому, фінансові зокрема, використовуються для досягнення певних цілей.

Таблиця 1.2 – Підходи до трактування поняття «фінансові ресурси»

Автор, джерело	Визначення поняття «фінансові ресурси»
О. Філімоненков [44] с	грошові накопичення і доходи, що створюються у процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту й зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб
О. Гудзь [45]	сукупність усіх високоліквідних наявних активів, які перебувають у розпорядженні підприємства та призначені для виконання фінансових зобов'язань і розширеного відтворення, пов'язуючи їх обсяг та склад із платоспроможністю підприємства
В. Опарін, А. Чупіс, М. Корецький, В. Борисова [43; 46]	всі кошти, що знаходяться в розпорядженні підприємства і спрямовані в основні засоби та обігові кошти підприємства
Поддєрьогін А., Білик М., Буряк Л. та ін. [47]	сукупність грошових коштів у фондовій, нефондовій або матеріальній формі, які призначені для виконання фінансових зобов'язань, здійснення поточних витрат і витрат на забезпечення розширеного відтворення
Петленко Ю. [48]	грошові кошти, які залучені в господарський обіг підприємства з різних джерел, сформованих під впливом організаційно-правових форм господарювання, призначених для покриття його власних потреб
А. Філімоненков [38, с. 13]	грошовий капітал, що вкладається у підприємство з метою одержання доходів і прибутку
А. Блабанов, І. Бланк [2; 35]	фінансові ресурси підприємства як кошти, наявні в розпорядженні суб'єкта господарювання для фінансування розвитку підприємства в майбутньому
Лайко П., Мних М. [49]	як сукупність грошових коштів у фондовій, не фондовій або матеріальній формі, які призначені для виконання зобов'язань, здійснення поточних витрат і витрат на забезпечення розширеного відтворення.
Романенко О. Р. [50, с. 80].	акумульовані підприємством грошові кошти з різних джерел, які надходять у господарський обіг і призначені для покриття його потреб

Відповідно, говорячи про фінансові ресурси, вважаємо, що доцільно враховувати всі грошові кошти, що акумулюються для здійснення цільових витрат.

Різні класифікаційні трактування фінансових ресурсів у економічній літературі дають можливість охарактеризувати фінансові ресурси підприємства як наявний в розпорядженні підприємства капітал, який поділяється за двома ознаками [51]:

- за видами та складом;
- за джерелами виникнення (формування) як сукупність власного, позичкового та залученого грошового капіталу, що використовується для формування майна та здійснення діяльності підприємства. Відповідно, капітал, який формує фінансові ресурси підприємства та фінансує його активи, водночас є зобов'язаннями перед власниками та кредиторами.

Такий капітал призначений для здійснення витрат на розширене відтворення, виконання фінансових зобов'язань перед юридичними та фізичними особами, для забезпечення процесів економічного стимулювання.

За результатами дослідження можна зазначити, що фінансові ресурси мають певні відмітні характеристики, які виявляється в тому, що:

- такі ресурси завжди виступають у грошовій формі як матеріальної основи фінансування підприємства (як джерело ліквідності та платоспроможності);
- основними ознаками таких грошових коштів є джерела їх формування і право суб'єкта підприємництва розпоряджатися ними без обмежень;
- мають розподільчий характер, відображаючи напрямки формування та використання прибутків, а також нагромаджень господарюючих суб'єктів.

Враховуючи результати дослідження, вважаємо за доцільне охарактеризувати фінансові ресурси підприємства як сукупність доходів і нагромаджень, що формуються за рахунок власного, позичкового та залученого грошового капіталу, які акумулюються та використовуються підприємством в ході здійснення виробничо-фінансової діяльності для забезпечення ліквідності активів, платоспроможності та соціально-економічного розвитку відповідно до сформованої фінансової стратегії.

Такий підхід до трактування поняття фінансових ресурсів підприємства є досить повним, враховуючи як власний капітал, так і можливості використання позичкового та залученого капіталів. Водночас, враховано цільову спрямованість формування та використанні фінансових ресурсів в розрізі обраної фінансової стратегії господарювання.

1.2 Особливості управління фінансовою діяльністю підприємства за сучасних умов

Основоположною ланкою фінансовою системи будь-якої держави є саме фінанси підприємств, оскільки вони функціонують у сфері суспільного виробництва, де створюються валовий внутрішній продукт, національний доход, різні матеріальні та нематеріальні блага, формуються фінансові ресурси держави.

Формування та використання фінансів дозволяє підприємствам забезпечити безперервність відтворювального процесу, дає можливість вирішувати виробничі, економічні та соціальні завдання, формувати централізований та децентралізований капітал як на рівні держави, так і на рівні суб'єктів підприємництва.

За економічною природою фінанси підприємства характеризують грошові відносини, які виникають у суб'єктів господарювання у процесі їх створення і здійснення виробничо-фінансової діяльності. Такими відносинами можуть бути [32]:

- грошові відносини між суб'єктом господарювання та їх засновниками, які виникають при формуванні статутного капіталу підприємства;
- грошові відносини між суб'єктом господарювання та іншими контрагентами (постачальниками, споживачами, посередниками, партнерами та іншими організаціями), які виникають у процесі купівлі-продажу товарів, продукції, виконання робіт, надання послуг тощо;

- грошові відносини між суб'єктом господарювання та різноманітними сферами фінансово-кредитної системи відповідно до внесків різних видів податків і платежів, а також отриманих з них коштів на різні цілі;

- грошові відносини між підприємством та працівниками в напрямку формування фонду оплати праці, матеріального стимулювання, виплати дивідендів за акціями, утримання податків та коштів за нанесені збитки;

- грошові відносини в межах підприємств, що виникають при розподілі доходів і накопичень за різними каналами, при формуванні різноманітних фондів.

Таким чином, створення і функціонування підприємств прямо пов'язані з грошовими відносинами, що опосередковують виробничо-збутові процеси, отримання доходів і накопичень, їх розподіл за відповідними напрямками [44].

Матеріальною умовою появи і функціонування фінансів виступають фінансові ресурси, які лежать в основі функціонування відповідних видів грошових відносин підприємств.

Фінансові ресурси є грошовим вираженням новоствореної вартості. На першому етапі з грошових надходжень відшкодовуються обігові кошти, авансовані в виготовлення продукції, та погашається заборгованість за короткостроковими кредитними зобов'язаннями.

Процес відшкодування витрат завершується формуванням амортизаційних відрахувань, спрямуванням відповідної частини коштів до цільових фондів та інших витрат, які є необхідними для виробничо-збутової діяльності. Водночас із загальних надходжень виокремлюються виплати з оплати праці. Решта коштів, за вирахуванням адміністративних витрат, витрат на збут, інших загальногосподарських витрат і сплати податків і платежів, відображають чистий прибуток підприємства.

Фінансові ресурси мають характерні ознаки, відображаючи грошові відносини, визначаючись первинним розподілом вартості валового внутрішнього продукту, формуванням та використанням грошових доходів, будучи платіжним засобом та забезпечуючи ліквідність активів підприємства.

Основні складові фінансових ресурсів наведено на рис. 1.1.

Рисунок 1.1 – Складові фінансових ресурсів підприємства [52]

Класифікація фінансових ресурсів, наведена на рис. 1.2.

Можна виділити основні ознаки, які притаманні фінансовим ресурсам: формування та використання фінансових ресурсів здійснюється відповідно до правового та нормативного забезпечення, фінансові ресурси можуть належати суб'єктам господарювання різних організаційно-правових форм бізнесу або бути зосереджені у суб'єктів фінансового ринку (банківських установах, інвестиційних фондах, компаніях спільного інвестування тощо) [52].

Джерелами формування фінансових ресурсів підприємства є власні фінансові ресурси та залучені з різних джерел кошти. Можна виділити такі основні складові фінансових ресурсів підприємства: дохід, прибуток, амортизаційні відрахування, статутний капітал, кредиторська заборгованість, короткострокові кредити банків. Характерний зміст фінансових ресурсів визначається наявністю певних ознак. По-перше, це фонди коштів акумуляційного характеру, що утворюються в результаті виробництва, розподілу та перерозподілу сукупного суспільного продукту й національного доходу.

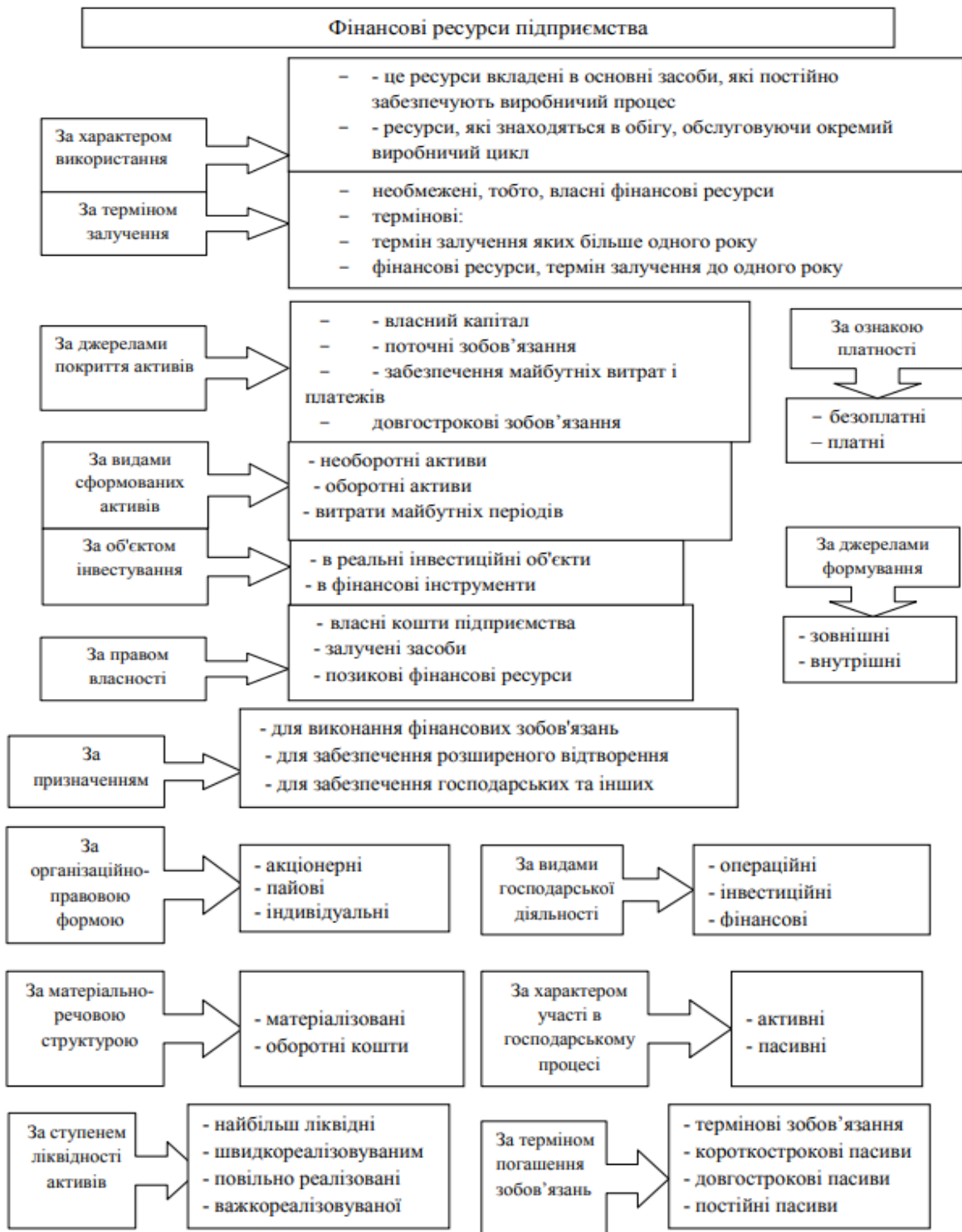

Рисунок 1.2 - Класифікація фінансових ресурсів підприємства [52]

По-друге, це кінцеві прибутки, тобто кошти, призначені для обміну на товари. По-третє, це прибутки після реалізації товарів [53]. На рівні підприємства

виокремлюють внутрішні та зовнішні джерела формування фінансових ресурсів (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 - Джерела формування фінансових ресурсів підприємства

Внутрішні	Зовнішні	
	Фінансові ресурси, що мобілізовані на фінансовому ринку	Фінансові ресурси, що отримані в порядку перерозподілу
Прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства	Кошти від емісії та продажу акцій, облігацій та інших видів цінних паперів	Ресурси, отримані від головних компаній, концернів
Амортизаційні відрахування	Кредити банківських установ та позики юридичних і фізичних осіб	Бюджетні асигнування
Внески засновників під час формуванні статутного капіталу	Фінансовий лізинг	Дивіденди та відсотки за цінними паперами інших емітентів
Додаткова емісія та розміщення акцій	Факторинг	Страхові відшкодування
Додаткові пайові та інші внески в статутний капітал підприємства		

Джерело: складено на основі [54-55]

Формування фінансових ресурсів за рахунок використання різних джерел дозволяє підприємству адекватно реагувати на зміну потреб ринку, розширювати асортимент продукції, значно нарощувати масштаби виробництва. Проте у процесі формування фінансових ресурсів важливо дотримуватись оптимального співвідношення між джерелами їхнього формування з метою забезпечення належної фінансової стійкості підприємства.

Для успішної діяльності підприємства варто раціонально управляти процесом формування фінансових ресурсів. Раціональне управління фінансовими ресурсами підприємства включає такі етапи [9; 10]:

- виявлення та формулювання проблеми чи задачі управління фінансовими ресурсами підприємства, що має бути вирішена через використання минулого досвіду та наявних даних;

- прийняття виваженого управлінського рішення щодо використання фінансових ресурсів та його реалізація;

– аналіз результатів прийнятого рішення з погляду можливих способів його модифікації чи зміни, а також урахування його результатів у процесі нагромадження досвіду, який цілком може бути використаний у майбутньому.

Система управління формуванням фінансових ресурсів є складовою фінансового механізму підприємства. Сукупність фінансових стимулів, важелів, інструментів, форм і способів регулювання економічних процесів й відносин створює механізм формування фінансових ресурсів підприємства. Види основних складових елементів механізму формування фінансових ресурсів представлено в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 - Складові елементи механізму формування фінансових ресурсів

Елементи	Зміст
Методи	Методи забезпечення: – самофінансування; – мобілізація на фінансовому ринку (страхування, кредитування, акціонування, мобілізація коштів через продаж цінних паперів тощо); – державне фінансування (державне цільове фінансування, державні гарантії, дотування та субсидування); – взаємне фінансування. Методи регулювання: – планування; – прогнозування; – регулювання; – контроль.
Важелі	ставки податків; норми й порядок нарахування; амортизаційні відрахування; відсоткова ставка; курси цінних паперів; застава; курси валют; обсяги державних закупівель; розмір дотацій і субсидій; умови доступу на ринок
Інструменти	прибуток; податки; лізинг; інвестиції; цінні папери; державні закупівлі; амортизаційні відрахування; кредит; факторинг; валютні цінності; дотації, субсидії, субвенції
Нормативно-правове забезпечення	закони та підзаконні нормативно-правові акти держави та суб'єктів господарювання
Інформаційне забезпечення	Внутрішня інформація суб'єкта підприємництва: – дані внутрішньої фінансової звітності та бухгалтерського обліку; – висновки внутрішнього аудиту; – показники фінансового стану підприємства. Зовнішня інформація суб'єкта підприємництва: – державне регулювання; – стан розвитку галузі; – індикатори розвитку фінансового ринку; – основні показники грошово-кредитного ринку; – політична та економічна ситуація в державі; – кон'юнктура світового фінансового ринку.
Фінансова політика	дивідендна; політика управління; інвестиційна; амортизаційна; управління дебіторсько-кредиторською заборгованістю тощо.

Джерело: складено на основі [56-58]

Система управління фінансовими ресурсами підприємства може вважатися ефективною в тому випадку, коли вона уможливіє не лише раціонально

використовувати наявні фінансові ресурси, а й забезпечувати активний системний пошук можливостей подальшого успішного розвитку підприємства. Однією із основних складових механізму формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання є фінансова політика. Це складова загальної стратегії, сутність якої залежить від прийнятої підприємством концепції фінансового розвитку, стратегії, які розкривають значення основних напрямів формування, розподілу та використання фінансових ресурсів, а також заходів, які виконуються органами управління для реалізації поставлених цілей. З цього можна зробити висновок, що проблематика достатності фінансування та залучення додаткових фінансових ресурсів, зокрема для виконання цільових заходів розвитку підприємства, набувають важливого значення у сучасних умовах. Формування фінансових ресурсів підприємства – це складний динамічний процес, орієнтований на максимальну взаємодію із зовнішнім середовищем та забезпечення високоякісного використання. Тому важливо знати, які саме фактори обумовлюють формування фінансових ресурсів та впливають на їхню збалансованість та ефективність використання.

На процес формування фінансових ресурсів підприємства впливають фактори внутрішнього та зовнішнього середовища. Так, до внутрішніх факторів слід віднести [59]:

- рівень досконалості структури фінансової системи підприємства (деталізація фінансових завдань);
- проведення аналізу поточного ринку продукції;
- покращення роботи з посередниками, забезпечення взаємодії збутової стратегії із виробничою;
- якість організації керування фінансовими ресурсами;
- моніторинг існуючого ринку продукції;
- якість податкового та управлінського обліку;
- здійснення цінової політики, виходячи із затрат на виробництва, пошук шляхів їх зниження, аналіз цін конкурентів;

– розробка критеріїв відповідності кваліфікації робітників займаним посадам відповідно до організаційної структури, передання повноважень та визначення меж відповідальності.

До зовнішніх факторів, які впливають на використання та формування ресурсів підприємств, можна віднести такі: інфляція, зміна ціни на ресурси, становище фінансового ринку та стан економіки країни в цілому. Всі ці чинники мають вплив на формування та використання ресурсів фінансів шляхом регулювання структури різних фінансових джерел. Цілі та завдання, які ставить перед собою підприємство, формуються враховуючи конкретні умови його функціонування, зовнішнього середовища, а також стратегічної мети, яку ставить менеджмент підприємства. В залежності від певного періоду діяльності, можуть ставитися різні цілі, що залежать від задач, які вони розв'язують. В конкурентних умовах стратегічно метою є зростання прибутку за рахунок збільшення обсягу виробництва та розробка дієвої системи оптимізації витрат підприємства.

До основних завдань фінансової діяльності підприємства вітчизняні науковці відносять наступні положення[11; 27-28; 31]:

- фінансове забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності;
- пошук резервів збільшення рентабельності та платоспроможності;
- виконання фінансових зобов'язань перед суб'єктами господарювання, державними органами і установами;
- мобілізація фінансових ресурсів в обсягах, необхідних для фінансування виробничого і соціального розвитку;
- контроль за ефективним цільовим розподілом та використанням фінансових ресурсів.

Ці завдання виконуються через складання фінансових планів (бюджетів) підприємства.

Фінансовий план (бюджет) підприємства є підсумковим і одним з найважливіших розділів бізнес-плану. Він включає:

- прогностні дані щодо обсягів реалізації продукції (обчислюються на основі прогнозів продажу і використовуються для розрахунку потреби в обладнанні, чисельності працівників і т.д.);
- баланс грошових надходжень і витрат (документ, на основі якого визначається сума коштів, необхідна для реалізації підприємницького проекту в часовому розрізі; є засобом перевірки синхронності надходжень і витрат коштів);
- таблицю доходів і витрат (характеризує формування прибутку підприємства в часі);
- баланс активів і пасивів підприємства (дає змогу оцінити, які суми вкладені в активи і за рахунок яких пасивів підприємець фінансуватиме створення цих активів);
- визначення точки беззбитковості (точка беззбитковості показує ту величину обсягу випуску продукції, при якій досягається самоокупність виробництва, при дальшому нарощуванні обсягів випуску підприємство одержуватиме прибутки).

Головним елементом фінансового плану є баланс, тобто деталізована репрезентація фінансового стану підприємства на конкретний момент часу.

Важливим аспектом здійснення діяльності підприємства є раціональне і правильне, а найголовніше ефективне використання фінансових ресурсів які знаходяться в його розпорядженні. Тому турбота про фінанси являється відповідальним моментом для кінцевого результату фінансової діяльності будь-якого суб'єкта господарювання. В умовах ринкової економіки, це питання має найважливіше значення. Зростання ролі фінансів на підприємстві є характерною рисою та тенденцією в усьому світі, так як в теперішній час в багатьох країнах криза і багато підприємств припиняють своє функціонування. Для підприємців в усьому світі є надзвичайно важливим своєчасно виявити фактори, які впливають на фінансовий стан і за можливості усунути недоліки фінансової діяльності підприємства [23]. Основним інструментом для такої оцінки, є фінансовий аналіз за допомогою якого можна об'єктивно оцінити зовнішню та внутрішню фінансову діяльність підприємства

Управління фінансовою діяльністю підприємства реалізує свою головну мету і основні завдання шляхом здійснення певних функцій. Основні функції управління фінансовою діяльністю підприємства представлені в табл. 1.5.

Таблиця 1.5 - Основні функції управління фінансовою діяльністю підприємства [16; 60]

Функції	Характеристика
1 Розроблення фінансової стратегії підприємства	при формуванні системи функцій формується система цілей і завдань фінансової діяльності на довгостроковий період. Фінансова стратегія підприємства розглядається як невід'ємна частина загальної стратегії її економічного розвитку
2 Створення організаційних структур, що забезпечують прийняття та реалізацію всіх аспектів фінансової діяльності підприємства	у процесі реалізації цієї функції управління фінансовою діяльністю необхідно забезпечити постійну адаптацію цих організаційних структур до мінливих умов функціонування підприємства та напрямів фінансової діяльності
3 Формування ефективних інформаційних систем, що забезпечують обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень	у процесі реалізації цієї функції слід визначити обсяг і зміст управління фінансовою діяльністю; формуються зовнішні та внутрішні джерела інформації, що відповідають цим потребам
4 Аналіз різних аспектів фінансової діяльності підприємства	у процесі реалізації цієї функції проводиться експрес-глибокий аналіз окремих фінансових операцій; фінансові результати діяльності філій та окремих підрозділів підприємства; узагальнені результати діяльності підприємства в цілому і в контексті його окремих областей
5 Планування фінансової діяльності компанії в основних напрямках	з виконанням функцій розвитку, пов'язаних зі стратегічними планами та системами поточних планів і оперативних бюджетів у ключових сферах фінансової діяльності різних структурних підрозділів та підприємства в цілому
6 Розробка ефективної системи стимулювання реалізації прийнятих управлінських рішень у сфері фінансової діяльності	при реалізації цієї функції створюється система стимулів і санкцій у контексті керівників і керівників окремих структурних підрозділів підприємства з метою реалізації та виконання встановлених цільових фінансових показників, фінансових норм і планових завдань
7 Впровадження ефективного контролю за виконанням управлінських рішень, прийнятих у сфері фінансової діяльності	реалізація цієї функції пов'язана зі створенням системи внутрішнього контролю на підприємстві, розподілом контрольних обов'язків окремих служб і фінансових менеджерів, визначенням системи моніторингових показників і контрольних періодів, оперативного реагування на результати контролю

Ефективне управління фінансовою діяльністю підприємства забезпечується реалізацією ряду принципів, основними з яких є:

1. Інтегрованість із загальною системою управління підприємством. У якій би сфері діяльності підприємства не приймалося управлінське рішення, воно прямо або побічно впливає на формування грошових потоків і результати фінансової діяльності. Фінансовий менеджмент безпосередньо пов'язаний з виробничим менеджментом, інноваційним менеджментом, менеджментом персоналу та іншими видами функціонального менеджменту. Це визначає необхідність органічної інтегрованості фінансового менеджменту з загальною системою управління підприємством.

2. Комплексний характер формування управлінських рішень. Всі управлінські рішення щодо формування, розподілу і використання фінансових ресурсів і організації грошового обігу підприємства тісно взаємозалежні і здійснюють прямий або непрямий вплив на результати його фінансової діяльності. У ряді випадків цей вплив може носити суперечливий характер. Так, наприклад, здійснення високоприбуткових фінансових інвестицій може викликати дефіцит у фінансуванні виробничої діяльності і як наслідок — істотно зменшити розмір операційного прибутку (тобто знизити потенціал формування власних фінансових ресурсів). Тому фінансовий менеджмент повинний розглядатися як комплексна керуюча система, що забезпечує розробку взаємозалежних управлінських рішень, кожне з яких вносить свій вклад у загальну результативність фінансової діяльності підприємства.

3. Високий динамізм управління.

4. Варіативність підходів до розробки окремих управлінських рішень. Реалізація цього принципу припускає, що підготовка кожного управлінського рішення в сфері формування і використання фінансових ресурсів і організації грошового обігу повинна враховувати альтернативні можливості дій. При наявності альтернативних проектів управлінських рішень їхній вибір для реалізації повинен базуватись на системі критеріїв, що визначають фінансову ідеологію, фінансову стратегію або конкретну фінансову політику

підприємства. Система таких критеріїв встановлюється самим підприємством.

5. Орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємства. Ефективний фінансовий менеджмент, організований з урахуванням викладених принципів, дозволяє формувати ресурсний потенціал для високих темпів приросту виробничої діяльності підприємства, забезпечувати постійний ріст власного капіталу, істотно підвищувати його конкурентну позицію на товарному і фінансовому ринках, забезпечувати стабільний економічний розвиток у стратегічній перспективі.

Для підвищення ефективності фінансової діяльності та досягнення очікуваних результатів доцільно розробити конкретні шляхи, які будуть спрямовані на підвищення ефективності використання капіталу підприємства, практичне втілення яких дасть змогу використовувати наявні на підприємствах резерви, а також виявляти основні чинники, що сприятимуть цьому [3].

До основних шляхів підвищення ефективності фінансової діяльності можна віднести [3]:

- підвищення доходності, ліквідності, а також зниження ризиків підприємства шляхом збалансованого управління ними. Це дозволить знизити ризики втрати платоспроможності та збільшити доходність підприємства;

- постійний пошук резервів зростання прибутковості, що можуть втілюватися за рахунок зростання обсягів виробництва та реалізації продукції, зниження виробничих та збутових витрат, покращення системи оплати праці, впровадження результатів НТП в напрямку підвищення продуктивності праці та якості продукції;

- удосконалення збутової стратегії, підвищення конкурентоспроможності підприємства засобами ініціювання виробництва нового виду продукції та підвищення її якості;

- вдосконалення системи управління капіталом підприємства, особливо його формування та використання;

- прийняття логічних та раціональних управлінських рішень, що ґрунтуються на достовірній інформації, точних розрахунках;

- підвищення ефективності стратегії управління підприємством засобами обґрунтування та реалізації довгострокових цілей організації;
- оцінювання результатів діяльності підприємства з метою підвищення ефективності управління прибутковістю.

Обираючи оптимальний шлях підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства, доцільно враховувати особливості сфери в якій воно функціонує, постійно проводити моніторинг ринку, аналізуючи та оцінюючи фінансовий стан підприємства з метою виявлення сильних і слабких сторін, загроз та можливостей, які можуть негативно вплинути на фінансовий стан підприємства.

1.3 Економічне обґрунтування вибору підходу до оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства

Управління фінансовою діяльністю підприємства є складною системою, яка поєднує процеси прийняття та реалізації управлінських рішень, які спрямовуються на оптимальне формування та раціональне використання фінансових ресурсів з метою досягнення поставлених цілей для забезпечення стійкого функціонування підприємства та його розвитку з урахуванням впливу чинників середовища господарювання.

В економічній теорії та практиці існують різні системи показників для оцінювання ефективності фінансової діяльності господарюючого суб'єкта.

Відповідно, виокремлено такі етапи формування та розвитку підходів до оцінювання: [61]:

- 1) визначення часткових показників ефективності господарювання (дохід від реалізації продукції, рентабельність продажу, прибуток, рентабельність інвестицій, рентабельність активів, рентабельність капіталу);

2) формування системи базових показників ефективності господарювання (система Pyramide Structure of Ratios, система фінансового контролю Du Pont, система RL, система ZVEI, система EVA, система CFROI);

3) формування системи комплексних показників відображення господарської діяльності (Total Performance Scorecard, Tableau de Bord, Balanced Scorecard).

Як зазначає Кустріч Л.О., для оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю разом з балансовими показниками підприємства необхідно розраховувати та аналізувати в динаміці показники формування та ефективності використання капіталу, а також його структуру [6, с. 63].

Базовими для оцінювання ефективності використання фінансових ресурсів є коефіцієнти оборотності та віддачі капіталу підприємства в цілому, окремих видів зокрема (власного капіталу, кредиторської заборгованості, короткострокових кредитів і позик). Кожен такий показник відображає відношення доходу від продажів до середньої балансової величини джерела отримання такого доходу. Економічний зміст показників віддачі капіталу полягає в тому, що їх значення показує, яку суму доходу підприємство отримувало на кожен гривню фінансового джерела того чи іншого виду [62].

Приступа Л.А. наголошує, що для оцінювання ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства важливо сформувати особливу систему фінансових показників, що дозволить забезпечити можливість всеохоплюючого оцінювання ефективності процесів формування, розміщення та використання фінансових ресурсів господарюючого суб'єкта, надаючи можливості для своєчасного визначення змін в тенденціях їх розвитку [63]. Відповідно, автором пропонується оцінювати ефективність управління фінансовими ресурсами підприємства за системою показників, які розподілено на три блоки, які відповідають відповідним підсистемам оцінювання фінансового стану підприємства. Так, перший блок показників системи оцінювання характеризує ефективність процесу формування фінансових ресурсів

підприємства, другий дозволяє провести оцінювання ефективності їх розміщення, третій – ефективність використання фінансових ресурсів господарюючого суб'єкта.

Дослідження підтверджують, що актуальності набуває питання розробки і застосування на практиці комплексного підходу до прийняття обґрунтованих управлінських рішень, які узгоджуються з поточними та стратегічними завданнями.

На сьогодні набуває актуальності формування та використання саме комплексного підходу до прийняття обґрунтованих рішень, узгоджених з поточними та довгостроковими цілями фінансової діяльності підприємства, а, відповідно, і оцінювання їх ефективності.

В такому контексті важливості набуває завдання розробки підходу щодо оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства, яка буде базуватись на збалансованому підході до комплексного оцінювання ефективності та результативності фінансової діяльності на різних етапах її здійснення.

Розрахунок та аналізування лише часткових показників не дають цілісної картини щодо рівня ефективності управління фінансовою діяльністю, не враховуючи при аналізуванні принципи комплексності та системності.

Як вказують науковці, найбільш впорядкованим підходом до оцінювання є системний підхід, що найбільш надійний для управління складними процесами фінансової діяльності підприємства, дозволяючи аналізувати складні елементи системи з урахуванням взаємозв'язків між ними [64].

Відповідно, досить актуальним завданням є розробка обґрунтованого підходу до комплексного оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства, враховуючи при цьому всі етапи акумулювання, використання та відтворення фінансових ресурсів підприємства на різних рівнях його управлінської діяльності.

Ефективність управління фінансовою діяльністю безпосередньо визначається системою взаємопов'язаних показників ефективності управління фінансовими ресурсами на різних етапах їх акумулювання, використання та відтворення.

У світовій економічній теорії та практиці широко використовують узагальнюючий показник рівня ефективності використання капіталу –прибутковість (дохідність, рентабельність) [65].

Для оцінювання ефективності фінансової діяльності необхідно виконати певні етапи [65]:

1. Визначення мети аналізування.
2. Планування процедури аналізування.
3. Збір та обробка інформації.
4. Факторний аналіз з метою виявлення впливу окремих чинників на результат.
5. Аналізування процедур формування та розміщення капіталу, продуктивності його використання зокрема.
6. Аналізування ресурсного забезпечення підприємства.
7. Дослідження платоспроможного попиту на продукцію, особливостей виробництва, собівартості та конкурентоспроможності продукції.
8. Аналізування фінансового стану підприємства та його фінансових результатів господарювання.

Варто зауважити, що для оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю використовують показники, які можна поділити на чотири групи:

1. Показники, які характеризують фінансову стійкість підприємства, відображаючи його платоспроможність, що дозволяє визначити фінансові можливості підприємства в перспективі. До них належать: коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт фінансування, коефіцієнт фінансової напруженості, коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт майна виробничого призначення, коефіцієнт маневреності.

2. Показники ліквідності, які характеризують ступінь спроможності підприємства в короткостроковому періоді реалізувати майно з метою використання отриманих коштів для погашення заборгованостей. До них відносять: коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності.

3. Показники рентабельності, які характеризують, якою є віддача активів і яким є ступінь використання капіталу в процесі виробництва. До них відносять: коефіцієнт рентабельності активів, коефіцієнт рентабельності власного капіталу, коефіцієнт рентабельності продаж.

4. Показники ділової активності, які характеризують ефективність використання підприємством власних коштів. До них належать: оборотність активів, коефіцієнт трансформації, коефіцієнт оборотності кредиторської та дебіторської заборгованостей, фондівіддача та коефіцієнт оборотності власного капіталу, коефіцієнт оборотності матеріально-виробничих запасів.

Безсумнівно, що ефективність фінансової діяльності підприємства прямо залежить від результатів його господарської діяльності. Відповідно, розрахунок показників ефективності фінансової діяльності доцільно проводити, насамперед, для того щоб залучити нових інвесторів або ж утримати існуючі відносини з партнерами.

Такі показники повинні відображати повну інформацію про фінансовий стан підприємства, бути зрозумілими всім економічним партнерам.

За результатами проведеного аналізу у відповідності до теми кваліфікаційної роботи пропонуємо оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства провести за відповідними етапами, виконання яких забезпечить ефективність оцінювання, дозволить виявити проблеми в управлінні та розробити комплекс заходів щодо їх вирішення (рис. 1.3).

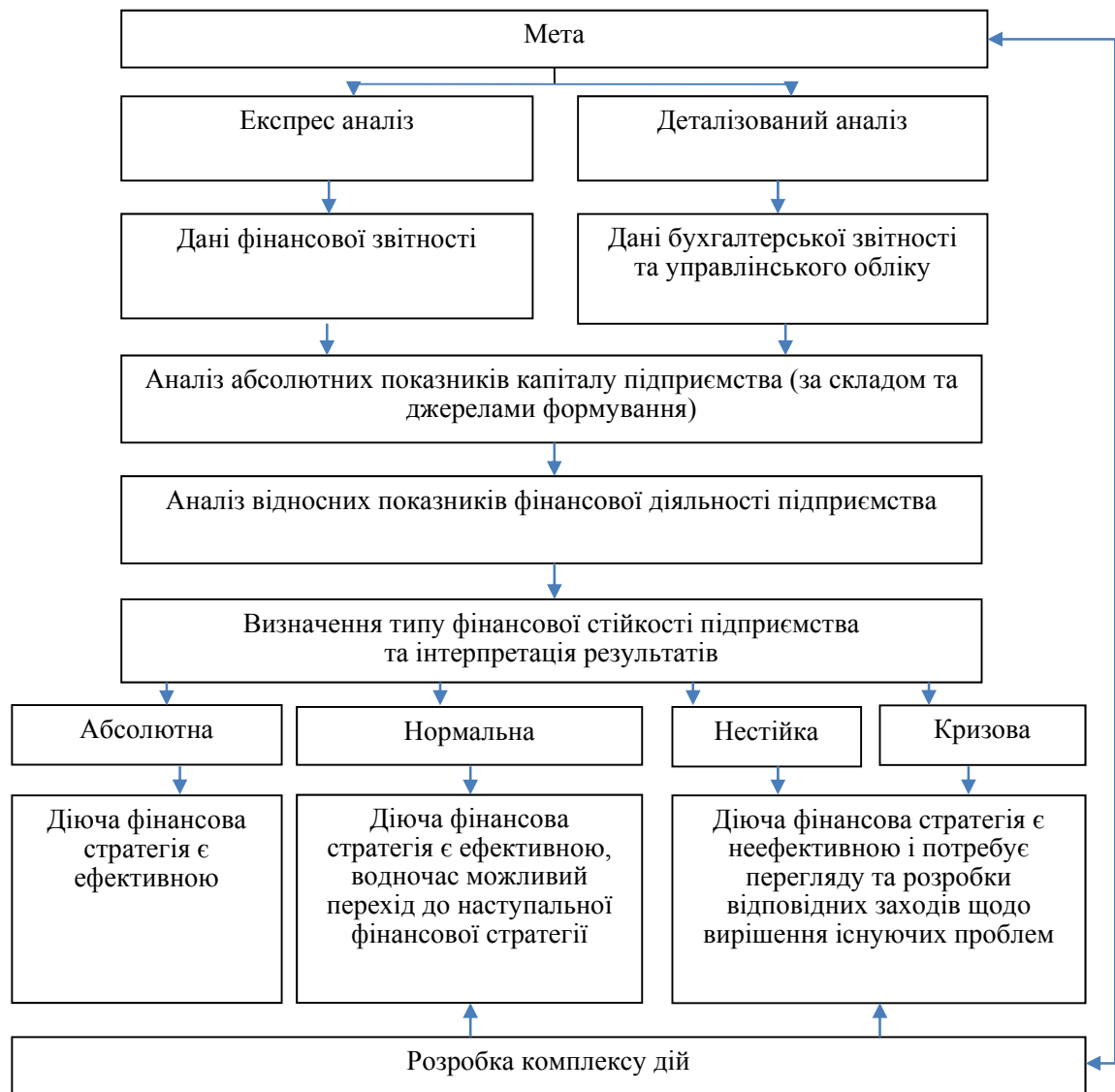

Рисунок 1.3 – Етапи оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства [удосконалено авторами]

Відповідно до розробленого підходу оцінювання опишемо детально окремі етапи його проведення:

1. На першому етапі важливо визначитись з метою оцінювання, обравши відповідну модель (деталізоване дослідження або ж експрес аналізування).

2. Наступний етап передбачає аналізування абсолютних показників складу та структури капіталу підприємства (табл. 1.6).

Таблиця 1.6 – Абсолютні показники складу та структури капіталу підприємства

	Показник	Джерело
1	Необоротні активи	Ф№1, р. 1095
2	Оборотні активи	Ф№1, р. 1190
3	Запаси	Ф№1, р. 1100
4	Активи	Ф№1, р. 1300
5	Власний капітал	Ф№1, р. 1495
6	Довгострокові зобов'язання	Ф№1, р. 1595
7	Довгострокові кредити	Ф№1, р.1510
8	Інші довгострокові зобов'язання	Ф№1, р.1515
9	Поточні зобов'язання	Ф№1, р. 1695
10	Короткострокові кредити банків	Ф№1, р. 1600
11	Джерела формування майна	Ф№1, р. 1900

Аналізування структури майна та джерел його формування проводимо через розрахунок співвідношення величини окремого елемента активів і пасивів до загального обсягу майна та пасивів відповідно.

3. Аналізування відносних показників фінансової стійкості підприємства.

Базуючись на результатах дослідження, нами сформовано систему показників для оцінювання, що є раціональною, повною, достатньою для оцінювання (табл. 1.7).

Сформована система показників характеризує стан і структуру капіталу підприємства, відображаючи наявність і співвідношення окремих елементів його капіталу, здатність відповідати по зобов'язанням на довгостроковій основі; характеризуючи стан основних і оборотних засобів; відображаючи співвідношення між складовими майна підприємства, а також - рівень забезпеченості активів підприємства джерелами їх формування [66].

Таблиця 1.7 – Система фінансових показників оцінювання фінансової стійкості підприємства

Показник	Загальна характеристика показника	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення
Коефіцієнт автономії	Визначається як відношення загальної суми власних коштів до підсумку балансу та характеризує ступінь незалежності підприємства від зовнішніх запозичень	$\frac{p. 1495}{p. 1900}$	> 0,5
Коефіцієнт фінансової залежності	Зростання цього коефіцієнта обумовлює збільшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства; є показником, оберненим до коефіцієнта автономії	$\frac{p. 1900 - p. 1495}{p. 1900}$	<0,5
Коефіцієнт забезпеченості оборотного капіталу власними джерелами	Відображає ту частину оборотних активів, яка фінансується за рахунок власного капіталу	$\frac{p. 1495 - p. 1095}{p. 1195}$	>0,1
Коефіцієнт покриття матеріальних запасів власними оборотними коштами	Відображає ту частину матеріальних запасів, яка фінансується за рахунок власних оборотних коштів	$\frac{p. 1495 - p. 1095}{p. 1100}$	> 0,5 Оптимальним є 0,6-0,8
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Визначається як відношення власного оборотних оборотних коштів власного капіталу; коефіцієнт показує, яка частина власного капіталу вкладена в оборотні активи	$\frac{p. 1495 - p. 1095}{p. 1495}$	>0,2 (оптимальне 0,3-0,5)
Коефіцієнт поточних зобов'язань	Коефіцієнт характеризує питому вагу поточних зобов'язань у загальній сумі зобов'язань	$\frac{p. 1695}{p. 1595 + p. 1695}$	>0,5
Коефіцієнт співвідношення необоротних і власних коштів	Коефіцієнт характеризує рівень забезпеченості необоротних активів власними коштами	$\frac{p. 1095}{p. 1495}$	>0,5
Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	Коефіцієнт характеризує частку довгострокових зобов'язань у загальній сумі джерел зобов'язань	$\frac{p. 1595}{p. 1595 + p. 1695}$	<0,2
Коефіцієнт співвідношення власного та залученого капіталу (фінансової стійкості)	Показник демонструє, скільки гривень власного капіталу припадає на 1 грн. залученого капіталу, а також характеризує фінансову стійкість підприємства	$\frac{p. 1495}{p. 1595 + p. 1695}$	>1,0

Використання саме такої системи на практиці дозволяє провести об'єктивне оцінювання результатів фінансово-господарської діяльності підприємства, виокремивши базові чинники впливу та зміну фінансової стійкості залежно від їх коливань, а також розробити комплекс заходів щодо оптимізації структури балансу,

раціоналізації обсягів і темпів приросту прибутку, виокремленню можливостей нарощення фінансової стійкості підприємства.

4. Розрахунок показників забезпечення запасів джерелами формування та визначення типу фінансової стійкості досліджуваного підприємства (табл. 1.8).

Таблиця 1.8 – Показники забезпечення запасів джерелами формування

	Показник	Позначення	Джерело (алгоритм розрахунку)
1	Власний капітал	ВК	Ф№1, р. 1495
2	Необоротні активи	НА	Ф№1, р. 1095
3	Довгострокові зобов'язання	ДЗ	Ф№1, р. 1595
5	Загальні запаси і витрати	ЗВ	Ф№1, (р. 1100+р.1110)
6	Короткострокові кредити банків	КК	Ф№1, р. 1600
7	Власні джерела формування запасів	ВОК=ВК-НА	(ряд.1 -ряд. 2)
8	Власні і довгострокові позикові джерела формування запасів (перманентний капітал-)	ПК= ВОК+ДЗ	(ряд.7+ряд.3)
9	Загальна величина основних джерел формування запасів	ЗАГ=ПК+КК	(ряд.8+ряд.6)
10	Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів	$\Phi^{\text{Вок}} = \text{ВОК}-\text{ЗВ}$	(ряд.7-ряд.5)
11	Надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів	$\Phi^{\text{ПК}} = \text{ПК}-\text{ЗВ}$	(ряд.8-ряд.5)
12	Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів	$\Phi^{\text{Заг}} = \text{ЗАГ} - \text{ЗВ}$	(ряд.9-ряд.5)

За результатами розрахунків показників (10-12) можна визначити так званий тривимірний показник, який характеризує тип фінансової стійкості, тобто:

(1.1)

$$S(\Phi) = \begin{cases} 1, \text{ якщо показник } \Phi > 0, \\ 0, \text{ якщо показник } \Phi < 0, \end{cases}$$

Відповідно, існують 4-ри типи фінансової стійкості підприємства (табл. 1.9).

Таблиця 1.9- Типи фінансової стійкості підприємства

Тип фінансової стійкості	S(Φ)	Φ	Характеристика
1	2	3	4
Абсолютна стійкість фінансового стану	$S = \{1,1,1\}$	$\Phi^{бок} > 0$ $\Phi^{пк} > 0$ $\Phi^{заг} > 0$	Така ситуація характеризується тим, що усі запаси і витрати підприємства покриваються власними оборотними коштами, тобто організація не залежить від зовнішніх кредиторів. Така ситуація зустрічається доволі рідко і свідчить про те, що підприємство не використовує зовнішні джерела для здійснення основної діяльності.
Нормальна фінансова стійкість	$S = \{0,1,1\}$	$\Phi^{бок} < 0$ $\Phi^{пк} > 0$ $\Phi^{заг} > 0$	Дане співвідношення показує, що підприємство використовує всі джерела фінансових ресурсів і повністю покриває запаси. З позицій фінансового менеджменту такий тип фінансової стійкості є нормальним і найбільш бажаним для підприємства.
Нестійке фінансове становище	$S = \{0,0,1\}$	$\Phi^{бок} < 0$ $\Phi^{пк} < 0$ $\Phi^{заг} > 0$	Стан підприємства, пов'язаний з порушенням платоспроможності, однак при цьому все ж існує можливість встановлення рівноваги за рахунок поповнення джерел власних засобів, скорочення дебіторів та прискорення оборотності запасів.
Кризовий фінансовий стан	$S = \{0,0,0\}$	$\Phi^{бок} < 0$ $\Phi^{пк} < 0$ $\Phi^{заг} < 0$	Ситуація, коли грошові засоби, короткострокові фінансові вкладення і дебіторська заборгованість підприємства не покривають навіть його кредиторської заборгованості.

5. За результатами проведеного дослідження визначається, чи ефективним є управління фінансовою діяльністю підприємства, або ж воно потребує відповідного корегування.

Висновки до першого розділу

В ході виконання теоретичного розділу магістерської кваліфікаційної роботи було проаналізовано питання ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства за сучасних умов.

За результатами дослідження можна констатувати, що управління фінансовою діяльністю підприємства є досить складним і багатоаспектним процесом, що спрямовується на взаємодію із зовнішнім і внутрішнім середовищем господарювання

підприємства. В розрізі теми дослідження узагальнено підходи до трактування поняття фінансових ресурсів та фінансової діяльності в цілому.

За результатами дослідження фінансові ресурси підприємства охарактеризовано як сукупність доходів і нагромаджень, що формуються за рахунок власного, позичкового та залученого грошового капіталу, які акумулюються та використовуються підприємством в ході здійснення виробничо-фінансової діяльності для забезпечення ліквідності активів, платоспроможності та соціально-економічного розвитку відповідно до сформованої фінансової стратегії.

Такий підхід до трактування поняття фінансових ресурсів підприємства є досить повним, враховуючи як власний капітал, так і можливості використання позичкового та залученого капіталів. Водночас, враховано цільову спрямованість формування та використанні фінансових ресурсів в розрізі обраної фінансової стратегії господарювання.

Водночас в роботі було досліджено зміст, структуру та підходи до управління фінансовою діяльністю підприємства. Як показали дослідження результатів наукових напрацювань в економічній літературі існують досить неоднозначні підходи до розуміння поняття фінансова діяльність.

В розділі також досліджено різні підходи до структурування фінансових ресурсів підприємства.

Проаналізовано існуючі підходи до оцінювання ефективності фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Дослідження підтверджують, що на сьогодні набуває актуальності формування та використання саме комплексного підходу до прийняття обґрунтованих рішень, узгоджених з поточними та довгостроковими цілями фінансової діяльності підприємства, а, відповідно, і оцінювання їх ефективності.

За результатами дослідження удосконалено підхід до оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства, що на відміну від існуючих передбачає аналізування абсолютних та відносних оціночних показників в їх динаміці, а також визначення рівня фінансової стійкості підприємства.

2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЖІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ВІННИЦЬКИЙ ОЛІЄЖИРКОМБІНАТ»

2.1 Характеристика ПрАТ «Вінницький ОЖК» як провідного товаровиробника олійно-жирової галузі України

Україна є першою у світі серед виробників соняшнику, складаючи третю частину всього світового ринку цієї продукції. Вітчизняна олійно-жирова промисловість характеризується значними обсягами експорту, розмірами надходження валюти до бюджету країни, рентабельністю, швидкими темпами розвитку тощо.

Розвиток олійно-жирового виробництва має значні перспективи як з погляду задоволення попиту зовнішнього ринку, так і забезпечення внутрішніх потреб.

Основна сировина в Україні для виробництва олії – це насіння соняшнику. Останнє десятиріччя спостерігається стала тенденція до розширення посівних площ олійних культур, що є наслідком вищої вигідності їх вирощування порівняно з іншими культурами. Соняшник займає не менше 10% в структурі посівних площ від загального їхнього обсягу. Частка прибутку від реалізації олійних культур від реалізації сільськогосподарської продукції постійно збільшується. Відповідно, потенціал олійних культур суттєво впливає на конкурентоспроможність і прибутковість вітчизняного аграрного сектора за сучасних умов.

Олійно-жировий напрямок економічної діяльності України є досить потужною галуззю. За підсумками 2019-2020 року підприємства галузі продемонстрували зростання [67]:

- олії соняшникової рафінованої – на 26,5 %;
- олії соняшникової нерафінованої на 10,2 %;
- олії ріпакової – на 27%;
- маргпродукції та жирів спецпризначення – на 3,1%;

соняшникового шроту – на 2,8 %;
соусів, включаючи майонез – на 5,7%.

Водночас скоротилось виробництво соєвої оліє (на 8,1%) та соєвого шроту (на 9,9%), що стало причиною обмеженості сировинних ресурсів (бобів соєвих) [68-69].

За прогнозами експертів олійно-жирова промисловість України має всі можливості для збільшення експортного потенціалу ринку рафінованої соняшникової олії.

За результатами маркетингового 2019/2020 року найбільшими виробниками нерафінованої соняшникової олії є [70]:

- 1) ГК «Кернел» – 23,1 %;
- 2) Компанія «Бунге» - 10,7 %;
- 3) ПрАТ «МХП» - 6,3%;
- 4) ТОВ «Оптімус Агро Трейд» - 5,6%;
- 5) ПГ ViOil - 5,5%;
- 6) ПрАТ «АМД Іллічівськ» - 3,9%;
- 7) ТОВ «Олсідс Блек Сі» - 3,8 %;
- 8) ТОВ «АТ Каргілл» - 3,4%;
- 9) ТОВ «Дельта Вілмар Україна» - 3,1 %;
- 10) КОФКО ТОВ «Сателіт» - 2,8%;
- 11) ПП «Оліяр» - 2,4%;
- 12) ПрАТ «Пологівський ОЕЗ» - 2,4 %.

Як бачимо в п'ятірку лідерів входить ПГ ViOil, до складу якої належить і ПрАТ «Вінницький ОЖК», що в 1955 році вперше виготовило олію соняшкову. В 1961 році розпочалось виготовлення маргаринової продукції та саломасу.

ВАТ «Вінницький олійножировий комбінат» утворилось за рішенням засновників шляхом перетворення орендного підприємства «Вінницький олійножировий комбінат» в березні 1996 року.

В квітні 2010 Загальні збори акціонерів прийняли рішення щодо зміни організаційно-правової форми на публічне акціонерне товариство «Вінницький ОЖК». В 2017 році за рішенням засновників підприємство було зареєстровано як приватне акціонерне товариство.

ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» є досить універсальним підприємством, що здійснює переробку різних видів олійних (соняшник, ріпак, сою), а також здійснює переробку власної олії [70].

ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» займається різними видами діяльності (основна - за КВЕД 10.41 «Виробництво олії та тваринних жирів»). Водночас, комбінат здійснює такі види діяльності [70]:

- 20.11 Виробництво промислових газів.
- 10.42 Виробництво маргарину і подібних харчових жирів.
- 46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами.
- 46.11 Діяльність посередників у торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами.
- 36.00 Забір, очищення та постачання води.

Підприємство активно здійснює зовнішньоекономічну діяльність, експортуючи приблизно 5% загальних обсягів соняшnikової олії у світі. Комбінат спеціалізується на переробці соняшнику та сої, виготовляє різні рослинні олії, жири та майонези, з яких близько 82% продукції експортується до Китаю, Індії, Туреччини та до багатьох країн Європи [70].

Виробничі потужності підприємства розташовані на ділянці загальною площею близько 20,8 га.

В своєму складі комбінат налічує різні структурні елементи [70]:

- олійноекстракційний завод, який замається переробкою насіння олійних культур, добова потужність переробки - 1000 тонн насіння соняшнику або 600 тонн насіння ріпаку, або 355 тонн соєвих бобів;

- олійноекстракційний завод № 2, який замається переробкою насіння олійних культур, добова потужність переробки - 1300 тонн насіння соняшнику або 1000 тонн насіння ріпаку, або 700 тонн соєвих бобів;

- цех по виробництву рафінованої дезодорованої олії,
- лабораторія по контролю за виробництвом рафінованої дезодорованої олії,
- дільниця фізико-хімічної очистки води,
- дільниця з ремонту обладнання виробництва рафінованої дезодорованої олії;
- дільниця по гранулюванню лушпиння потужністю до 210 тонн на добу;
- елеватор насіння місткістю 24000 тонн насіння соняшнику;
- елеватор шроту місткістю 3200 тонн;
- резервуари для зберігання олії об'ємом 12505 м3 на дільниці олійної сировини потужністю заливу 3000 тонн на добу залізничних цистерн та 1300 тонн на добу флекси-контейнерами;
- котельня загальною потужністю 30 тонн пари на годину.

Виведено з структури комбінату в 2020 році:

- гідрогенізаційний завод;
- лабораторію по контролю за гідрогенізаційним виробництвом та цехом фасування продукції;
- цех фасування продукції;
- дільницю виробництва водню;
- склад-холодильник готової продукції;
- дільницю з ремонту обладнання гідрогенізаційного заводу.

Комбінатом на постійній основі проводиться реконструкція та технічна модернізація обладнання та устаткування підприємства, поступово нарощуючи потужності.

В перспективі комбінат планує збільшувати обсяги виробництва продукції.

ПрАТ "Вінницький ОЖК" виготовляє [70]:

- олія (соняшникова, ріпакова, соєва) нерафінована та рафінована дезодорована, шрот;

- жири для кондитерської, хлібопекарної промисловості та кулінарії, шортенінги, замітники какао-масла, замітники молочного жиру, саломаси нерафіновані та рафіновані дезодоровані виробляли в першому півріччі 2020 року;

- маргарини виробляли в першому півріччі 2020 року.

Також комбінат реалізує відходи виробництва: гідрофуз, кислоти жирні соапстоку, лушпиння соняшнику та ін.

На підприємстві постійно проводиться модернізація виробництва, впровадження нових технологій.

Досить активним щодо впровадження інноваційного обладнання став 2019 рік. Витрати на оновлення обладнання та впровадження його в дію склали 5 474 тис. гривень, зокрема:

паро ежекторний блок - 918 000 грн;

ємність готової продукції – 782400 грн;

сепаратор DNZ-470 – 932 200 грн;

реактор переестерифікатор – 790 500 грн;

електрокабельна продукція -400000 грн;

насос (2шт) – 110500 грн.;

монтажні роботи - 1 550,0 грн.

Проаналізуємо основні показники ефективності діяльності ПрАТ «Вінницький ОЖК» за 2018-2020 рр. (таблиця 2.1). Фінансова звітність підприємства наведена в додатку Б-Г.

Результати розрахунків та відповідного аналізування, наведені в таблиці 2.1, відповідно, можна зазначити, що на підприємстві в 2019 році знижують практично усі проаналізовані показники. В 2020 році ситуація дещо покращилась.

Таблиця 2.1 – Динаміка основних економічних та фінансових показників діяльності підприємства [70]

Показники	Роки			Відхилення			
	2018	2019	2020	2019 від 2018 року		2020 від 2019 року	
				абсол. знач	в %	абсол. знач	в %
1. Чистий дохід, тис. грн	2541681	1762329	1915837	-779352,0	-30,66	153508,0	8,71
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	2436258	1690515	1722103	-745743,0	-30,61	31588,0	1,87
3. Валовий: прибуток, тис. грн	105423	71814	193734	-33609,0	-31,88	121920,0	169,77
4. Чистий фінансовий результат, прибуток (непокритий збиток), тис. грн	-97084	-78653	-100156	18431,0	-18,98	-21503,0	27,34
5. Інші операційні витрати, тис. грн	128549	116938	106082	-11611,0	-9,03	-10856,0	-9,28
6. Адміністративні витрати, тис. грн	37274	45107	41308	7833,0	21,01	-3799,0	-8,42
7. Витрати на збут, тис. грн	78239	70808	92894	-7431,0	-9,50	22086,0	31,19
8. Середньооблікова чисельність працівників, осіб	881	845	803	-36,0	-4,09	-42,0	-4,97
9. Продуктивність праці, тис грн / чол.	2885,00	2085,60	2385,85	-799,4	-27,71	300,25	14,40
10. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	3686897,0	3608993,5	3502093,0	-77903,5	-2,11	-106900,5	-2,96
11. Фондовіддача, грн/грн	0,69	0,49	0,55	-0,20	-29,17	0,06	12,03

Так, чистий дохід від реалізації продукції в 2019 році знизився на 30,66%, проте в 2020 році показник зріс на 8,71% порівняно з попередніми звітними роками.

В 2019 рр. спостерігається також і зниження показника собівартості реалізованої продукції – на 30,61 % порівняно з попереднім 2018 роком. В 2020 році спостерігається зростання показника на 1,87% порівняно з 2019 роком.

Відповідно, в 2019 році відбулось відповідне зниження величини валового прибутку підприємства на 31,88 %, водночас за результатами 2020 року можна спостерігати зростання показники валового доходу на 169,77 % порівняно з попередніми роками, що стало наслідком зростання чистого доходу, причому собівартість зросла незначно (на 1,87%). Такі зміни вказують на підвищення результативності основної діяльності підприємства, оскільки, незважаючи на зменшення обсягів реалізації в 2020 році порівняно з 2018 роком, валовий прибуток зріс більше ніж в 1,5 раза.

Отримані результати подаємо у графічному вигляді на рис. 2.1.

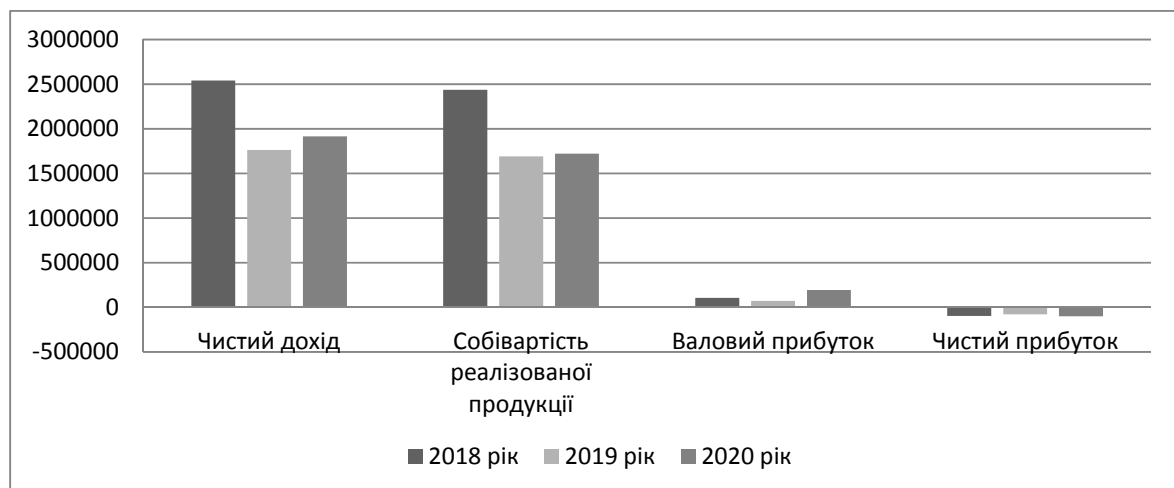

Рисунок 2.1 – Динаміка основних показників діяльності підприємства

(тис грн)

Протягом аналізованого періоду чисельність працівників знижувалась, в 2019 році показник чисельності знизився на 4,09 % порівняно з 2018 роком, а в 2020 році ще на 4,97 %.

Наслідком таких змін стало зниження продуктивності праці в 2019 році на 27,71 % порівняно з попереднім звітним роком. Водночас за результатами 2020 року спостерігається зростання показника продуктивності на 14,4%.

Середньорічна вартість основних засобів має негативну тенденцію. Проте зниження показника протягом 2018-2020 рр. є досить незначним (2,11 % в 2019 та 2,96% в 2020 роках відповідно).

Фондовіддача демонструє зростання в 2020 році порівняно з попереднім 2019 роком, водночас показник не досягнув рівня 2018 року.

Варто звернути увагу, що протягом аналізованого періоду 2018-2020 рр. підприємство отримало збиток, що за даними підприємства є наслідком значного зростання фінансових витрат (рис. 2.2).

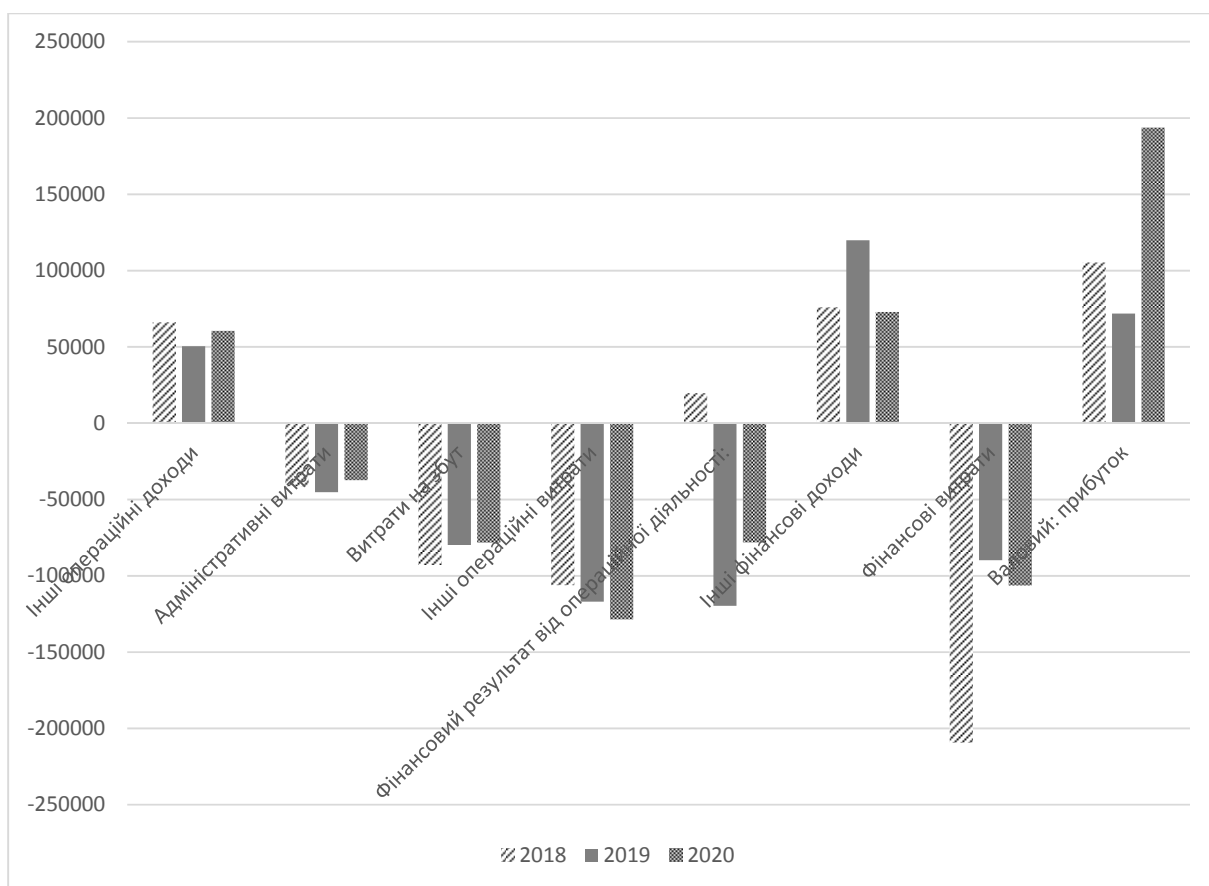

Рисунок 2.2 – Динаміка показників доходів і витрат діяльності підприємства

(тис грн)

Рисунок 2.2 наочно демонструє перевищення витрат над доходами підприємства, в результаті чого - нерентабельність господарювання комбінату протягом досліджуваного періоду.

Проаналізуємо стан балансу підприємства (форма № 1), отримані результати наведено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Основні показники балансу підприємства [65]

Показники	Роки			Відхилення			
	2018	2019	2020	2019 від 2018 року		2020 від 2019 року	
				абсол. знач	в %		
Активи (Пасиви)	4647210	4219390,5	3991441	-427819,5	-9,21	-227949,5	-5,40
Необоротні активи	3786690	3678814,5	3566700,5	-107875,5	-2,85	-112114,0	-3,05
Оборотні активи	860520	540576	424740,5	-319944,0	-37,18	-115835,5	-21,43
Власний капітал	2678479	2589051	2497451	-89428,0	-3,34	-91600,0	-3,54
Поточні зобов'язання	1131148	947751,5	935606,5	-183396,5	-16,21	-12145,0	-1,28
Довгострокові зобов'язання	837583	682588	558383,5	-154995,0	-18,51	-124204,5	-18,20

За результатами проведеного дослідження можна проаналізувати джерела забезпечення діяльності підприємства, їх структуру та напрямки їх використання.

Можна зауважити, що майно підприємства протягом аналізованого періоду має негативну динаміку: в 2019 році вартість майна знизилась на 9,21%, в 2020 році зниження показника продовжилось і склало ще 5,4 % порівняно з попередніми роками.

Відповідно до даних підприємства потужності підприємством при виробництві олії нерафінованої використовуються лише на 87,2 %. Використано потужності при виробництві саломасів за звітний рік лише на 42,3%. Завантаження потужностей при виробництві рафінованої дезодорованої олії лише на 51,2% [70].

Прослідковується також зниження середньорічної вартості необоротних активів: 2,85 % в 2019 році та 3,05% в 2020 році відповідно порівняно з попередніми 2018-2019 роками.

Такі негативні тенденції спостерігаються і для величини оборотних активів: зниження на 37,18 % в 2019 році та на 21,43 % в 2020 році відповідно. Варто

зауважити, що темпи зниження величини оборотних активів значно вищі, ніж темпи зниження інших елементів майна підприємства.

Власний капітал протягом досліджуваного періоду також має негативну динаміку: зниження показника в 2019 році склало майже 3,34%, а в 2020 році – ще 3,54%, що може свідчити про зниження платоспроможності підприємства.

Протягом аналізованого періоду знижується і середньорічні показники поточних і довгострокових зобов'язань, що є позитивною зміною в діяльності підприємства і може свідчити про зростання фінансової незалежності підприємства.

Зниження показника поточних зобов'язань склало в 2019 році 16,21 % та 1,28% в 2020 році порівняно з попередніми звітними роками.

Середньорічна величина довгострокових зобов'язань в 2019 році знизилась на 18,51 % порівняно з попереднім роком, за результатами 2020 році показник знизився ще на 18,2 %.

Отримані результати подаємо у графічному вигляді на рис. 2.3.

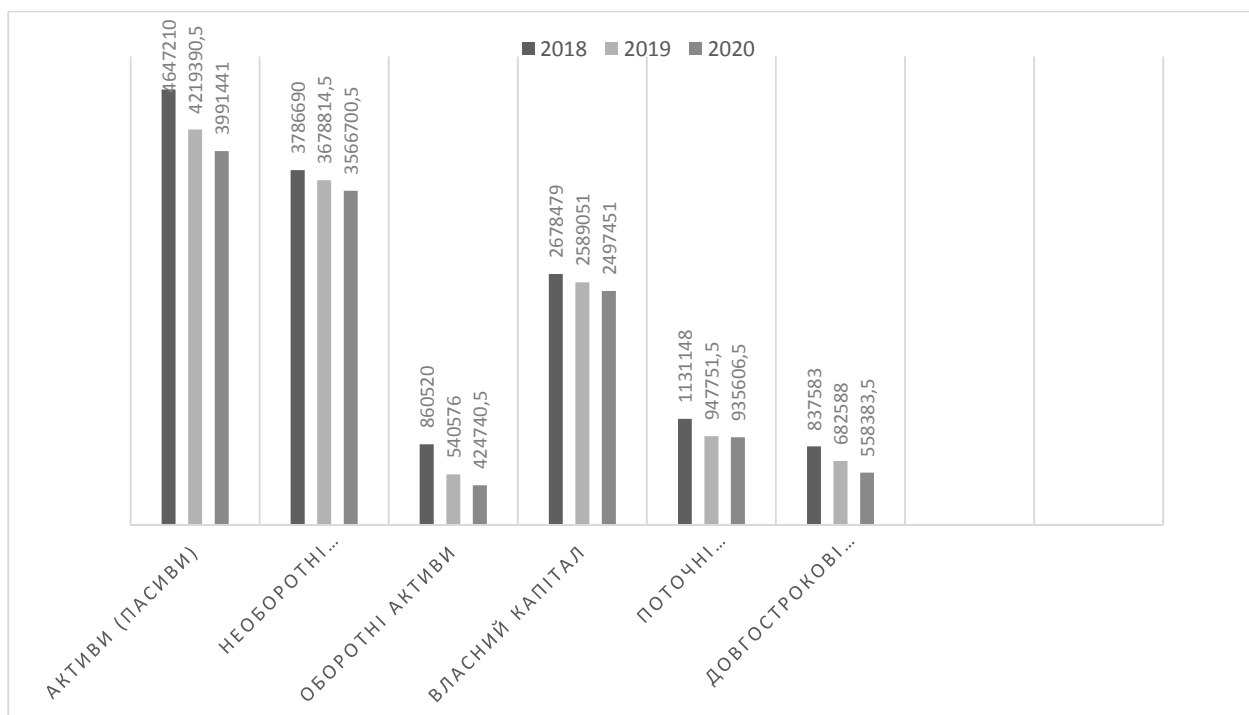

Рисунок 2.3 – Динаміка основних показників балансу підприємства

Важливо також проаналізувати і структуру майна та джерел його формування.

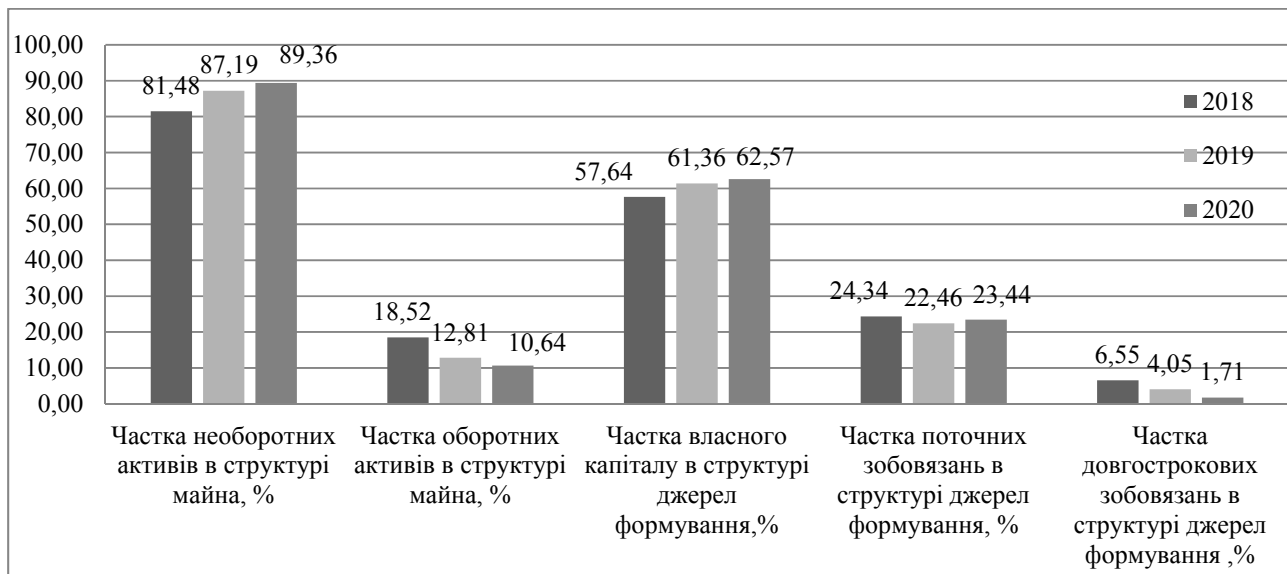

Рисунок 2.4 – Структура майна та джерел його формування

Рисунок 2.4 яскраво демонструє, що в структурі майна переважають необоротні активи, причому частка цих активів має позитивну тенденцію. Це вказує на зниження мобільності та ліквідності підприємства.

В структурі пасивів підприємства переважає власний капітал, що вказує на фінансову незалежність підприємства. Детальніше ці показники будуть проаналізовані в п.2.2 даної роботи.

В 2020 році змінилась структура майна підприємства, внаслідок чого частка необоротних активів на кінець звітного періоду зросла й склала 89,36%, а частка оборотних активів навпаки зменшилась, основною причиною чого є зменшення запасів (сировинні та готової продукції) та інших оборотних активів.

Водночас в джерелах формування балансу також відбулись певні зміни, які покращили його структуру. Відповідно зросла частка власного капіталу до 62,57% валюти балансу. Паралельно зросла частка поточних зобов'язань до 23,44%, водночас знизилась частка довгострокових зобов'язань [70].

Протягом 2018-2020 років ПрАТ «Вінницький ОЖК» працювало збитково (збиток від операційної діяльності, чистий непокритий збиток), відповідно, підприємство протягом досліджуваного періоду було нерентабельним.

Варто зауважити, що при виявленні збитків важливим завданням є не стільки визначення цього факту, скільки аналіз рівня збитковості підприємства (розмір збитків, що отримує підприємство на кожну грошову одиницю, вкладену у виробництво).

Тому важливо проаналізувати рівень збитковості ПрАТ «Вінницький ОЖК» за різними напрямками його діяльності. Зроблені розрахунки занесено до таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Показники збитковості діяльності підприємства

Показники	Роки			Відхилення			
	2018	2019	2020	2019 від 2018 року		2020 від 2019 року	
				абсол. знач	в %	абсол. знач	в %
Витрати підприємства в розрахунку на 1 грн чистого доходу В	1,00	1,05	1,06	зростання на 0,05 п.п.		зростання на 0,01 п.п.	
Рентабельність (збитковість) активів підприємства P_a	-2,09	-1,86	-2,51	зростання на 0,22 п.п.		зниження на - 0,65 п.п.	
Рентабельність (збитковість) основних засобів підприємства $P_{ок}$	-3,62	-3,04	-4,01	зростання на 0,59		зниження на 0,97	
Рентабельність (збитковість) власного капіталу підприємства P_v	-2,63	-2,18	-2,86	зростання на 0,45		зниження на 0,68	

Можна зауважити, що позитивною зміною в діяльності підприємства в 2019 році є зниження рівня збитковості порівняно з 2018 роком, який охарактеризувався найвищим рівнем збитків за аналізований період. Водночас в 2020 році показники рівня збитковості знову зросли.

Показник витрат на 1 грн чистого доходу перевищує одиницю, що вказує на те, що витрати підприємства перевищують доходи підприємства. Негативним є те, що цей показник зростає протягом аналізованого періоду.

Досить наочно динаміка проаналізованих показників збитковості підприємства відображена графічно на рис. 2.4.

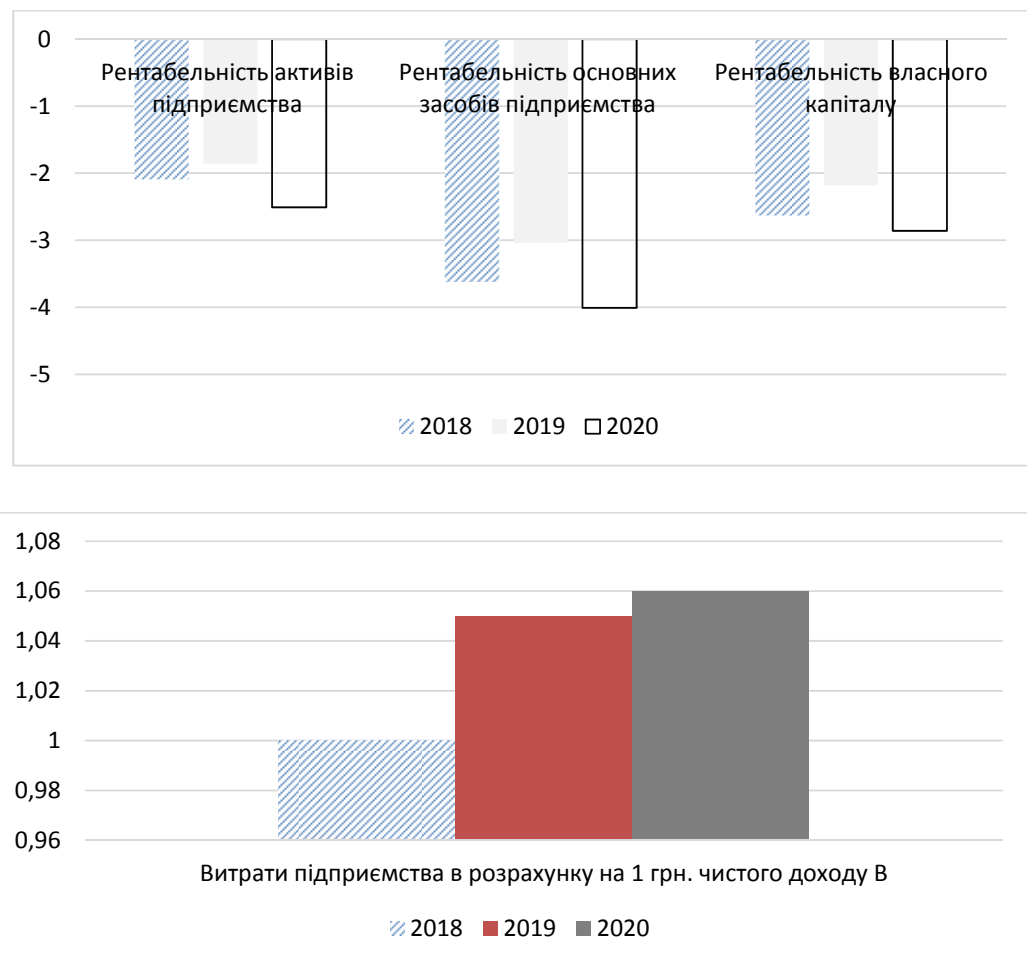

Рисунок 2.4 – Динаміка основних показників рентабельності (збитковості) підприємства

Основні фінансові показники, які характеризують ефективність діяльності підприємства протягом аналізованого періоду, будуть розраховані в розрізі обраного підходу для дослідження фінансової діяльності підприємства в наступному пункті роботи.

В цілому аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства показав, що протягом 2018-2020 рр. підприємство працювало збитково.

2.2 Аналіз ефективності управління фінансовою діяльністю ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат»

В розрізі теми дослідження та відповідно до розробленого підходу проаналізуємо ефективність системи управління фінансовою діяльністю досліджуваного підприємства.

За даними ПрАТ «Вінницький ОЖК» в діяльності підприємство орієнтується на стратегію фінансової стійкості як систему дій в напрямку ефективного залучення фінансових ресурсів, їх використання та перерозподілу для забезпечення соціально-економічного розвитку підприємства.

ПрАТ «Вінницький ОЖК» спрямовує свої зусилля на реструктуризацію своїх бізнес-процесів, що зорієнтовано на приведення у відповідність структури фінансово-господарської діяльності підприємства умовам зовнішнього середовища.

Проведемо відповідне оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства за основними етапами, які описані нами в п.1.3 даної магістерської кваліфікаційної роботи.

Відповідно метою нашого оцінювання є експрес дослідження системи управління фінансовою діяльністю підприємства.

В розрізі визначеної процедури дослідження проведемо аналіз абсолютних показників складу та структури активів і пасивів підприємства (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 – Абсолютні показники складу та структури активів і пасивів підприємства

	Показник	2018		2019		2020	
		абс, тис грн	%	абс, тис грн	%	абс, тис грн	%
1	2	3	4	5	6	7	8
	Необоротні активи	3786690	81,48	3678814,50	87,19	3566700,50	89,36
	Оборотні активи	860520,00	18,52	540576,00	12,81	424740,50	10,64
	Запаси	338855,00	7,29	178820,00	4,24	220118,50	5,51
	Активи	4647210,00	100,00	4219390,50	100,00	3991441,00	100,00

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7	8
	Власний капітал	2678479,00	57,64	2589051,00	61,36	2497451,00	62,57
	Довгострокові зобов'язання	837583,00	18,02	682588,00	16,18	558383,50	13,99
	Довгострокові кредити	7057,50	0,15	5657,50	0,13	68301,00	1,71
	Інші довгострокові зобов'язання	297565,00	6,40	165229,00	3,92	0,00	0,00
	Поточні зобов'язання	1131148,00	24,34	947751,50	22,46	935606,50	23,44
	Короткострокові кредити банків	89796,50	1,93	117184,50	2,78	83828,00	2,10
	Пасиви	4647210,00	100,00	4219390,50	100,00	3991441,00	100,00

Для наочності відображення змін, які відбувались протягом 2018-2020 років в складі та структурі активів та пасивів підприємства, відобразимо результати аналізу графічно (рис. 2.5-2.6).

Рисунок 2.5 – Зміна структури активів підприємства

Як показують результати дослідження, протягом аналізованого періоду оборотні активи в загальній структурі капіталу підприємства зменшили свою частку від 18,52 % до 10,64 %. Такі зміни є негативними, оскільки вказують на сповільнення руху

оборотних активів підприємства, а також - зростання ризиків неповернення авансованого капіталу.

Зменшення частки запасів в структурі майна підприємства з 7,29% до 5,51% свідчить про скорочення обсягів діяльності.

Водночас необоротні активи збільшили свою частку в загальній структурі майна підприємства з 81,48 % до 89,36 %. Слід зауважити, що прослідковується абсолютне зменшення абсолютної величини необоротних активів та зменшення фондівіддачі основних засобів, що становлять переважаючу частину в структурі необоротних засобів підприємства (в 2020 році – 98 %).

Відповідно, такі зміни також не можна вважати позитивними.

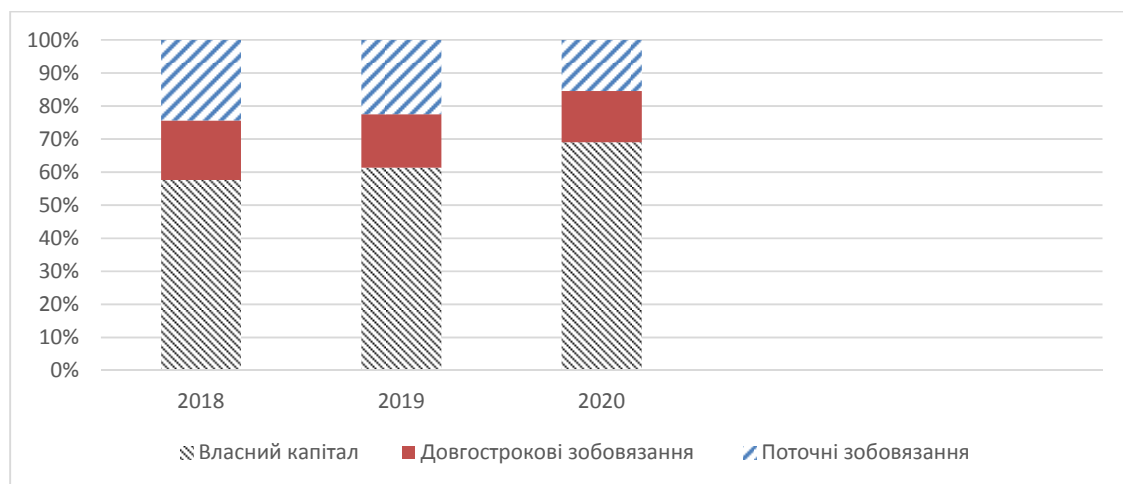

Рисунок 2.6 – Зміна структури пасивів підприємства

Як показують дані рис. 2.5, переважаючу частину пасивів підприємства складає власний капітал, що вказує на забезпеченість підприємства власними джерелами формування майна підприємства. При цьому частка власного капіталу в структурі майна протягом 2018-2020 років зростає від 57,64% до 62,57 %, що свідчить про достатній рівень автономії та вказує на зростання фінансової незалежності підприємства.

В структурі позичкових джерел фінансування діяльності досліджуваного підприємства переважають поточні зобов'язання, що підвищує ризики втрати його фінансової стійкості. Водночас частка поточних зобов'язань зменшується протягом аналізованого періоду від 24,34 % до 23,44 % в загальній структурі джерел формування майна. Така тенденція щодо зниження частки поточних зобов'язань є позитивною і свідчить про підвищення фінансової стійкості підприємства. Варто зауважити, що дещо зросла частка короткострокових кредитів підприємства.

Частка довгострокових зобов'язань має також негативну тенденцію: зниження показника з 18,02 % до 13,99% протягом аналізованого періоду. Частка довгострокових кредитів в структурі джерел формування майна підприємства є досить незначною від 0,15 % в 2018 році до 1,21 % в 2020 році.

Грунтуючись на результатах дослідження, нами обрано систему показників для оцінювання, що є повною, раціональною, достатньою для оцінювання. Розрахуємо відповідні показники (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 – Система фінансових коефіцієнтів оцінювання фінансової стійкості підприємства

Показник	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт автономії	$\frac{p. 1495}{p. 1900}$	$> 0,5$	0,58	0,61	0,63
Коефіцієнт фінансової залежності	$\frac{p. 1900 - p. 1495}{p. 1900}$	$< 0,5$	0,42	0,39	0,37
Коефіцієнт забезпеченості оборотного капіталу власними джерелами	$\frac{p. 1495 - p. 1095}{p. 1195}$	$> 0,1$	-1,29	-2,02	-2,52
Коефіцієнт покриття матеріальних запасів власними оборотними коштами	$\frac{p. 1495 - p. 1095}{p. 1100}$	$> 0,5$ Оптимальним є 0,6-0,8	-3,27	-6,09	-4,86
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{p. 1495 - p. 1095}{p. 1495}$	$> 0,2$ (оптимальне 0,3-0,5)	-0,41	-0,42	-0,43
Коефіцієнт поточних зобов'язань	$\frac{p. 1695}{p. 1595 + p. 1695}$	$> 0,5$	0,57	0,58	0,63

Продовження табл. 2.5

1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт спів- відношення необоротних і власних коштів	$\frac{p. 1095}{p.1495}$	оптимальне 0,5-0,8	1,41	1,42	1,43
Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	$\frac{p. 1595}{p.1595+p.1695}$	<0,2	0,43	0,42	0,37
Коефіцієнт співвідношення власного та залученого капіталу (фінансової стійкості)	$\frac{p. 1495}{p.1595+p.1695}$	>1,0	1,36	1,59	1,67

Розрахунки показують, що підприємство має достатній рівень автономії та фінансової незалежності. Варто зауважити, що коефіцієнт автономії має позитивні тенденції, зростаючи від 0,58 в 2018 році до 0,63 в 2020 році (рис. 2.7). Це позитивна тенденція, підтверджується і зниженням показника фінансової залежності (з 0,42 до 0,37 відповідно).

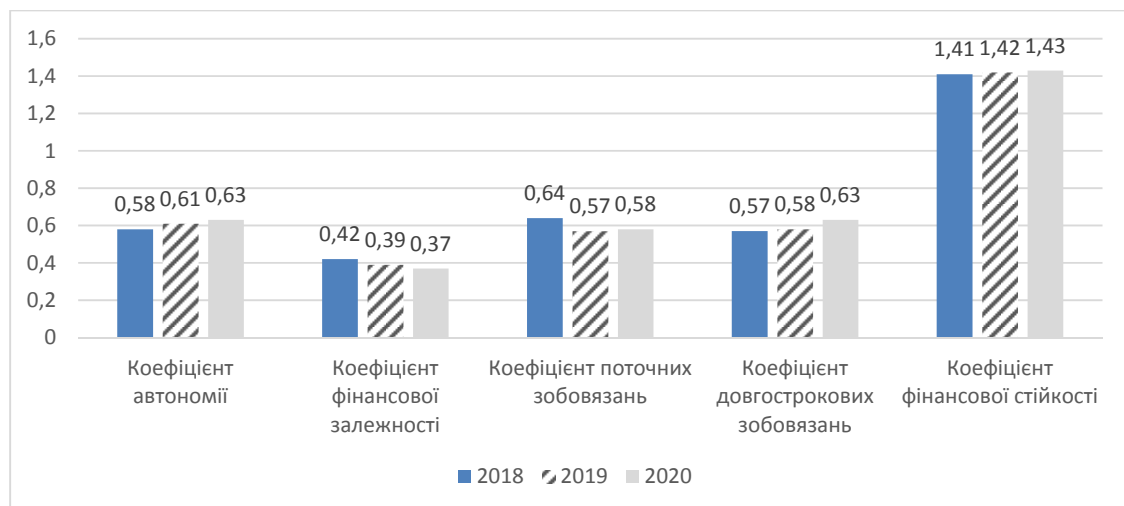

Рисунок 2.7 – Динаміка основних фінансових коефіцієнтів

Підтверджується зростання фінансової стійкості підприємства також і зростанням показника співвідношення власного і залученого капіталу (з 1,36 в 2018 році до 1,67 в 2020 році), що вказує на фінансову стійкість підприємства.

Водночас варто звернути увагу на від'ємний показник забезпеченості оборотного капіталу та матеріальних запасів власними джерелами формування, що вказує на недостатність таких джерел (рис. 2.8). Варто зауважити, що ситуація ускладнюється протягом аналізованого періоду: відбулось зниження показника покриття матеріальних запасів власними оборотними коштами з (-3,27) до (-6,09) в 2019 році; в 2020 році ситуація трішки покращилась – показник склав (-4,86).

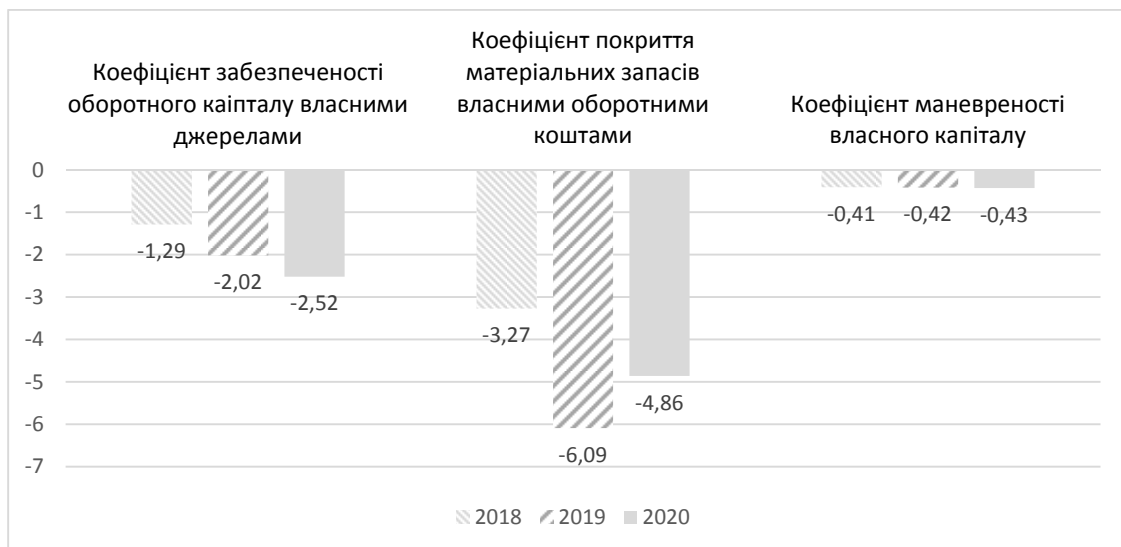

Рисунок 2.8 – Коефіцієнти забезпеченості власним оборотним капіталом та його маневреності

Така ситуація є негативною, оскільки вказує на гострий дефіцит власних оборотних коштів, характеризуючи ситуацію, де власний капітал обслуговує фактично необоротні активи досліджуваного підприємства.

Такі висновки підтверджують і розраховані показники співвідношення необоротних і власних коштів підприємства. Як бачимо, даний показник для досліджуваного підприємства перевищує одиницю. Як вказують теоретики і практики

економіки, оптимальним співвідношенням між необоротними та власними коштами є значення в межах від 0,5 до 0,8. Перевищення показника рівня одиниці значно знижує мобільність та гнучкість підприємства з одного боку, з іншого – свідчить про залучення суб'єктом господарювання позикових коштів для формування необоротних активів підприємства, що може бути виправданим для забезпечення його розвитку.

Варто звернути увагу і на коефіцієнт маневреності, який також має від'ємне значення, що вказує на значний дефіцит власних оборотних коштів ПрАТ «Вінницький ОЖК». Водночас позитивне та високе значення показника забезпечує гнучкість використання власних коштів підприємства.

Проведений аналіз показав, що деякі показники ефективності фінансової діяльності мають достатні значення, частина – знаходиться на критичному рівні. Для того, щоб комплексно охарактеризувати фінансовий стан підприємства визначимо тип фінансової стійкості досліджуваного підприємства.

Результати розрахунків зведено до табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – Визначення типу фінансової стійкості ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Показник	Формула розрахунку	2018	2019	2020
ЗВ	$\Phi.p.1100 + p.1110$	338855,00	178820,00	220118,50
ВОК	$\Phi.p.1495 - p.1095$	-1108211,00	-1089763,50	-1069249,50
ПК	$ВОК + (\Phi.p.1595)$	-270628,00	-407175,50	-510866,00
ЗАГ	$ПК + \Phi.p.1695$	860520,00	540576,00	424740,50
$\Phi^{ВОК}$	$ВОК - ЗВ$	-1447066,00	-1268583,50	-1289368,00
$\Phi^{ПК}$	$ПК - ЗВ$	-609483,00	-585995,50	-730984,50
$\Phi^{ЗАГ}$	$ЗАГ - ЗВ$	521665,00	361756,00	204622,00
S(Φ)		0;0;1	0;0;1	0;0;1
Трактування показника		нестійке фінансове становище	нестійке фінансове становище	нестійке фінансове становище

Як показують дані таблиці 2.6, протягом досліджуваного періоду ПрАТ «Вінницький олійний ОЖК» має нестійке фінансове становище, що свідчить про неефективність управління фінансовою діяльністю підприємства. Така ситуація є

наслідком порушення платоспроможності підприємства, водночас залишається можливість відновлення рівноваги засобами поповнення власних джерел формування майна, скорочення дебіторської заборгованості, прискорення оборотності засобів.

За результатами оцінювання ми прийшли до висновку, що діюча фінансова стратегія підприємства потребує відповідного корегування.

2.3 Аналіз системи управління досліджуваного підприємства

Організаційна структура комбінату відображає його структурні підрозділи та відповідні зв'язки між ними. Організаційну структуру затверджує та очолює Голова Правління.

Організаційна структура ПрАТ «Вінницький ОЖК» побудована за функціональним принципом, враховуючи цілі та завдання діяльності підприємства (рис. 2.19).

Варто зауважити, що будь-який тип організаційної структури має як переваги, так і недоліки. Перевагами функціональної організаційної структури є те, що за такого підходу система управління формується із вузькопрофільних спеціалістів, які є висококваліфікованими фахівцями за конкретним напрямком діяльності. Такий підхід дає можливість залучати висококваліфікованих працівників, що водночас дозволяє якісно організувати та виконувати усі процеси на підприємстві, виробництва зокрема.

Функціональний підхід також дозволяє усунути дублювання обов'язків персоналу, відповідно - і виконання однакових завдань фахівцями різних напрямків діяльності. В такій системі управління прийняття стратегічних рішень відбувається централізовано, водночас тактичні та оперативні рішення приймаються децентралізовано, що визначається потребами функціональних підрозділів.

Потенційними проблемами в організаціях з функціональною структурою управління можуть стати конфліктні ситуації щодо вирішення проблем взаємозв'язків

між різними функціональними підрозділами, в окремих колективах зокрема.

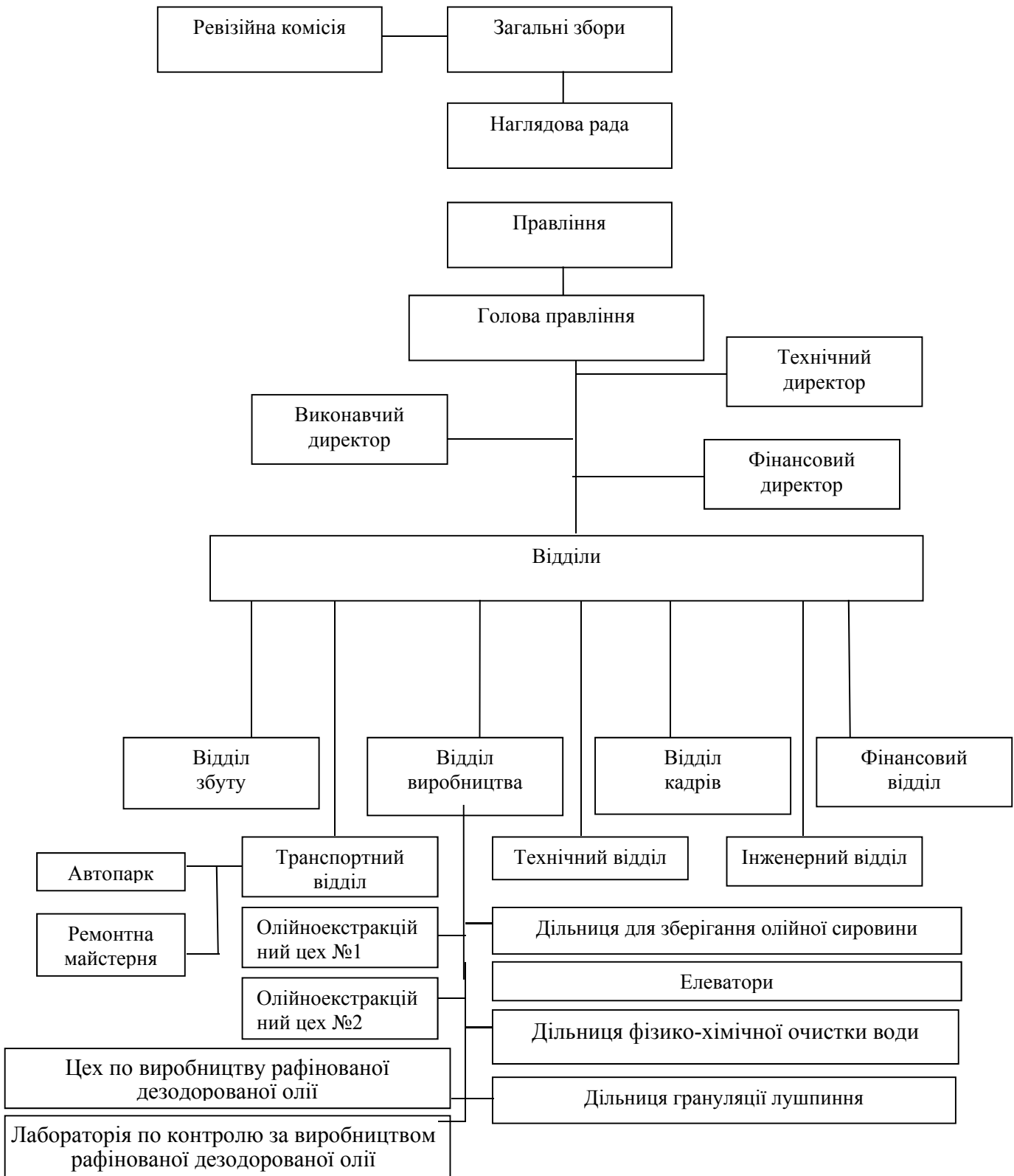

Рисунок 2.9 – Організаційна структура ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Часто персонал об'єднується в межах свого відділу, а працівників з інших структурних підрозділів не сприймають належно, перекладаючи завдання щодо вирішення потенційних проблем саме на них.

Такі структури конкурують між собою за свою значимість, або ж намагаються зменшити свою відповідальність. Тому, значно ускладнюється процедура прийняття рішень, які спрямовані на розвиток підприємства.

В складі комбінату функціонують такі структурні елементи [70]:

- олійноекстракційний завод № 1, де здійснюється переробка насіння олійних культур (потужність переробки за добу складає 600 тонн насіння ріпаку, або 1000 тонн насіння соняшнику або 355 тонн соєвих бобів);

- олійноекстракційний завод № 2 де здійснюється переробка насіння олійних культур (потужність переробки за добу складає 1000 тонн насіння ріпаку, або 700 тонн соєвих бобів або 1300 тонн насіння соняшнику);

- цех по виробництву рафінованої дезодорованої олії;

- дільниця фізико-хімічної очистки води;

- лабораторія контролю виробництва рафінованої дезодорованої олії;

- дільниця з ремонту;

- елеватор насіння (до 24000 тонн насіння соняшнику);

- елеватор шроту (до 3200 тонн);

- дільниця по гранулюванню лушпиння (до 210 тонн на добу);

- резервуари для зберігання олії (12505 м³ на дільниці олійної сировини потужністю заливу 3000 тонн на добу залізничних цистерн та 1300 тонн на добу флекси-контейнерами);

- котельня загальною потужністю 30 тонн пари на годину та ін.

Виведено з структури комбінату в 2020 році:

- гідрогенізаційний завод;

- лабораторію по контролю за гідрогенізаційним виробництвом та цехом фасування продукції;

- цех фасування продукції;
- дільницю виробництва водню;
- склад-холодильник готової продукції;
- дільницю з ремонту обладнання гідрогенізаційного заводу.

В складі комбінату функціонує 45 підрозділів, з яких чотири - основні [70]:

- 1) олійно-екстракційний завод № 1;
- 2) олійно-екстракційний завод №2;
- 3) дільниця по виробництву рафінованої дезодорованої олії;
- 4) дільниця гранулювання лушпиння.

В розрізі функціонального типу організаційної структури комбінатом значна увага приділяється розподілу праці, а спеціалізацію праці на підприємстві можна охарактеризувати як раціональну. Усіх працівників комбінату розподіляються на промислово-виробничий та непромисловий персонал.

Крім функціональної департаментизації на комбінаті реалізується також департаментизація по продукту, яка розподіляє окремі виробничі процеси по видах діяльності та ресурсах залежно від продукції, що виготовляється. Також застосовується департаментизація за розмірами, передбачаючи організацію робіт за кількістю працівників, що виконують один і той же вид діяльності.

Значна увага в системі управління комбінату зосереджена на кадровій політиці, спрямовуючи зусилля на формування згуртованого та продуктивного колективу для досягнення цілей комбінату, швидко та гнучко реагуючи на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища господарювання.

Основним завданням кадрової політики ПрАТ «Вінницький ОЖК» є досягнення балансу між соціальною та економічною ефективностями формування та використання кадрових ресурсів, забезпечуючи умови для розвитку їх потенціалу, своєчасне забезпечення кваліфікованими працівниками різних спеціальностей, задоволення соціально-економічних інтересів працівників, формування ефективної корпоративної культури, відповідної системи мотивації та професійного розвитку персоналу.

Кадрова політика ПрАТ «Вінницький ОЖК» є узгодженою із базовою стратегією підприємства, будучи гнучкою та економічно обґрунтованою.

Основними елементами кадрової політики ПрАТ «Вінницький ОЖК» є політика оплати праці, зайнятості, постійного навчання, добробуту.

Вагоме місце в системі менеджменту комбінату займає політика управління якістю продукції підприємства, в основі якої - інтегрована система управління (ІСУ) якістю та безпечністю харчових продуктів, а також кормових продуктів (шроту) (ДСТУ ISO 22000:2007 та ДСТУ ISO 9001:2009). ПрАТ «Вінницький ОЖК» пройшов сертифікацію за системою екологічної сталості (ISCC). Варто зауважити, що вся продукція підприємства сертифікована відповідними санітарно-гігієнічними висновками [70].

ПрАТ «Вінницький ОЖК» щорічно приймає участь в провідних українських та міжнародних дегустаційних конкурсах, підтверджуючи якість своєї продукції. Комбінат неодноразово був переможцем Всеукраїнського конкурсу якості продукції «100 кращих товарів України», ставав переможцем регіонального конкурсу «Краща торгова марка Поділля».

Продукція комбінату нагороджена численними золотим та срібними медалями, а також «Золотими зірками якості». ПрАТ «Вінницький ОЖК» також став переможцем «Конкурсу на кращі будинки і споруди», збудовані та прийняті в експлуатацію в 2013 році за будівництво нового олійноекстракційного заводу ОЕЗ-2 [70].

В розрізі системи управління комбінатом значна увага приділяється питанню екологічної політики, яка спрямовується на охорону навколишнього середовища, на забезпечення ефективного використання та відтворення ресурсів, мінімізації викидів шкідливих речовин, збереження природно-ресурсного потенціалу. Комбінат поетапно впроваджує інтегровану систему екологічного менеджменту відповідно вимогам міжнародних стандартів ISO 14001:2015[70].

Проаналізуємо основні показники ефективності системи управління досліджуваного підприємства.

Узагальненим показником ефективності є відношення ефекту до витрат, які забезпечують досягнення відповідного ефекту [25]:

$$K_e = \frac{E}{B}, \quad (2.1)$$

де K_e – коефіцієнт ефективності;

E – ефект;

B – витрати, пов'язані з досягненням ефекту.

$$K_{e2018} = \frac{(-97084 + 72667) - 37274 * 0,15}{37274} = -0,8.$$

$$K_{e2019} = \frac{(-78653 + 97084) - 45107 * 0,15}{45107} = 0,25.$$

$$K_{e2020} = \frac{(-100156 + 78653) - 41308 * 0,15}{41308} = -0,37.$$

Враховуючи, що підприємство протягом досліджуваного періоду працює збитково, можна зробити висновок про неефективність системи управління. Водночас, варто зазначити, що за проведеними розрахунками рівень збитковості підприємства в 2019 році зменшився, проте в 2020 році – знову зріс. Такі зміни прямо відобразились і на відповідних показниках ефективності управління.

Розрахуємо коефіцієнт ефективності управління (K_{ef}), який характеризує ступінь використання потенційних можливостей підприємства [25]:

$$E_{ef} = \frac{\Phi}{\Pi}, \quad (2.2)$$

де Φ – фактичне валове виробництво продукції;

Π – потенційні можливості виробництва валової продукції.

$$E_{ef2018} = \frac{105423}{150604} = 0,7.$$

$$E_{\text{ef}2019} = \frac{71814}{143628} = 0,5.$$

$$E_{\text{ef}2020} = \frac{193734}{242168} = 0,8$$

За результатами розрахунків можна відслідкувати зниження коефіцієнту ефективності системи управління досліджуваного комбінату в 2019 році по відношенню до реалізації потенційних можливостей підприємства. Це є наслідком зменшення об'ємів виробництва в 2019 році, а відповідно і зменшення відсотка реалізації потенційних можливостей. Водночас в 2020 році показник значно зріс, що вказує на зростання рівня використання можливостей підприємства.

В цілому, розрахунки показують, що система менеджменту ПрАТ «Вінницький ОЖК» потребує удосконалення та відповідної оптимізації.

Висновки до другого розділу

В аналітичному розділі магістерської кваліфікаційної роботи охарактеризовано стан олійно-жирової галузі України.

Проаналізовано діяльність ПрАТ «Вінницький ОЖК» як провідного товаровиробника в олійно-жировій галузі України. Досліджено основні фінансово-економічні показники ефективності господарювання ПрАТ «Вінницький ОЖК» в 2018-2020 роках.

Можна зауважити, що підприємство протягом досліджуваного періоду працювало з позмінним успіхом. Так, чистий дохід від реалізації продукції в 2019 році знизився на 30,66%, проте в 2020 році показник зріс на 8,71% порівняно з попередніми звітними роками.

Водночас за результатами 2020 року можна спостерігати значне зростання показники валового доходу на 169,77 % порівняно з попереднім роком. Такі зміни вказують на підвищення результативності основної діяльності підприємства, оскільки,

незважаючи на зменшення обсягів реалізації в 2020 році порівняно з 2018 роком, валовий прибуток зріс більше ніж в 1,5 рази.

Слід зауважити, що протягом досліджуваного періоду підприємство працювало збитково, що є наслідком перевищення витрат (значне зростання фінансових витрат) над доходами підприємства.

Відповідно до визначених завдань в роботі також проаналізовано стан та основні тенденції показників вартості майна підприємства.

Можна зауважити, що майно підприємства протягом аналізованого періоду має негативну динаміку: в 2019 році вартість майна знизилась на 9,21%, в 2020 році зниження показника продовжилось і склало ще 5,4 % порівняно з попередніми роками.

Проаналізовано склад та структуру майна підприємства. Так, в 2020 році змінилась структура майна підприємства, внаслідок чого частка необоротних активів на кінець звітної періоду зросла й склала 89,36%, а частка оборотних активів навпаки зменшилась, основною причиною чого є зменшення запасів (сировинні та готової продукції) та інших оборотних активів.

Розраховано основні показники збитковості підприємства. Позитивним моментом є те, що підприємство в 2019 році дещо знизило рівень своєї збитковості порівняно з 2018 роком, водночас в 2020 році показник рівня збитковості діяльності знову зріс.

Проведено дослідження ефективності системи управління фінансовою діяльністю комбіната. Результати оцінювання показали, що протягом досліджуваного періоду ПрАТ «Вінницький олійний ОЖК» має нестійке фінансове становище. Така ситуація є наслідком порушення платоспроможності підприємства, водночас залишається можливість відновлення рівноваги засобами оптимізації структури майна, прискорення оборотності засобів, оптимізації витрат підприємства тощо.

Здійснено аналіз загальної системи управління підприємством ПрАТ «Вінницький ОЖК» та зроблено висновок про необхідність підвищення її ефективності.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРАТ «ВІННИЦЬКИЙ ОЛІЄЖИРКОМБІНАТ»

3.1 Розробка та обґрунтування базової стратегії розвитку ПРАТ «Вінницький ОЖК»

За ринкових умов господарювання важливо визначитись з основним напрямком розвитку підприємства, який відображає його базова стратегія, відповідно до якої необхідно узгодити усі дії підприємства.

Слід зауважити, що будь-який процес починається з визначення завдань і цілей, відповідно до яких окреслюються подальші напрямки дій підприємства. Саме цілі є основою усіх управлінських рішень та відповідних планових показників господарювання підприємства.

Суб'єкти бізнесу не можуть бути конкурентоспроможними абсолютно за усіма напрямками функціонування. Відповідно, доцільно зупинитись на виборі пріоритетів в їх діяльності та напрямках перспективного розвитку. При цьому обов'язково враховувати вимоги ринку, концентруючись на максимально сильних сторонах підприємства та можливостях зовнішнього середовища господарювання.

ПРАТ «Вінницький Олієжиркомбінат» в своїй діяльності орієнтується на практичне впровадження загальної концепції, яка дозволяє задовольнити інтереси із збереженням довкілля у всіх видах діяльності та для всіх процесів підприємства [70].

Важливим завданням в розрізі такого підходу є бережливе ставлення до навколишнього середовища, оптимізація роботи ПРАТ «Вінницький Олієжиркомбінат» із короченням витрат ресурсів.

Підприємство в своїй діяльності орієнтується на виробництво високоякісної продукції та збереження довкілля. Такий орієнтир окреслено для усіх підрозділів підприємства - від управлінської системи до виробництва. Комунікації в напрямку

охорони довкілля здійснюються засобами дискутування на цю тему, а аткож організацією відповідних навчальних заходів.

Гасло ПрАТ «Вінницький ОЖК» звучить таким чином: «Ефективне виробництво - чисте довкілля».

На сьогодні базовою стратегією підприємства визначено стратегію досягнення прибутковості.

Вибираючи базову стратегію необхідно враховувати як макро-економічні, так і внутрішні чинники підприємства.

Одним з дієвих інструментів, що дозволяє врахувати динамічні зміни середовища господарювання, є SWOT-аналіз, який дозволяє виявити можливості і загрози для підприємства, сильні і слабкі сторони організації при проведенні стратегічного аудиту.

Проаналізуємо зовнішнє та внутрішнє середовище діяльності ПрАТ «Вінницький ОЖК» та отримані результати зведемо в табл. 3.1.

Результати проведеного SWOT-аналізу дозволяють зробити висновки, що ПрАТ «ВОЖК» є потужним конкурентом на ринку олійно-жирової продукції. Не дивлячись на слабкі сторони та загрози, підприємство активно використовує власні сильні сторони та можливості зовнішнього середовища, утримуючи лідируючі позиції в галузі.

Основними проблемними питаннями в діяльності підприємства є недостатність оборотних коштів, що підтверджено аналізом фінансової діяльності в попередньому розділі, високі ціни на енергоносії, високий рівень конкуренції на ринку тощо.

Значною загрозою для успішності функціонування підприємства є зростання частки неплатоспроможних покупців, що є наслідком складних економічних і політичних перетворень в Україні.

Варто відмітити, що в 2020 році одним з основних чинників впливу на стан економічних процесів в країні та світі є пандемія COVID-19, внаслідок чого основні загрози тільки підсилюються.

Таблиця 3.1 - Базовий SWOT-аналіз ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Слабкі сторони	Сильні сторони
Орієнтація на поточні потреби виробництва	Постійне оновлення обладнання (орієнтація на прогресивну техніку і технології)
Недостатня увага керівництва до використання інструментів маркетингу	Висока якість продукції (відповідність національним та міжнародним стандартам)
Залежність від сезонних проблем	Наявність висококваліфікованих кадрів
Недостатня вмотивованість працівників, що проявляється в зниженні їх продуктивності праці	Тривалий досвід роботи на ринку, як наслідок сформований позитивний імідж на вітчизняному та міжнародному ринках
Зниження попиту на основну продукцію	
Недостатня кількість оборотних засобів	
Відсутність гнучкої політики управління	
Важка структура активів	
Загрози	Можливості
Складна політична та економічна ситуація в країні та у світі в цілому	Розширення та оновлення потужностей
Зростання цін на сировину (неконтрольовані інфляційні процеси)	Зростання кількості потенційних споживачів, в т.ч. закордонних, шляхом виходу на нові географічні ринки
Посилення конкуренції (найближчі конкуренти на ринку постійно посилюють свої конкурентні переваги на якісній основі)	Розширення асортименту продукції (оновлення пропонованої продукції споживачу, підготовка і організація виробництва нових видів продукції забезпечить компанії процвітання)
Складність залучення інвестиційних ресурсів, що загрожує інноваційному розвитку підприємства	Оновлення сайту, де клієнти можуть звертатися для отримання необхідної інформації про продукцію і ціни. Наявність Інтернет - ресурсів у компанії дає додаткові переваги перед конкурентами
Зниження платоспроможності потенційних покупців, що може призвести до зростання дебіторської заборгованості, нестачі оборотних засобів підприємства	
Недосконалість податкової системи, що характеризується постійними змінами і тиском скорочення використання маргаринової продукції підприємствами інших галузей харчової промисловості (головним чином, кондитерської та молочної)	
Високі ціни на енергоносії	

За результатами проведеного дослідження можна вказати, що значною загрозою для ПрАТ «ВОЖК» є значне зростання цін на сировину, що прямо впливає на зростання собівартості продукції, а відповідно - зниження потенційного доходу підприємства, впливаючи і на конкурентоспроможність підприємства як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Усі цілі підприємства за термінами їх досягнення можна поділити на короткострокові, довгострокові та середньострокові.

Короткострокові цілі ПрАТ «ВОЗЖК» - оптимізація використання усіх видів ресурсів, підвищення рівня кваліфікації працівників, виконання в термін договорів і контрактів тощо.

Довгострокові цілі спрямовані на забезпечення стійкого розвитку та залучення інвестицій.

Середньострокові цілі орієнтовані на максимізацію обсягів продажу та відповідних доходів, активізацію інноваційної діяльності, забезпечення випуску високоякісної продукції тощо.

За видами досліджуване підприємство виокремлює такі цілі:

економічні як максимізація прибутку та обсягів продажу;

наукові цілі в напрямку підвищення науково-технічного рівня виробництва;

технічні цілі спрямовані на випуск високоякісної та конкурентоспроможної продукції;

організаційні цілі як забезпечення стійкого зростання на ринку, вихід на нові сегменти ринку, виконання договорів і контрактів в термін;

соціальні цілі зосереджені на покращення умов праці та забезпечення соціальних потреб працівників.

За результатами дослідження основних фінансово-економічних показників діяльності комбінату та за підсумками проведеного SWOT-аналізу, вважаємо, що найбільш оптимальною за сучасних умов для ПрАТ «Вінницький ОЖК» буде саме стратегія стабілізації.

Вибір такої стратегії обґрунтовано тим, що такий напрямок доцільний для практичного втілення за умов тимчасової втрати підприємством платоспроможності, порушення структури балансу, погіршення показників ефективності діяльності, фінансової зокрема, що безпосередньо є характерним для ПрАТ «Вінницький ОЖК» протягом 2018-2020 років.

Стратегія стабілізації характеризується орієнтацією на гнучкість та адаптивність до середовища господарювання, попередження та усунення ризиків, усунення загроз та небезпек, підвищення ефективності бізнес-процесів і співпраці з партнерами.

За умов нестабільності та зниженні показників ефективності фінансово-господарської діяльності застосування такої стратегії є виправданим.

В розрізі фінансової діяльності для ПрАТ «Вінницький ОЖК», враховуючи нестабільність фінансового стану, доцільно обрати стратегію відновлення фінансової стійкості.

Така стратегія доцільна для практичного втілення для вирішення завдань оптимізації залучення та вкладання фінансових ресурсів підприємства. Стратегія має на меті урівноваження всіх аспектів фінансової діяльності з подальшим переходом до фінансової стратегії зростання.

3.2 Розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності управління ПрАТ «Вінницький ОЖК» та покращення результатів його діяльності

3.2.1 Розробка рекомендацій щодо покращення результатів діяльності підприємства

Дослідження основних показників діяльності ПрАТ «Вінницький ОЖК» та фінансової діяльності комбінату дозволяють виокремити певні проблеми (нерентабельність діяльності; значні фінансові витрати, що перевищують доходи підприємства; незбалансованість структури капіталу тощо), які потребують розробки комплексу рішень відповідно до обраної стратегії для їх вирішення та перспективного розвитку підприємства.

Відповідно нами розроблено ряд рекомендацій, які дозволять вирішити виявлені проблеми та досягнути визначених цілей.

Відповідно основними рекомендаціями щодо усунення виявлених проблем

можуть стати:

1. За результатами проведеного дослідження проблемою, що значно знижує ефективність фінансової діяльності та господарювання комбінату в цілому, є диспропорції в структурі його капіталу. Така розбалансованість тільки посилює проблеми нестачі фінансових ресурсів, знижує фінансову стійкість підприємства, що може стати причиною появи інших кризових явищ в діяльності комбінату.

Структура капіталу має вагомий вплив на показники ефективності діяльності (операційної, фінансової, інвестиційної). За умов забезпечення оптимальної пропорційності між показниками фінансової рентабельності та фінансової стійкості підприємства, максимізується його ринкова вартість.

Відповідно, одним із пріоритетних завдань для ПрАТ «Вінницький ОЖК» має стати оптимізація структури капіталу за критеріями мінімізації фінансових ризиків, максимізації чистого прибутку на одиницю власного капіталу, мінімізації середньозваженої вартості капіталу, забезпечення мінімального рівня ефективності фінансової діяльності підприємства.

За результатами дослідження для ПрАТ «Вінницький ОЖК» пріоритетним має стати завдання щодо оптимізації структури його майна підприємства, оскільки саме в структурі активів комбінату значно переважають необоротні активи. Варто зауважити, що частка недобротних активів зростає (за результатами 2020 року частка необоротних активів - 89,36 %, решта - оборотні -10,64 %).

Така структура капіталу в свою чергу негативно впливає на мобільність підприємства, гальмуючи показники оборотності оборотних коштів. Така структура активів підприємства називається «важкою», вимагаючи значних постійних витрат. За такої структури майна прибутковість підприємства буде залежною від коливань доходів від реалізації продукції, що прослідковується протягом 2018-2020 років на ПрАТ «Вінницький ОЖК».

Проблему диспропорцій між складовими капіталу підприємства підтверджує і показник співвідношення необоротних активів та власного капіталу. Так, розрахований

показник перевищує одиницю, тим самим що власний капітал повністю обслуговує тільки необоротні активи, водночас виникає необхідність додаткового залучення коштів для забезпечення такого обслуговування.

За даними підприємства така структура є наслідком введенням в експлуатацію нового заводу, оновленням машин, техніки та обладнання, інструментів та приладів, проведення капітального ремонту приміщень, модернізації технологічних процесів тощо.

В напрямку оновлення та модернізації виробничо-технологічної бази такий підхід до формування майна є досить виправданим, водночас протягом 2018-2020 рр. коливаються обсяги реалізації продукції підприємства, відповідно, такий дисбаланс потребує оптимізації.

Пріоритетним завданням щодо оптимізації структури майна підприємства є досягнення максимізації доходів від оптимізованої структури. Відповідно, оптимальною буде така структура активів комбінату, яка забезпечуватиме максимальний рівень дохідності, або ж - рівень віддачі кожного елемента при всіх інших рівних умовах.

Враховуючи усе вищевказане, на нашу думку, для вирішення існуючих проблем ПрАТ «Вінницький ОЖК» доцільно застосувати помірну політику управління капіталом, яка дозволяє забезпечити достатню фінансову стійкість підприємства, знижуючи середньозважену вартість капіталу. На практиці втілення помірної політики управління фінансовими ресурсами отриманий прибуток спрямовується на реалізацію інвестиційних проектів, а також на формування резервних фондів та фондів розвитку.

На нашу думку, саме даний тип політики є доцільним для досліджуваного підприємства за сучасних умов, оскільки орієнтація на нього дозволяє досягати цілі фінансового менеджменту, зберігаючи допустимий рівень ризику втрати фінансової стійкості, створюючи можливості для формування запасу фінансової міцності.

Термін розробки та впровадження даної пропозиції складе близько 6-ти місяців.

Відповідальним за впровадження доцільно призначити керівника фінансового відділу, виконавцями – працівників цього відділу.

В результаті впровадження такої системи очікується підвищення оборотності оборотних активів, зниження постійних витрат підприємства тощо. Орієнтовно витрати на розробку та впровадження даної пропозиції складуть 125 тис. грн за перший рік (створення інформаційної бази, придбання необхідного інформаційного забезпечення, експлуатаційні витрати та ін.). Прогнозується зниження збитків підприємства на 2%.

2. Оптимізація витрат підприємства засобами впровадження системи вартісного аналізу як ефективної технології обґрунтування управлінських рішень щодо оптимізації витрат підприємства, виробничих зокрема. Обґрунтованість такої пропозиції підтверджується тим, що ефективне управління витратами підприємства є необхідною умовою господарювання та важливим елементом, який визначає виробничий потенціал підприємства будь-якого підприємства. Крім того за результатами проведеного аналітичного дослідження ефективності господарювання ПрАТ «Вінницький олієжиркомбінат» спостерігається перевищення витрат над доходами, а відповідно, витрати підприємства потребують оптимізації.

За сучасних умов зростання цін і тарифів на всі види ресурсів лише фахове управління витратами дозволяє забезпечити зростання ефективності діяльності підприємства.

Процес управління витратами необхідно спрямовувати на формування витрат у попередньому та поточному режимах, оперативному втручанні за умов відхилень від бажаного стану.

Вибір саме методу вартісного аналізу обґрунтовано тим, що за таким підходом витрати підприємства аналізуються у зіставленні з доцільністю їх здійснення: узгодження величини витрат та показників ефективності виробництва, а також якості продукції, що випускається. Такий підхід до аналізу дозволяє виявити такі витрати, мобілізація яких не буде негативно впливати на цільові характеристики, визначені менеджментом та забезпечення ефективності інших напрямків діяльності.

Загалом вартісний аналіз на практиці передбачає:

- вибір об'єкту для аналізу з відповідним формуванням цільової функції (в межах технологічних та виробничих процесів, відділу та підрозділу, підприємства в цілому);
- опрацювання інформації та формування відповідної бази для оцінювання;
- зіставлення рівня поточних витрат з відповідним результатом (цільові характеристики), оцінювання обґрунтованості;
- генерування альтернативних варіантів перспективного розвитку з обґрунтуванням вибору оптимального управлінського рішення за обраними критеріями;
- прийняття, практична реалізація та контроль за виконанням рішення.

Основними результатами практичного втілення даної рекомендації мають стати: зниження або оптимізація витрат на одиницю виготовленої продукції, максимізація створюваної на підприємстві цінності, мінімізація співвідношення «доходи-витрати», підвищення рівня рентабельності усіх господарських процесів та видів діяльності, оптимізація витрат за структурою та рівнем ризиковості господарської діяльності тощо [25].

Термін впровадження системи вартісного аналізу складе близько 6-ти місяців. Відповідальний – керівник планово-економічного сектору фінансового відділу.

Витрати на розробку та впровадження даної пропозиції складуть 75 тис. грн (створення інформаційної бази, придбання додаткових програмних продуктів, зокрема BAS «Комплексне управління підприємством» (BAS КУП), де є окремий модуль «Управління витратами», експлуатаційні витрати та ін.).

Прогнозується зниження витрат підприємства в цілому (в тому числі і управлінських), зокрема собівартості продукції, а відповідно – зростання чистого прибутку на.

Врахуємо, що впровадження пропозиції дозволить за прогнозами знизити витрати підприємства в цілому на 15 %.

3. Складною для досліджуваного підприємства є питання ефективності формування та управління оборотним капіталом. Будучи кровоносною системою для підприємства, оборотний капітал необхідно оптимізувати, оскільки його недостатність може знижувати фінансову стійкість та прибутковість підприємства.

Система управління оборотним капіталом повинна враховувати наступні завдання:

- управління запасами із забезпеченням їх оптимальної кількості, мінімізації витрат на їх зберігання та максимізації ефективності використання. В системі управління запасами для ПрАТ «Вінницький олієжиркомбінат» доцільно використати, на нашу думку, методику, що комбінує ABC- і XYZ-аналіз. Поєднання таких підходів дозволить ефективно планувати, контролювати та управляти запасами підприємства. Таке поєднання дозволяє одночасно аналізувати та контролювати співвідношення кількості та вартості запасів ABC-аналізу, а також даними про співвідношення кількості та структури їх споживання XYZ-аналізу;

- управління коштами в розрахунках з метою оцінювання реального стану дебіторської заборгованості (контроль розрахунків з покупцями, зокрема по простроченій заборгованості, контроль за співвідношенням кредиторської та дебіторської заборгованостей тощо);

- управління грошовими коштами та їх еквівалентами, основним завданням якого є визначення мінімально необхідної суми грошових коштів. Доцільно звернути увагу на планування всіх грошових потоків за господарськими операціями і обсягами витрачання активів в перспективі.

Відповідальним за впровадження даної пропозиції доцільним призначити керівників груп внутрішньо-господарських розрахунків та розрахунків з покупцями та замовниками фінансового відділу. Термін впровадження даної пропозиції – 3 місяці.

Витрати на реалізацію даної системи складуть близько 60 тис. грн.

Внаслідок реалізації даної пропозиції прогнозується пришвидшення оборотності оборотного капіталу, зниження витрат (інших операційних та логістичних зокрема), а відповідно і зростання доходів на 5%.

4. В розрізі теми дослідження в напрямку усунення виявлених проблем та підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю в структурі фінансового відділу ПрАТ «Вінницький ОЖК» доцільно ввести посаду фахівця з контролінгу з відповідним налагодженням ефективної системи моніторингу фінансової стійкості підприємства. Практичне втілення даної пропозиції може стати основним напрямком стабілізації фінансової стійкості підприємства, відновлення його платоспроможності, рівноваги в структурі майна підприємства, пришвидшення оборотності засобів.

Впровадження пропозиції займе близько 3-х місяців. Відповідальними за практичне впровадження даної рекомендації є керівники фінансового відділу та відділу кадрів.

Витрати на створення посади фахівця з контролінгу – 400 тис. грн (витрати на підбір кандидатури фахівця відповідної кваліфікації - оплата праці відповідальних осіб та безпосередніх виконавців, придбання необхідного програмного забезпечення, організація робочого місця для фахівця, експлуатаційні витрати та ін.

Врахуємо, що впровадження пропозиції дозволить за прогнозами знизити витрати операційної та фінансової діяльності, що в свою чергу дозволить знизити збитки на 3 %.

3.2.2 Макетування організаційної структури планово-економічного відділу підприємства

Відповідно до пропозиції щодо введення в структурі фінансового відділу посади фахівця з контролінгу, проведемо макетування його організаційної структури (рис. 3.1).

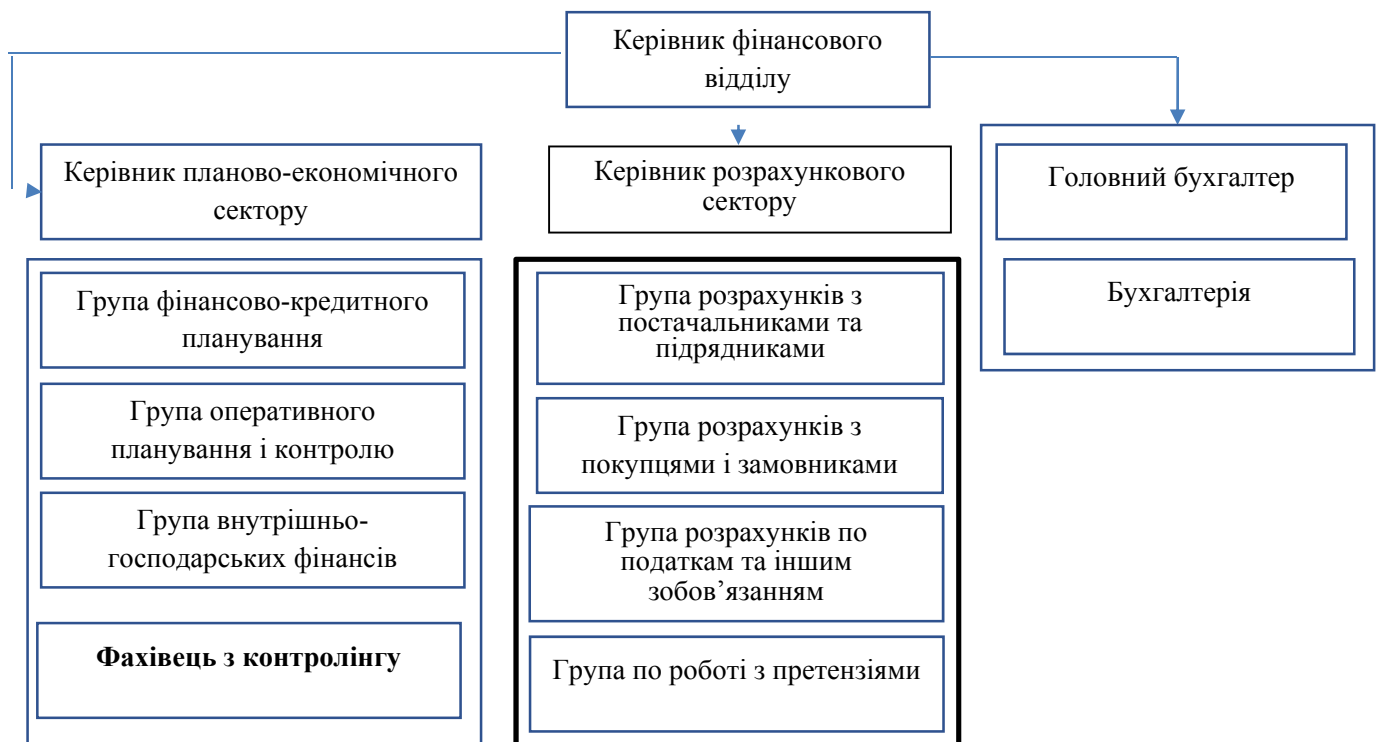

Рисунок 3.1 – Змакетована організаційна структура фінансового відділу
ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Відповідно до функціонального спрямування організаційної структури підприємства в структурі його фінансового відділу виокремлюють окремі групи, що виконують відповідні функції (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Функції груп та окремих фахівців фінансового відділу ПрАТ «Вінницький ОЖК»

Фахівці 1	Функції 2
Група фінансово-кредитного планування	Здійснюють фінансово-кредитне планування, яке включає розробку перспективних фінансових прогнозів, річного балансу прибутків і витрат з поквартальним розбиттям, доведенням фінансових завдань до безпосередніх виконавців і контроль за їх виконанням, складання оперативних фінансових планів
Група оперативного планування і контролю	Проводять економічну роботу, направлену на підвищення ефективності виробництва спільно з іншими відділами і службами підприємства
Група внутрішньогосподарських фінансів	Забезпечення в установлені терміни та у повному обсязі грошових перерахунків і виплат робітникам і службовцям, здійснюють контроль за виконанням довготривалих фінансових прогнозів і фінансового плану, раціональним використанням виробничих ресурсів, дотриманням фінансової дисципліни
Фахівець з контролінгу	Постійний моніторинг фінансової стійкості підприємства за результатами аналізу бухгалтерської, статистичної і оперативної звітності, розробка системи відповідних дій щодо вирішення виявлених проблем платоспроможності та ефективності використання ресурсів підприємства, що забезпечує комплексний контроль над бізнесом
Група розрахунків з покупцями та замовниками	Перевіряють правильність оформлення платіжних документів на відвантажену продукцію і пред'являють їх до оплати покупцям, стежать за дотриманням термінів, повнотою оплати рахунків і вживають заходів до стягнення простроченої дебіторської заборгованості
Група розрахунків з постачальниками та підрядниками	Забезпечують застосування найбільш доцільних форм розрахунків з постачальниками, сприяючи своєчасності платежів і прискоренню оборотності коштів в розрахунках
Група розрахунків по податкам та іншим зобов'язанням	Забезпечення в установлені терміни та у повному обсязі грошових перерахунків і виплат до бюджету, позабюджетним і іншим централізованим фондам, банку.
Група по роботі з претензіями	Забезпечення вирішення претензійних питань в ході різних розрахунків підприємства.
Бухгалтерія	Забезпечення належного ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства з урахуванням особливостей діяльності та технологій обробки облікових даних

Основним завданням в розрізі професійної діяльності фахівця з контролінгу має стати забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки процесів прийняття рішень керівництвом

Основні функції фахівця з контролінгу:

- контроль стану фінансових ресурсів підприємства;

- контроль формування та використання фінансових коштів і джерел;
- контроль стану витрат і доходів;
- аналіз співвідношення доходів від реалізації продукції та інших видів бізнесу і витрат, пов'язаних з діяльністю організації;
- контроль рентабельності реалізації окремих видів продукції і послуг;
- контроль за величиною та змінами валового прибутку;
- забезпечення максимізації прибутку.

3.2.3 Розрахунок витрат, які потрібні для реалізації запропонованих рекомендацій, та економічного ефекту від їх впровадження

Розрахуємо витрати комбінату, які виникнуть при розробці та впровадженні запропонованих рекомендацій.

1. Важливим завданням для підвищення ефективності діяльності досліджуваного підприємства є оптимізація структури його капіталу. Розрахуємо витрати на практичне втілення відповідної рекомендації.

Для досягнення цілей щодо оптимізації структури капіталу підприємства доцільно скориставшись послугами спеціалізованої консалтингової фірми. За ринковими даними вартість таких послуг складає близько 50 000 грн. Період діагностики, оцінювання, розробки та впровадження відповідного механізму оптимізації складе близько 3-х місяців.

Водночас в обов'язки фахівця фінансового відділу групи внутрішньогосподарських фінансів, провівши відповідну оптимізацію структури даної групи, перерозподіливши відповідні обов'язки, доцільно додати завдання щодо практичного втілення відповідного механізму оптимізації структури капіталу з подальшим постійним моніторингом даного питання.

Для організації ефективної роботи відповідного фахівця доцільно придбати відповідне програмне забезпечення, яке буде використовуватись для прогнозування

тенденцій розвитку, аналізування фінансової та управлінської інформації тощо. Вартість необхідного програмного забезпечення складе близько 15 000 грн.

Саме спостереження за усіма сферами господарської і фінансової діяльності в комплексі може забезпечити інформацію про становище підприємства, визначивши тенденції, які сприяють зміцненню або послабленню позиції підприємства на ринку.

Відповідно, одноразові витрати на розробку та впровадження даної пропозиції складуть близько 65 000 грн.

Розрахуємо експлуатаційні витрати, які виникнуть на досліджуваному підприємстві при практичному впровадженні механізму оптимізації капіталу підприємства.

Фахівцю, який буде відповідальним за практичне втілення відповідного механізму, доцільно здійснювати доплату до заробітної плати (за виконання додаткових обов'язків) в розмірі 2000 /міс.

Відповідно, витрати на заробітну плату за рік становитимуть:

$$2000 \cdot 12 = 24000 \text{ (грн./рік)}$$

Нарахування на заробітну плату (ЄСВ) працівників відділу становитимуть:

$$24000 \cdot 0,22 = 5280 \text{ (грн./рік)}$$

Розрахуємо витрати на силову електроенергію, що споживатиметься комп'ютером за наступною формулою:

$$V_e = V \cdot \Pi \cdot \Phi \cdot K_n, \text{ грн./рік,} \quad (3.1)$$

де V – вартість 1 кВт-год. електроенергії; $V=4,7$ грн./кВт (для промислових підприємств м. Вінниці, 2021 р.);

Π – установлена потужність виробу, кВт;

Φ – фактична кількість годин роботи обладнання за рік, годин;

K_n – коефіцієнт використання потужності; $K_n < 1$.

$$V_e = 4,7 \cdot 0,45 \cdot 1920 \cdot 0,9 = 2721,6 \text{ (грн./рік)}$$

Відповідальний фахівець близько 20% свого робочого часу витратить на виконання обов'язків щодо оптимізації структури капіталу. Відповідно $Ve = 544$ грн.

За даними підприємства амортизація основних засобів здійснюється за прямолінійним методом, тому амортизаційні відрахування розрахуємо за формулою:

$$A = \frac{Ц \cdot H_a}{100}, \text{ грн./рік,} \quad (3.2)$$

де $Ц$ – балансова вартість обладнання, грн.;

H_a – річна норма амортизації, %.

Термін експлуатації комп'ютерів – 5 років.

У відповідності до цього:

$$A = \frac{10000 \cdot 20}{100} = 2000 \text{ (грн./рік)}$$

Відповідальний фахівець близько 20% свого робочого часу витратить на виконання обов'язків щодо оптимізації структури капіталу. Відповідно $A = 400$ грн.

Також можуть бути і інші витрати, пов'язані з роботою фахівця (наприклад, обслуговування офісної техніки чи комп'ютерів, збір інформації, її обробка), тому ми їх порахуємо як 15% від загальної суми усіх попередніх витрат:

$$I_v = (24000 + 25280 + 544 + 400) \cdot \frac{15}{100} = 7533 \text{ (грн./рік)}$$

Отже, загальні експлуатаційні річні витрати становитимуть:

$$E = 24000 + 25280 + 544 + 400 + 7533 = 57757 \text{ (грн./рік)}$$

2. Розрахуємо витрати комбіната при практичному введенні посади фахівця з контролінгу.

Для ефективної роботи та оптимізації процесів в даному напрямку доцільно залучити кваліфікованого фахівця з відповідним досвідом роботи та організувати належним чином його робоче місце.

Вимогами до претендента на посаду фахівця: вища освіта за спеціальністю

контролінгу, стаж роботи на відповідній посаді не менше 2-х років, креативне мислення, знання математики та статистики, вміння працювати з відповідним програмним забезпеченням тощо.

Одноразові витрати на організацію робочого місця фахівця з контролінгу включають витрати на придбання меблів, комп'ютера та оргтехніки, встановлення відповідного програмного забезпечення, створення необхідної бази даних тощо. За ринковими даними ці витрати складуть близько 50 тис. грн.

Відповідно одноразові витрати на розробку та впровадження даної рекомендації складуть близько 50 000 грн.

Розрахуємо витрати, які виникнуть на досліджуваному комбінаті при введенні посади фахівця з контролінгу.

Оклад фахівця з контролінгу складе 17000 грн / місяць. Витрати на заробітну плату за рік становитимуть:

$$17000 \cdot 12 = 204000 \text{ (грн./рік)}$$

Нарахування на заробітну плату (ЄСВ) працівників відділу становитимуть:

$$204000 \cdot 0,22 = 44880 \text{ (грн./рік)}$$

Розрахуємо витрати на силову електроенергію, що споживатиметься комп'ютером та оргтехнікою за наступною формулою 3.3:

$$V_e = V \cdot P \cdot \Phi \cdot K_n, \text{ грн./рік,} \quad (3.3)$$

де V – вартість 1 кВт-год. електроенергії; $V=4,7$ грн/кВт (для промислових підприємств м. Вінниці, 2021 р.);

P – установлена потужність виробу, кВт;

Φ – фактична кількість годин роботи обладнання за рік, годин;

K_n – коефіцієнт використання потужності; $K_n < 1$.

$$V_e = 4,7 \cdot 0,45 \cdot 1920 \cdot 0,9 = 2721 \text{ (грн./рік)}$$

За даними підприємства амортизація основних засобів здійснюється за

прямолінійним методом, тому амортизаційні відрахування розрахуємо за формулою 3.4:

$$A = \frac{Ц \cdot H_a}{100}, \text{ грн./рік,} \quad (3.4)$$

де Ц – балансова вартість обладнання, грн.;

H_a – річна норма амортизації, %.

Термін експлуатації комп'ютерів – 5 років.

У відповідності до цього:

$$A = \frac{20000 \cdot 20}{100} = 4000 \text{ (грн./рік)}$$

Також можуть бути і інші витрати, пов'язані з роботою фахівця, тому ми їх поррахуємо як 20% від загальної суми усіх попередніх витрат:

$$I_B = (240000 + 44880 + 2721 + 4000) \cdot \frac{20}{100} = 58320 \text{ (грн./рік)}$$

Отже, загальні експлуатаційні річні витрати на впровадження додаткової посади становитимуть:

$$E = 240000 + 44880 + 2721 + 4000 + 58320 = 349921 \text{ (грн./рік)}$$

3. Проведемо розрахунки витрат, які необхідні для практичного застосування системи вартісного аналізу для ефективного аналізування витрат підприємства та обґрунтування управлінських рішень щодо їх оптимізації.

Для практичного втілення такої пропозиції фахівцю, який буде займатись питанням аналізування та оптимізації витрат підприємств необхідно відвідати спеціалізовані навчальні семінари щодо організації та впровадження такої системи, а також щодо користування специфічним програмним забезпеченням.

Витрати на навчання та підвищення кваліфікації фахівця з управління витратами, а також на встановлення програмного забезпечення, формування відповідної бази даних за даними ринку складуть близько 25 тис грн.

Для забезпечення ефективного управління витратами за сучасних умов інформаційного розвитку доцільно забезпечити можливість використання спеціалізованого програмного забезпечення, яке необхідне для створення єдиної інформаційної системи для аналізування інформації, розрахунків, що необхідні для оптимізації витрат ресурсів, ефективного управління різними аспектами діяльності підприємства.

Такі завдання дозволяє вирішити програма BAS «Комплексне управління підприємством» (BAS КУП), охоплюючи управлінський, фінансовий та бухгалтерський облік суб'єкта господарювання.

BAS КУП дозволяє вирішувати комплексно питання моніторингу та аналізування показників діяльності підприємства, управління його фінансовою діяльністю, виробництвом, витратами та собівартістю, персоналом тощо.

Водночас, таке програмне забезпечення дозволить виконувати функції і фахівцю контролінгу, посаду якого запропоновано вище.

За ринковими даними вартість такого програмного забезпечення складає 50 000 грн.

Відповідно одноразові витрати на розробку та впровадження даної рекомендації становитимуть близько 75 000 грн.

4. Відповідальність за практичне втілення системи управління оборотним капіталом підприємства покладено на керівників груп внутрішньо-господарських фінансів та група розрахунків з покупцями та замовниками фінансового відділу, як додатково виконуватимуть відповідні функції.

Витрати на практичну реалізацію даної рекомендації пов'язані з оплатою праці виконавців, з використанням відповідного програмного забезпечення, що є складовим модулем BAS КУП, придбання якого враховано в витратах на впровадження попередньої пропозиції.

Відповідно витрати на практичне втілення даної рекомендації складуть близько 58 тис. грн. (розрахунок аналогічний як для першої рекомендації).

Покажемо розрахунок економічного ефекту для рекомендації щодо практичного введення посади фахівця з контролінгу за формулою 3.5:

$$E_e = \sum E_i - E \cdot B, \quad (3.5)$$

де E_i – економія i -го виду робіт;

E_n – нормативний коефіцієнт ефективності (0,15);

n – число виконуваних робіт, що дали економію.

Відповідно, враховуючи зроблені розрахунки витрат та прогнози щодо результатів, яких можна досягнути: $E_e = 1001,56 \cdot 3 - 0,15 \cdot 400 = 4006,24 - 60 = 2946$ тис. грн.

Розрахунки проведено з урахуванням розрахованих витрат на практичне втілення рекомендації (400 тис. грн / за й рік) та прогнозованого зниження збитків на 4%.

Решта розрахованих економічних ефектів від практичного втілення розроблених рекомендацій наведено в табл. 3.3.

Складемо загальний план рекомендацій для досліджуваного підприємства (табл. 3.3).

Розрахований економічний ефект свідчить про доцільність впровадження розробленої рекомендації.

Окрім позитивного економічного результату рекомендації також впливають на покращення інших показників діяльності підприємства.

З даних табл. 3.3 видно, що загальна сума економічного ефекту від впровадження запропонованих рекомендацій становить 12421 тис. грн./рік, а витрати на їх реалізацію 658 тис. грн., що є позитивним результатом. Отже, впровадження даних рекомендацій вигідно для досліджуваного підприємства.

Таблиця 3.3 – Загальний план рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності ПрАТ «Вінницький олісжиркомбінат»

Найменування заходу, що пропонується	Відповідальні	Терміни виконання	Витрати, тис. грн.	Економічний ефект, тис. грн./рік	Інші результати
1	2	3	4	5	6
Оптимізація структури капіталу за критерієм фінансової стійкості	Керівник фінансового відділу	6 міс.	125	3000	Оптимальне співвідношення власного і позикового капіталу, оборотного та необоротного капіталу, позитивний ефект фінансового важеля
Впровадження системи вартісного аналізу витрат підприємства	Керівники виробничого відділу та планово-економічного сектору фінансового відділу	6 міс.	75	1900	Зниження витрат ресурсів, оптимізація виробничих витрат, зростання гнучкості підприємства
Впровадження помірної політики управління оборотними активами	Керівники груп внутрішньо-господарських фінансів та групи розрахунків х покупцями та замовниками фінансового відділу	3 міс.	58	2100	Підвищення ліквідності та фінансової стійкості, підвищення ефективності використання фінансово-майнового потенціалу, додаткове вивільнення грошових коштів
Введення посади фахівця з контролінгу	Керівники фінансового відділу та відділу кадрів	3 міс.	400	2946	Досягнення достатнього рівня фінансової стійкості, забезпечення прибутковості діяльності
Разом			658	9946	

Розрахуємо ефективність вкладених коштів у розроблені рекомендації, які приносять ефект підприємству протягом 3-х років.

Якщо рекомендації приносять ефект протягом декількох років, то необхідно визначити теперішню вартість всіх економічних ефектів $E_{ф(зар)}$, які отримає

підприємство протягом всього періоду дії впроваджених рекомендацій. Для цього користуються формулою:

$$E_{\phi(\text{заг})} = \sum_1^T \frac{E_{\phi i}}{(1 + \alpha)^t}, \quad (3.6)$$

де $E_{\phi i}$ – щорічна величина прогнозованого економічного ефекту, грн;

α – ставка дохідності, яка враховує середню депозитну ставку, темпи інфляції, рівень ризику тощо, у відносних одиницях, Для розрахунків можна брати ставку комерційних банків за кредитними операціями;

T – термін дії впровадженої рекомендації, тобто скільки часу впроваджена рекомендація буде давати економічний ефект, в роках;

t – час від моменту впровадження певної рекомендації до моменту отримання економічного ефекту від її впровадження, який визначається на кінець кожного року, років.

Далі, розраховують:

- норму дохідності витрат на впровадження запропонованих рекомендації – D ;
- період окупності витрат – $ПО$.

Норма дохідності D витрат на впровадження запропонованих рекомендацій розраховується за формулою:

$$D = \sqrt[T]{\frac{E_{\phi \text{заг}}}{B} + 1} - 1, \quad (3.7)$$

де $E_{\phi(\text{заг})}$ – загальна величина теперішньої вартості всіх економічних ефектів від впровадження запропонованих рекомендацій, грн;

B – загальна величина витрат, на впровадження запропонованих рекомендацій, грн;

T – термін дії впровадженої рекомендації, тобто скільки часу впроваджена рекомендація буде давати економічний ефект, в роках.

Впровадження запропонованих рекомендацій вважається економічно доцільним, якщо показник $D \geq (0,2...0,33)$.

Період окупності ПО витрат на реалізацію запропонованих рекомендацій розраховується за формулою:

$$ПО = \frac{B}{E_{\text{фзаг}}}. \quad (3.8)$$

Впровадження запропонованих рекомендацій вважається економічно доцільним, якщо показник $ПО \leq (3...5)$ років.

Середня ставка комерційних банків за кредитними операціями в 2021 році близько 25 %. Загальний розрахований ефект по рокам (з урахуванням прогностичних змін його величини порокам) становитиме $E_{\text{ф1}} = 9946$; $E_{\text{ф2}} = 109413$; $E_{\text{ф3}} = 12035$ тис. грн, визначаємо $E_{\text{фзаг}}$:

$$E_{\text{фзаг}} = \frac{12421}{(1 + 0,25)^1} + \frac{10941}{(1 + 0,25)^2} + \frac{12035}{(1 + 0,25)^3} = 21120 \text{ тис. грн}$$

Оскільки витрати на розробку та впровадження розроблених рекомендацій в перший рік впровадження комплексу заходів складуть 658 тис. грн, а протягом ще 2-х наступних років підприємство матиме близько 466 тис. грн. щороку. Продисконтувавши їх, визначено, що загальна сума витрат складе близько 1329,04 тис. грн.

Тоді,

$$D = \sqrt[3]{\frac{21120}{1329,04}} + 1 - 1 = 1,5,$$

що перевищує мінімально необхідний рівень показника.

$ПО = 1329,04 / 21120 = 0,1$, що також задовольняє мінімальним умовам.

Отже розроблені рекомендації є економічно доцільними для впровадження на ПрАТ «Вінницький олієжиркомбінат».

3.3 Моделювання результатів діяльності підприємства

Проведемо моделювання чистого прибутку ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» для одного з основного виду продукції – олія соняшникова нерафінована, що в загальному обсязі випущеної продукції займає 47 % загального обсягу виробленої продукції (40793 тон) підприємством в 2021 році. В результаті реалізації запропонованих нами рекомендацій прогнозовано такі результати діяльності ПрАТ «ВОЖК»:

- прогнозований обсяг продажу олії нерафінованої N за рік – 46912 тон;
- ціна реалізації однієї тони Ц (без врахування ПДВ) – 22836 грн.;
- прямі витрати на виробництво 1 тони – 16910 грн.;
- непрямі витрати на виробництво 1 тони – 4231 грн.;
- ставка податку на прибуток у 2021 р. – 18%.

Практичне впровадження розроблених рекомендацій проводиться за рахунок власних коштів підприємства.

Розрахуємо основні показники діяльності підприємства. Загальний обсяг продажу олії нерафінованої складе [71]:

$$\text{ЗОП} = \text{Ц} \cdot \text{N} = 46912 \cdot 22,836 = 1071,282 \text{ (млн. грн.)}$$

Величина прямих та непрямих витрат в розрахунку на один виріб складе:

$$\text{ПР}_1 + \text{ОВ}_1 = 16910 + 4231 = 21,141 \text{ (тис. грн.)}$$

Загальна величина прямих та непрямих витрат в розрахунку на весь обсяг продажу олії нерафінованої складе:

$$\begin{aligned} (\text{ПР}_1 + \text{ОВ}_1) \cdot \text{N} &= 16910 \cdot 46912 + 4231 \cdot 46912 = 793,282 + 198,484 = \\ &= 991,766 \text{ (млн. грн.)} \end{aligned}$$

З них прямі витрати складають 793,282 млн. грн., а непрямі – 198,484 млн. грн.

Величина операційного прибутку підприємства складе:

$$\text{ПО} = 1071,282 - 991,766 = 79,516 \text{ (млн. грн.)}$$

Величина податку на прибуток складе:

$$\text{ПП}=\text{ПО}\cdot\frac{\lambda}{100}=79,516\cdot\frac{18}{100}=14,31 \text{ (млн. грн.)}$$

Чистий прибуток підприємства складе:

$$\text{ЧП}=\text{ПО}-\text{ПП}=79,516-14,31=65,21 \text{ (млн. грн.)}$$

Вважатимемо, що найбільше впливають на величину чистого прибутку ПрАТ “ВОЖК” такі показники як [71]:

- обсяг продажу продукції;
- ціна реалізації одиниці продукції;
- прямі та непрямі витрати на виробництво одиниці продукції.

Межі зміни обраних показників виберемо в діапазоні $\pm 20\%$.

Відповідно доцільно визначити чутливість чистого прибутку від зміни обсягу продажу олії нерафінованої. Розрахуємо величину чистого прибутку підприємства для крайніх значень зміни обсягу продажу.

Відповідно для нижнього значення обсягу продажу:

$$N_n=0,8\cdot 46912=37530 \text{ тон загальний обсяг продажу, який складе:}$$

$$\text{ЗОП}=\text{Ц}\cdot N_n=22836\cdot 37530=857,035 \text{ (млн. грн.)}$$

Загальна величина прямих та непрямих витрат в розрахунку на весь обсяг продажу складе:

$$\text{ПР}+\text{ОВ}=16910\cdot 37530+198,484=634,632+198,484=833,116 \text{ (млн. грн.)}$$

З них прямі витрати складають 634,632 млн грн., а непрямі – 198,484 млн грн.

Величина операційного прибутку підприємства складе:

$$\text{ПО}=857,035-833,116=23,9919 \text{ млн грн}$$

Величина податку на прибуток складе:

$$\text{ПП}=\text{ПО}\cdot\frac{\lambda}{100}=23,9919\cdot\frac{18}{100}=4,31 \text{ (млн. грн.)}$$

Чистий прибуток підприємства складе:

$$\text{ЧП}=\text{ПО}-\text{ПП}=23,9919-4,31=19,682 \text{ (млн грн)}$$

Для верхнього значення обсягу продажу $N_B=1,2 \cdot 56294$ тон, отримаємо загальний обсяг продажу товарів:

$$ЗОП = Ц \cdot N_B = 22836 \cdot 56294 = 1285,539 \text{ (млн грн.)}$$

Загальна величина прямих та непрямих витрат в розрахунку на весь обсяг продажу складе:

$$ПР + ОВ = 16910 \cdot 56294 + 198,484 = 951,931 + 198,484 = 1150,415 \text{ (млн грн.)}$$

З них прямі витрати складають 951,931 млн грн., а непрямі – 198,484 млн грн.

Величина операційного прибутку підприємства складе:

$$ПО = 1285,539 - 1150,415 = 135,124 \text{ (млн грн.)}$$

Величина податку на прибуток складе:

$$ПП = ПО \cdot \frac{\lambda}{100} = 135,124 \cdot \frac{18}{100} = 24,322 \text{ (млн грн.)}$$

Чистий прибуток підприємства складе:

$$ЧП = ПО - ПП = 135,124 - 24,322 = 110,802 \text{ (млн грн.)}$$

Можна зробити певний висновок: при зміні обсягу реалізації нерафінованої олії (в межах $\pm 20\%$) чистий прибуток ПрАТ “ВОЖК” коливатиметься в межах від 19,682 до 110,802 млн грн. (при базовому рівні 65,21 млн грн.). Відповідно на рис. 3.2 відображено результати проведеного моделювання чутливості чистого прибутку підприємства залежно від зміни обсягу продажів олії нерафінованої.

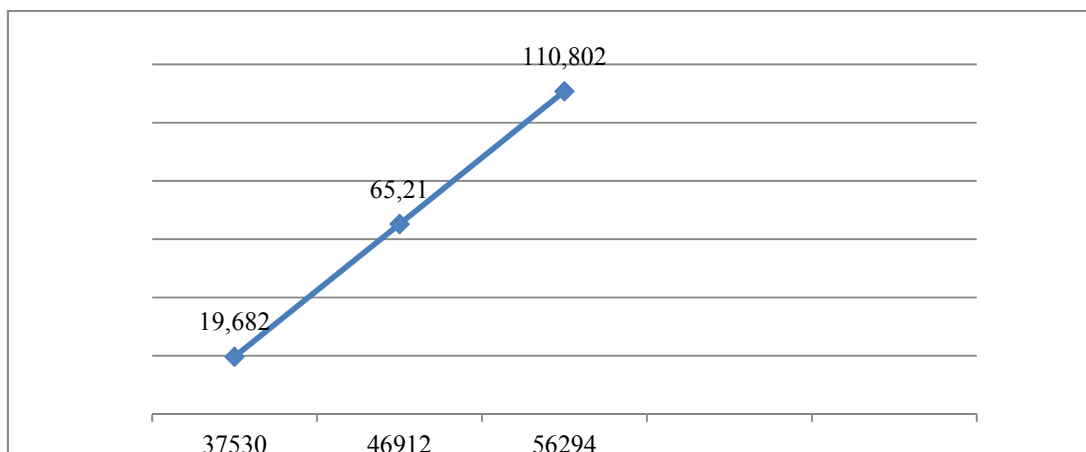

Рисунок 3.2 – Графік моделювання чутливості чистого прибутку ПрАТ “ВОЖК” залежно від зміни обсягу продажу

На наступному кроці моделювання доцільно визначити чутливість чистого прибутку досліджуваного прибутку залежно від зміни ціни продукції. Відповідно нами проведено розрахунки величини чистого прибутку для крайніх значень ціни реалізації олії нерафінованої.

Для нижнього значення ціни реалізації олії нерафінованої $C_n = 22836 * 0,8 = 18269$ грн загальний обсяг продажу товару складе:

$$ЗОП = C_n \cdot N = 18269 \cdot 46912 = 857,026 \text{ (млн грн.)}$$

Величина операційного прибутку підприємства складе:

$ПО = 857,026 - (991,766) = -134,74$ (млн грн), тобто при такій ціні підприємство буде мати збитки.

Для верхнього значення ціни реалізації олії нерафінованої $C_v = 22836 * 1,2 = 27403,2$ грн загальний обсяг продажу товару складе:

$$ЗОП = C_v \cdot N = 27403,2 \cdot 46912 = 1285,539 \text{ (млн грн)}$$

Величина операційного прибутку підприємства складе:

$$ПО = 1285,539 - (991,766) = 293,773 \text{ (млн грн)}$$

Величина податку на прибуток складе:

$$ПП = ПО \cdot \frac{\lambda}{100} = 293,773 \cdot \frac{18}{100} = 52,879 \text{ (млн грн)}$$

Чистий прибуток підприємства складе:

$$ЧП = ПО - ПП = 293,773 - 52,879 = 240,894 \text{ (млн грн)}$$

Відповідно чистий прибуток підприємства буде коливатись в межах від збитків в розмірі 134,74 млн грн до прибутку в розмірі 240,894 млн грн (при базовому рівні 65,21 млн грн). На рис. 3.3 відображено результати проведеного моделювання чутливості чистого прибутку досліджуваного підприємства залежно від зміни ціни реалізації одиниці продукції (олії нерафінованої).

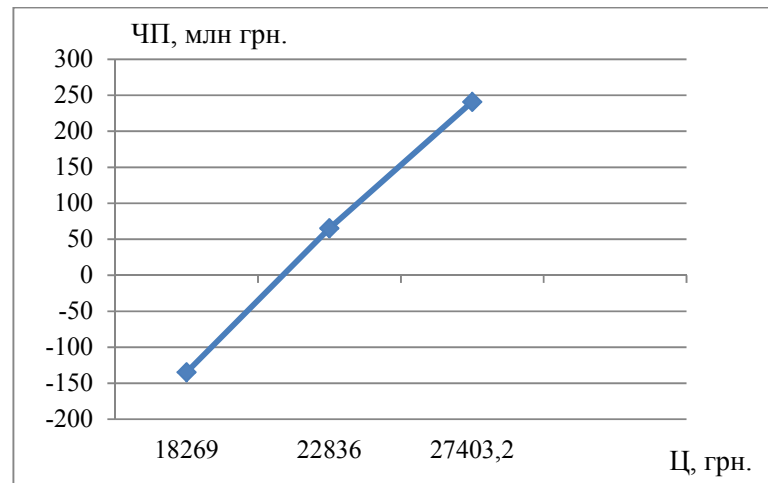

Рисунок 3.3 – Графік моделювання чутливості чистого прибутку ПрАТ “ВОЖК” залежно від зміни ціни на одиницю продукції

Наступним кроком є визначення чутливості чистого прибутку досліджуваного підприємства залежно від зміни прямих витрат на виробництво продукції. Відповідно проведемо розрахунки величини чистого прибутку саме для крайніх значень зміни прямих витрат.

Для нижнього значення рівня прямих витрат $PP_H = 16910 \cdot 0,8 = 13528$ грн загальний обсяг продажу товару складе:

$$ЗОП = Ц \cdot N = 22836 \cdot 46912 = 1071,282 \text{ (млн грн)}$$

Загальна величина прямих та непрямих витрат в розрахунку на весь обсяг продажу продукції складе:

$$PP_H + ОВ = 13528 \cdot 46912 + 198,484 = 634,625 + 198,484 = 833,110 \text{ (млн грн)}$$

З них прямі витрати складають 634,6625 млн грн, а непрямі – 198,484 млн грн.

Величина операційного прибутку підприємства складе:

$$ПО = 1071,282 - 833,110 = 238,172 \text{ (млн грн)}$$

Величина податку на прибуток складе:

$$ПП = ПО \cdot \frac{\lambda}{100} = 238,172 \cdot \frac{18}{100} = 42,87 \text{ (млн грн)}$$

Чистий прибуток підприємства складе:

$$\text{ЧП} = \text{ПО} - \text{ПП} = 238,172 - 42,87 = 195,302 \text{ (млн грн)}$$

Для верхнього значення рівня прямих витрат $\text{ПР}_в = 16910 \cdot 1,2 = 20292$ грн. загальний обсяг продажу товару складе:

$$\text{ЗОП} = \text{Ц} \cdot \text{N} = 22836 \cdot 46912 = 1071,282 \text{ (млн грн)}$$

Загальна величина прямих та непрямих витрат в розрахунку на весь обсяг продажу теплообмінних установок складе:

$$\text{ПР}_н + \text{ОВ} = 20292 \cdot 46912 + 198,484 = 951,938 + 198,484 = 1150,422 \text{ (млн грн)}$$

З них прямі витрати складають 951,938 млн грн, а непрямі – 198,484 млн грн.

Величина операційного прибутку підприємства складе:

$$\text{ПО} = 1071,282 - 1150,422 = -79,14 \text{ (млн грн)}$$

В результаті проведених розрахунків ми прийшли до висновків, що при зміні прямих витрат на виробництво одиниці олії нерафінованої в межах $\pm 20\%$ величина чистого прибутку підприємства буде коливатись в межах від 195,302 млн грн до збитків в розмірі 79,14 млн грн (при базовому рівні 65,21 млн грн). Моделювання чутливості чистого прибутку ПрАТ “ВОЖК” залежно від зміни прямих витрат на виробництво одиниці товару зображено на рис. 3.4.

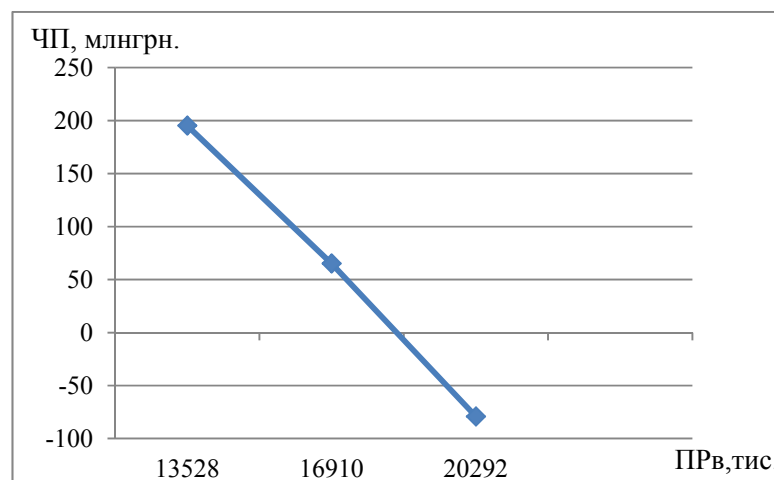

Рисунок 3.4 – Графік моделювання чутливості чистого прибутку ПрАТ “ВОЖК” залежно від зміни прямих витрат на виробництво одиниці продукції

Проаналізуємо чутливість чистого прибутку досліджуваного підприємства залежно від зміни непрямих витрат на виробництво олії нерафінованої. Розрахуємо величину чистого прибутку для крайніх значень непрямих витрат.

Для нижнього значення рівня непрямих витрат $OB_H = 4231 \cdot 0,8 = 3384,8$ грн. загальний обсяг продажу товару складе:

$$ЗОП = Ц \cdot N = 22836 \cdot 46912 = 1071,282 \text{ (млн грн)}$$

Загальна величина прямих та непрямих витрат в розрахунку на весь обсяг продажу складе:

$$ПР + OB_H = 16910 \cdot 46912 + 46912 \cdot 3384,8 = 793,282 + 158,788 = 952,07 \text{ (млн грн)}$$

З них прямі витрати складають 793,282 млн грн, а непрямі – 158,788 млн грн.

Величина операційного прибутку підприємства складе:

$$ПО = 1071,282 - 952,07 = 119,212 \text{ (млн грн)}$$

Величина податку на прибуток складе:

$$ПП = ПО \cdot \frac{\lambda}{100} = 119,212 \cdot \frac{18}{100} = 24,46 \text{ (млн грн)}$$

Чистий прибуток підприємства складе:

$$ЧП = ПО - ПП = 119,212 - 24,46 = 94,752 \text{ (млн грн)}$$

Для верхнього значення рівня непрямих витрат $OB_B = 4231 \cdot 1,2 = 5077,2$ грн. загальний обсяг продажу товару складе:

$$ЗОП = Ц \cdot N = 22836 \cdot 46912 = 1071,282 \text{ (млн грн)}$$

Загальна величина прямих та непрямих витрат в розрахунку на весь обсяг продажу складе:

$$ПР + OB_B = 16910 \cdot 46912 + 46912 \cdot 5077,2 = 793,282 + 238,181 = 1031,464 \text{ (млн грн)}$$

З них прямі витрати складають 793,282 млн грн, а непрямі – 238,181 млн грн.

Величина операційного прибутку підприємства складе:

$$ПО = 1071,282 - 1031,464 = 39,818 \text{ (млн грн)}$$

Величина податку на прибуток складе:

$$ПП = ПО \cdot \frac{\lambda}{100} = 39,818 \cdot \frac{18}{100} = 7,17 \text{ (млн грн)}$$

Чистий прибуток підприємства складе:

$$\text{ЧП} = \text{ПО} - \text{ПП} = 39,818 - 7,17 = 32,648 \text{ (млн грн.)}$$

Отже, можна зробити висновок, що при зміні непрямих витрат на виробництво одиниці товару (1 тони нерафінованої олії) в межах $\pm 20\%$ величина чистого прибутку підприємства буде коливатись в межах від 94,752 млн грн до 32,648 млн грн. (при базовому рівні 65,21 млн грн). Моделювання чутливості чистого прибутку комбінату залежно від зміни непрямих витрат на виробництво одиниці товару зображено на рис. 3.5.

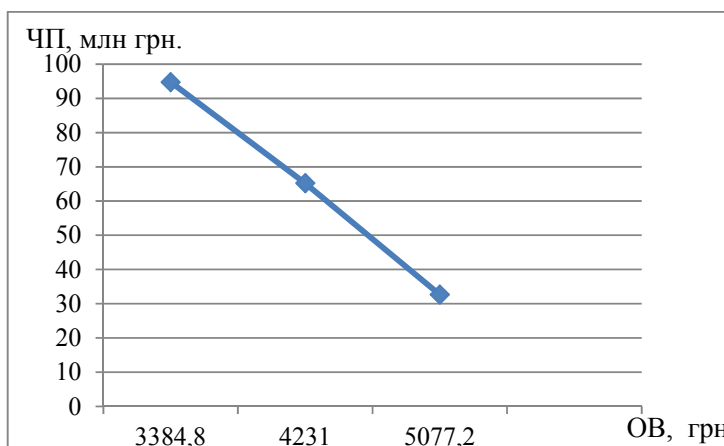

Рисунок 3.5 – Графік моделювання чутливості чистого прибутку ПрАТ «ВОЖК» залежно від зміни непрямих витрат на виробництво одиниці продукції

Висновки до третього розділу

В третьому розділі магістерської кваліфікаційної роботи було проведено SWOT-аналіз досліджуваного підприємства, охарактеризовано місію та визначено стратегічні орієнтири діяльності підприємства.

Проведений аналіз дозволив виявити перспективні напрямки розвитку для досліджуваного підприємства. Обґрунтовано, що на даному етапі розвитку ПрАТ «Вінницький ОЖК» доцільно використовувати саме стратегію стабілізації, яка дозволяє вирівняти показники ефективності господарювання з їх підвищенням в перспективі і переходом до стратегії росту.

У відповідності до виявлених проблем в діяльності досліджуваного підприємства та обраної функціональної стратегії диверсифікації для подальшої діяльності та розвитку підприємства розроблено ряд рекомендацій, які дозволять вирішити існуючі проблеми та досягнути визначених цілей:

1. Оптимізація структури капіталу підприємства за критерієм фінансової стійкості.
2. Впровадження системи вартісного аналізу витрат підприємства з метою їх оптимізації.
3. Впровадження помірної політики управління оборотними активами підприємства.
4. Введення посади фахівця з контролінгу.

Відповідно до поставлених в роботі завдань проведено макетування фінансового відділу підприємства, в структуру якого вводиться нова посада фахівця з контролінгу, основними функціями якого стануть контроль стану фінансових ресурсів підприємства, контроль формування та використанням фінансових коштів і джерел, контроль стану витрат і доходів, забезпечення максимізації прибутку тощо.

Проведено розрахунок витрат, які виникатимуть в ході практичної реалізації запропонованих рекомендацій, та економічного ефекту від їх впровадження. Як показують результати розрахунків, усі запропоновані рекомендації мають позитивний економічний ефект. Найбільший економічний ефект планується від оптимізації структури капіталу підприємства. Окрім позитивного економічного результату рекомендації також впливають на покращення інших показників діяльності підприємства.

Загальна сума економічного ефекту від впровадження запропонованих рекомендацій становить 12421 тис. грн./рік, а витрати на їх реалізацію 658 тис. грн./рік, що є позитивним результатом.

Проведене моделювання результатів діяльності підприємства також підтвердило доцільність та ефективність здійснення розроблених рекомендацій.

ВИСНОВКИ

В ході виконання теоретичного розділу магістерської кваліфікаційної роботи було проаналізовано питання ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства за сучасних умов господарювання.

В розрізі теми дослідження узагальнено підходи до трактування поняття фінансових ресурсів. Відповідно, фінансові ресурси підприємства охарактеризовано як сукупність доходів і нагромаджень, що формуються за рахунок власного, позичкового та залученого грошового капіталу, які акумулюються та використовуються підприємством в ході здійснення виробничо-фінансової діяльності для забезпечення ліквідності активів, платоспроможності та соціально-економічного розвитку відповідно до сформованої фінансової стратегії.

Водночас в роботі було досліджено зміст, структуру та підходи до управління фінансовою діяльністю підприємства. Як показали дослідження результатів наукових напрацювань в економічній літературі існують досить неоднозначні підходи до розуміння поняття фінансова діяльність.

Проаналізовано існуючі підходи до оцінювання ефективності фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Дослідження підтверджують, що на сьогодні набуває актуальності формування та використання саме комплексного підходу до прийняття обґрунтованих рішень, узгоджених з поточними та довгостроковими цілями фінансової діяльності підприємства, а, відповідно, і оцінювання їх ефективності.

За результатами дослідження удосконалено підхід до оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства, який на відміну від існуючих передбачає аналізування абсолютних та відносних оціночних показників в їх динаміці, а також – визначення типу фінансової стійкості підприємства.

В аналітичному розділі магістерської кваліфікаційної роботи охарактеризовано стан та основні тенденції олійно-жирової галузі України.

Проаналізовано діяльність ПрАТ «Вінницький ОЖК» як провідного товаровиробника в олійно-жировій галузі України. Досліджено основні фінансово-

економічні показники ефективності господарювання ПрАТ «Вінницький ОЖК» в 2018-2020 роках.

Можна зауважити, що підприємство протягом досліджуваного періоду працювало з позмінним успіхом. Так, чистий дохід від реалізації продукції в 2019 році знизився на 30,66%, проте в 2020 році показник зріс на 8,71% порівняно з попередніми звітними роками.

Водночас за результатами 2020 року можна спостерігати значне зростання показники валового доходу на 169,77 % порівняно з попереднім роком. Такі зміни вказують на підвищення результативності основної діяльності підприємства, оскільки, незважаючи на зменшення обсягів реалізації в 2020 році порівняно з 2018 роком, валовий прибуток зріс більше ніж в 1,5 раза.

Відповідно до визначених завдань в роботі також проаналізовано стан та основні тенденції показників вартості майна підприємства.

Слід зауважити, що протягом досліджуваного періоду підприємство працювало збитково, що є наслідком перевищення витрат (значне зростання фінансових витрат) над доходами підприємства.

Проведено дослідження ефективності системи управління фінансовою діяльністю комбіната, за результатами якого можна зазначити, що протягом досліджуваного періоду ПрАТ «Вінницький олійний ОЖК» має нестійке фінансове становище. Така ситуація є наслідком порушення платоспроможності підприємства, водночас залишається можливість відновлення рівноваги засобами оптимізації структури майна, прискорення оборотності засобів, оптимізації витрат підприємства тощо.

Здійснено аналіз загальної системи управління підприємством ПрАТ «Вінницький ОЖК» та зроблено висновок про необхідність підвищення її ефективності.

В третьому розділі магістерської кваліфікаційної роботи було проведено SWOT-аналіз досліджуваного підприємства, охарактеризовано місію та визначено стратегічні орієнтири діяльності підприємства.

Проведений аналіз дозволив виявити перспективні напрямки розвитку для досліджуваного підприємства. Обґрунтовано, що на даному етапі розвитку ПрАТ «Вінницький ОЖК» доцільно використовувати саме стратегію стабілізації, яка дозволяє вирівняти показники ефективності господарювання з їх підвищенням в перспективі і переходом до стратегії росту.

У відповідності до виявлених проблем в діяльності досліджуваного підприємства та обраної функціональної стратегії для подальшої діяльності та розвитку підприємства розроблено ряд рекомендацій, які дозволять вирішити існуючі проблеми та досягнути визначених цілей:

1. Оптимізація структури капіталу підприємства за критерієм фінансової стійкості.
2. Впровадження системи вартісного аналізу витрат підприємства з метою їх оптимізації.
3. Впровадження помірної політики управління оборотними активами підприємства.
4. Введення посади фахівця з контролінгу.

Відповідно до поставлених в роботі завдань проведено макетування фінансового відділу підприємства, в структуру якого вводиться нова посада фахівця з контролінгу, основними функціями якого стануть контроль стану фінансових ресурсів підприємства, забезпечення максимізації прибутку тощо.

Проведено розрахунок витрат, які виникатимуть в ході практичної реалізації запропонованих рекомендацій, та економічного ефекту від їх впровадження. Загальна сума економічного ефекту від впровадження запропонованих рекомендацій становить 12421 тис. грн./рік, а витрати на їх реалізацію 658 тис. грн., що є позитивним результатом. Окрім позитивного економічного результату рекомендації також впливають на покращення інших показників діяльності підприємства.

Проведене моделювання результатів діяльності підприємства також підтвердило доцільність та ефективність здійснення розроблених рекомендацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Майже 45% українських підприємств зазнали фінансових проблем через пандемію – експертка. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3209909-ponad-45-ukrainskih-pidpriemstv-zaznali-finansovih-problem-cerez-pandemiu-ekspertka.html>.
2. Бланк И. А. Стратегия и тактика управления финансами. К.: МП «ИТЕМ» ЛТД; СП «АДЕФ-УКРАЇНА», 1996. 534 с.
3. Міщенко А. П. Стратегічне управління: Навч. посіб. К.: «Центр навчальної літератури», 2004. 336 с.
4. Менеджмент: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. Г.В Щокіна, М.Ф. Головатого, О.В.Антонюка, В.П. Сладкевича. К.: МАУП, 2007. 816 с.
5. Сладкевич В. П. Стратегічний менеджмент організацій; Підручник. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. 496 с.
6. Фінанси: Підручник /За ред.С.І. Юря, Ф.М. Федосова. К.: Знання, 2008. 611 с.
7. Бердар М. М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. №5. С.133-138.
8. Джерелейко С. Д. Управління фінансовими ресурсами промислових підприємств. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2010_1/156.pdf.
9. Крамаренко Г. О., Чорна О. Є. Фінансовий аналіз. Київ: ДУЕП, 2008. 392 с.
10. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131>.
11. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2003. 554 с.
12. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий аналіз. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 392 с.

13. Прохорова В.В. Потенціал підприємства: формування, управління та розвиток: колективна монографія / Укр. інж.-пед. акад.; заг. ред. д-р екон. наук, проф. В.В. Прохорова. Харків : НТМТ, 2013. 320с.
14. Салькова І.Ю., Римар А.Ю. Основи забезпечення фінансової безпеки. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 20. С. 889-893.
15. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: моногр. Київ : КНЕУ, 2004. 268 с.
16. Чобіток В.І., Зайцева І.С. Управління фінансовою діяльністю підприємства: теоретичні аспекти. Стратегічні орієнтири розвитку національної економіки. 2013. № 14. С. 303-310.
17. Бондар А. І. Ткаченко Т.П. Сутність та шляхи підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва : Збірник наукових праць*. Випуск 19. Київ: ІВЦ Видавництво «Політехніка»; 2017. 252 с.
18. Фінансовий менеджмент: підручник / [Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. та ін.]. К.: КНЕУ, 2005. 535 с.
19. Громова А.Є. Аналіз фінансового стану підприємства з огляду ефективного використання фінансових ресурсів / А.Є. Громова, К.В. Крамаренко, Т.О. Рудик. *Молодий вчений*. 2016. № 5 (32). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/5/12.pdf>.
20. Горбан А. Управління фінансовими ресурсами підприємства. Економічні науки. 2010. № 15. С. 25–27.
21. Кропівцова Н. Особливості формування фінансових ресурсів підприємства. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг*. 2011. Вип. 1. С. 261–268.
22. Лапа А. Фінансові ресурси підприємства та їх оптимізація. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ*, Серія: Економічні науки. № 4. 2013. С. 289–297.

23. Причепя І.В. Соломонюк І.Л. До питання трактування поняття фінансових ресурсів. *Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи (МН-2022)*. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/mn/mn2022/paper/view/14210>.
24. Горбан А. Управління фінансовими ресурсами підприємства. *Економічні науки*. 2010. № 15. С. 25–27.
25. Господарський кодекс. Затверджений від 16.01.2003 № 436-IV.// *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144.
26. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131>.
27. Бердар М.М. Фінанси підприємств. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
28. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: навч. посібник. Київ: Знання-Прес, 2009. 299 с.
29. Любенко Н.М. Фінанси підприємств. навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 264 с.
30. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств: підручник. Київ: «Центр учбової літератури». 2103. 504 с.
31. Ніпіаліді О.Ю., Карпишин Н.І. Фінанси підприємств: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2009. 232 с.
32. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник. К. : Знання, 2007. 1072 с.
33. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: ЦУЛ, 2009. 520 с.
34. Бердар М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства на основі логістичного підходу. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. № 5(83). С. 133–138.
35. Бланк И. Управление активами: монография. Киев: Ника-Центр, Эльга, 2000. 720 с.

36. Майстро С.В. Стратегія державного регулювання розвитку агропромислового комплексу України в умовах глобалізації. АПК: економіка, управління. 2009. №1. С. 65-76.
37. Л. І. Катан, А. І. Сидоренко. Фінансові ресурси підприємства та особливості їх формування. *Ефективна економіка*. № 6. 2014. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3095>.
38. Філімоненков О. Фінанси підприємств: Навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: МАУП, 2004. 328 с.
39. Белоліпецкий В. Финансы фирмы: Курс лекций. Москва: ИНФРА. 1998. 296 с.
40. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
41. Гриньова В., Коюда В. Фінанси підприємств. 2-е вид., перероб. та допов. Київ: Знання-Прес, 2004. 424 с.
42. Кірейцев Г. Фінанси підприємств: Навч. посібник: Курс лекцій / За ред. д.е.н., проф. Г. Г. Кірейцева. Київ: ЦУЛ, 2002. 268 с.
43. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. 4-ге вид., доп. і перероб. К.: КНЕУ, 2007. 240 с.
44. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2007. 360 с.
45. Гудзь О. Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств: монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2007. 578 с.
46. Чупіс А., Корецький М., Кашенко О. та ін. Оцінка, аналіз, планування фінансового становища підприємства: наук.-метод. вид. / за ред. А. Чупіса. Суми: Довкілля, 2001. 404 с.
47. Фінанси підприємств: підручник / за ред. А. Поддєрьогіна. 7-ме вид. Київ: КНЕУ, 2008. 552 с.

48. Петленко Ю. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Київ: Кондор, 2007. 298с.
49. Лайко П., Мних М. Фінанси підприємств: підручник для студ. ВУЗів. Київ: Знання України, 2004. 428 с.
50. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник / О. Р. Романенко; М-во освіти і науки України. К.: Центр навч. літ., 2003. 312 с.
51. Бугай В.З., Омельченко В.М. Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємства. *Держава та регіони*. 2016. № 1. С. 34–39.
52. Яременко В. Г., Салманов Н.М. Сутність поняття та особливості класифікації фінансових ресурсів підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*.
53. Kuzheliev M. O., Zherlitsyn D. M., Zhytar M. O. Formalization Of Dynamic Relations Between Enterprise Financial Indicators. *Independent Auditor*. 2016. № 16 (II). P. 18–26.
54. Курінна О. В. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Науковий вісник Академії муніципального управління*. Серія : Економіка. 2013. Вип. 2. С. 140–148.
55. Онишко С. В. Регулятивний потенціал фінансового ринку в умовах глобальних викликів: монографія / за заг. ред. д.е.н., професора С.В Онишко. Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2016. 452 с.
56. Громова А., Пилипишина І., Носковська А. Теоретико-методологічні основи формування фінансових ресурсів підприємства. *Економічний дискурс*. 2015. №4. С.100–106.
57. Кужелєв М. О., Нечипоренко А. В. Вплив поведінкових факторів на управління фінансовою діяльністю корпорації: теоретичні аспекти. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 2. С.154–168.
58. Пінчук А. В., Нечипоренко А. В. Формування інвестиційної стратегії підприємства. *Механізми економічного зростання і конкурентоспроможності*

національного господарства : зб. матер. Всеукр. наук.- практ. конф., м. Київ, 8 грудня 2018 р. Громадська організація «Київський економічний науковий центр». К., 2018. Ч. 1. С. 103–105.

59. Погожа Н. В. Проблемні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства в умовах рецесії України. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2012. Вип. 2. С. 144–149.

60. Томашук І.О., Терещук С.М., Салькова І.Ю. Теоретичні аспекти управління фінансовою діяльністю підприємств. *Інфраструктура ринку*. Випуск 27. 2019. С.345-349.

61. Попов Д. Эволюция показателей стратегии развития предприятия. *Управление компанией*. . 2003. . № 1. . С. 69—70.

62. Кустрич Л. О. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств на регіональному рівні. *Агросвіт*. № 1. 2018. С. 18-24.

63. Козлова О.С. Методика оцінки фінансової стійкості підприємства. *Молодий вчений*. № 10 (50). 2017. С. 914-918.

64. Близнюк О. П., Горпинченко А. П. Оцінка ефективності управління фінансовими ресурсами на підприємствах роздрібної торгівлі України. *Проблеми економіки*. № 3. 2014. С. 208-218.

65. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання : [монографія]. К. : КНЕУ, 2001. 387 с.

66. Петренко В.А., Гурбик Ю.Ю., Сальнікова М.В. Теоретичний аналіз тлумачення поняття «фінансова діяльність підприємства». *Гроші, фінанси і кредит*. Випуск № 5(67), 2018. С.180-185.

67. Олійно-жирова галузь 2020: тенденції, прогнози, перспективи. URL: <https://www.growhow.in.ua/oliyno-zhyrova-haluz-2020-tendentsii-prohnozy-perspektyvy/>

68. Олійно-жирова галузь України має сьогодні динаміку сталого розвитку. URL: <https://ukroilprom.org.ua/news/oliyno-zhyrova-galuz-ukrayny-ma-sogodni-dynamiku-stalogo-rozvytku-176/>

69. Офіційний сайт ПрАТ «Вінницький ОЖК». URL: <http://vmzhk.vioil.com/>

70. ПрАТ «Вінницький ОЖК». URL: <https://smida.gov.ua/>

71. Методичні вказівки до виконання магістерської кваліфікаційної роботи студентами спеціальності «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент підприємств, організацій і установ» / Уклад. В. О. Козловський, О. Й. Лесько. Вид. 3-є, переробл. і допов. Вінниця : ВНТУ, 2021. 64 с.

Додаток А
(обов'язковий)

**ПРОТОКОЛ ПЕРЕВІРКИ НАВЧАЛЬНОЇ
(КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ) РОБОТИ**

Назва роботи: Підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю на приватному акціонерному товаристві «Вінницький олійножировий комбінат»

Тип роботи: магістерська кваліфікаційна робота

Підрозділ: факультет менеджменту та інформаційної безпеки, кафедра економіки підприємства та виробничого менеджменту

Науковий керівник: к.е.н., доцент Причепя І. В.

Показники звіту подібності

Plagiat.pl (StrikePlagiarism)		Unicheck	
КП1		Оригінальність	73,9%
КП2			
Тривога/Білі знаки		Схожість	26,1%

Аналіз звіту подібності (відмітити потрібне)

Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.

Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання.

Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

Заявляю, що ознайомлений (-на) з повним звітом подібності, який був згенерований Системою щодо роботи (додається).

Автор _____

Соломонюк І. Л.

Опис прийнятого рішення

Робота допускається до захисту після доопрацювання _____

Особа, відповідальна за перевірку _____ к.т.н., доц. Ратушняк О. Г.

Експерт, зав. каф. ЕПВМ _____ к.е.н., проф. Лесько О.Й.

Додаток Б
(обов'язковий)

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра економіки підприємства і виробничого менеджменту
Спеціальність 073 «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ЕПВМ
к.е.н., професор
_____ Лесько О.Й.
" _03_ " _09_ 2021 року

**ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ
НА ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ТЕМУ:**

Підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю на
приватному акціонерному товаристві «Вінницький олійножировий комбінат»

08-41.МКР.277.03.000 ТЗ

Керівник _____
підпис

к.е.н., доцент кафедри ЕПВМ

Причепя І.В.

" _03_ " _09_ 2021 р.

Виконавець: студентка 2 курсу
магістратури групи МПОУ-20 м
спеціальності 073 «Менеджмент»

_____ Соломонюк І.Л.

підпис

" _02_ " _12_ 2021 р.

Вінниця ВНТУ 2021

1. Підстава для виконання роботи

Підставою для виконання роботи є наказ № 277 по ВНТУ від «24» 09 2021 р. та індивідуальне завдання на виконання дипломної роботи, затверджене протоколом № 20 засідання кафедри ЕПВМ від «08» 06 2021 р.

2. Мета та призначення роботи

Метою роботи є обґрунтування теоретичних, методичних та практичних засад удосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства .

Для досягнення поставленої мети було визначено та розв'язано низку задач:

- дослідити сутність та структуру поняття фінансова діяльність, фінансові ресурси зокрема;
- дослідити суть, структуру та підходи до управління фінансовою діяльністю підприємства;
- удосконалити підхід до оцінювання ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства;
- проаналізувати фінансово-економічні показники діяльності досліджуваного підприємства;
- дослідити ефективність управління фінансовою діяльністю ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат»;
- дослідити систему управління досліджуваного підприємства;
- провести стратегічний аналіз діяльності ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат»;
- розробити комплекс заходів щодо підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства за умов зростання економічної нестабільності.

3. Вихідні дані для проведення роботи

Фінансова звітність ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» за 2018–2020 рр.; статистичні дані, методичні вказівки, підручники, посібники, наукові статті тощо.

4. Методи дослідження та аналізу

У процесі дослідження застосовувались методи системного аналізу та синтезу, узагальнення, порівняльного аналізу динаміки економічних показників, розрахунково-аналітичні методи, графоаналітичний метод та інші.

5. Етапи та терміни виконання

1. Вибір напрямку дослідження-добір, вивчення та узагальнення науково-економічної інформації та статистичної інформації; розгляд можливих напрямків досліджень та їх оцінювання; обґрунтування прийнятого напрямку дослідження; розроблення, погодження і затвердження ТЗ: вересень 2021р.

2. Теоретичне дослідження – вивчення теоретичних засад удосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства : жовтень 2021 р.

3. Аналітична частина дослідження - аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат», ефективності управління фінансовою діяльністю та системи менеджменту підприємства: жовтень-листопад 2021 р.

4. Розробка рекомендацій та пропозицій - рекомендації щодо вибору стратегії розвитку ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат», удосконалення управління фінансовою діяльністю та покращення результатів діяльності підприємства, складання загального плану рекомендацій: листопад 2021 р.

5. Узагальнення результатів дослідження - оформлення пояснювальної і графічної частини МКР, складання висновків за результатами досліджень: листопад 2021 р.

6. Очікувані результати

В результаті виконання МКР очікується одержання ґрунтовних рекомендацій та пропозицій щодо удосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства .

7. Вимоги до розробленої документації:

Згідно «Методичних вказівок до виконання магістерської кваліфікаційної роботи студентами спеціальності «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент підприємств, організацій і установ» / Уклад. В. О. Козловський, О. Й. Лесько. Вид. 3-є, переробл. і допов. Вінниця : ВНТУ, 2021. 64 с.

8. Порядок приймання роботи

Засідання екзаменаційної комісії в грудні 2021 р.

Попередній захист, захист перед ЕК – грудень 2021 р.

Початок розробки: 03.09.2021 р.

Граничний термін виконання: 02.12.2021 р.

Розробив: _____ Соломонюк І.Л.

Науковий керівник: _____ Причепка І. В.

“ 02 ” _____ 12 _____ 2021 року

Додаток В
(обов'язковий)
Фінансова звітність ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» за 2018р -
.2018 рр.

			КОДИ
		Дата	01.01.2021
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Вінницький олійножировий комбінат"	за ЄДРПОУ	00373758
Територія	Вінницька область, Вінниця	за КОАТУУ	0510100000
Організаційно- правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво олії та тваринних жирів	за КВЕД	10.41

Середня кількість працівників: 803

Адреса, телефон: 21034 місто Вінниця, вулиця Немирівське шосе, 26, 0432 27-46-26

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД 1801001	
		На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	21	10
первісна вартість	1001	57	71
накопичена амортизація	1002	(36)	(51)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	12 605	12 358
Основні засоби	1010	3 556 943	3 447 243
первісна вартість	1011	4 099 385	4 150 480
знос	1012	(542 442)	(703 237)
Інвестиційна нерухомість	1015	52 104	52 104
первісна вартість	1016	52 104	52 104
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	13
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0

Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	3 621 673	3 511 728
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	198 350	241 887
Виробничі запаси	1101	114 460	70 252
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	81 660	134 410
Товари	1104	2 230	37 225
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	58 260	29 279
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	11 286	25 302
з бюджетом	1135	23 417	44 228
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	45
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	109 152	55 601
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	43 393	7 315
Готівка	1166	16	14
Рахунки в банках	1167	43 377	7 301
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	125	1 886
Усього за розділом II	1195	443 983	405 498
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	4 065 656	3 917 226
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	78 099	78 099
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2 730 292	2 730 292
Додатковий капітал	1410	1	1
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	432	432
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	0	0
Неоплачений капітал	1425	(261 295)	(361 451)

Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	2 547 529	2 447 373
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	498 567	481 598
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	4 781	131 821
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	503 348	613 419
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	130 507	37 149
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	59 950	36 701
розрахунками з бюджетом	1620	4 906	1 578
у тому числі з податку на прибуток	1621	4 184	0
розрахунками зі страхування	1625	1 330	324
розрахунками з оплати праці	1630	5 496	4 352
одержаними авансами	1635	129 055	532 954
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	683 535	243 376
Усього за розділом III	1695	1 014 779	856 434
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	4 065 656	3 917 226

Підприємство

Приватне акціонерне товариство
"Вінницький олійножировий комбінат"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2021
00373758

Звіт про фінансові результати**(Звіт про сукупний дохід)**

за 2020 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 915 837	1 762 329
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 722 103)	(1 690 515)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	193 734	71 814
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	66 122	50 429
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(41 308)	(45 107)
Витрати на збут	2150	(92 894)	(79 808)
Інші операційні витрати	2180	(106 082)	(116 938)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	19 572	0
збиток	2195	(0)	(119 610)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	75 995	119 914
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(209 292)	(89 738)

Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(113 725)	(89 434)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	13 569	10 781
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
збиток	2355	()	(78 653)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(67)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	67
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-100 156	-78 586

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 410 706	910 665
Витрати на оплату праці	2505	114 957	123 615
Відрахування на соціальні заходи	2510	24 907	26 725
Амортизація	2515	160 952	159 708
Інші операційні витрати	2520	169 029	176 425
Разом	2550	1 880 551	1 397 138

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	312 394 000	312 394 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0,320610	-0,251780
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

			ОДИ
		Дата	01.01.2020
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Вінницький олійножировий комбінат"	за ЄДРПОУ	00373758
Територія	Вінницька область, Вінниця	за КОАТУУ	0510100000
Організаційно- правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво олії та тваринних жирів	за КВЕД	10.41

Середня кількість працівників: 845

Адреса, телефон: 21034 місто Вінниця, вулиця Немирівське шосе, будинок 26, 0432 27-46-26

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

v

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.
Форма №1

		Код за ДКУД	
		1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	45	21
первісна вартість	1001	57	57
накопичена амортизація	1002	(12)	(36)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	22 824	12 605
Основні засоби	1010	3 661 044	3 556 943
первісна вартість	1011	4 043 893	4 099 385
знос	1012	(382 849)	(542 442)
Інвестиційна нерухомість	1015	52 035	52 104
первісна вартість	1016	52 035	52 104
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	8	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0

Усього за розділом I	1095	3 735 956	3 621 673
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	159 290	198 350
Виробничі запаси	1101	123 675	114 460
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	25 945	81 660
Товари	1104	9 670	2 230
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	420	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	197 737	58 260
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	185 101	11 286
з бюджетом	1135	43 447	23 417
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 511	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	511	109 152
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	50 105	43 393
Готівка	1166	15	16
Рахунки в банках	1167	50 090	43 377
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	557	125
Усього за розділом II	1195	637 169	443 983
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	4 373 125	4 065 656

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	78 099	78 099
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2 730 629	2 730 292
Додатковий капітал	1410	1	1
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	432	432
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-178 588	-258 244
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0

Усього за розділом I	1495	2 630 573	2 550 580
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	515 920	498 567
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	6 534	4 781
Інші довгострокові зобов'язання	1515	330 458	0
Довгострокові забезпечення	1520	8 916	15 338
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	8 916	15 338
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	861 828	518 686
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	103 862	130 507
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	102 537	59 950
розрахунками з бюджетом	1620	1 667	1 856
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	1 134
розрахунками зі страхування	1625	1 248	1 330
розрахунками з оплати праці	1630	5 234	5 496
одержаними авансами	1635	285 913	129 055
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	380 233	668 196
Усього за розділом III	1695	880 724	996 390
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	4 373 125	4 065 656

Підприємство

Приватне акціонерне товариство
"Вінницький олійножировий комбінат"Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2020
00373758

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2019 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 762 329	2 541 681
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 690 515)	(2 436 258)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	71 814	105 423
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	50 429	60 572
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(45 107)	(37 274)
Витрати на збут	2150	(79 808)	(78 239)
Інші операційні витрати	2180	(116 938)	(128 549)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	0	0
збиток	2195	(119 610)	(78 067)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	119 914	72 926
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Фінансові витрати	2250	(89 738)	(106 394)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(89 434)	(11 535)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	10 781	14 451
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(78 653)	(97 084)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(67)	(1 721)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	67	1 721
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-78 586	-95 363

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	910 665	1 599 428
Витрати на оплату праці	2505	123 615	103 840
Відрахування на соціальні заходи	2510	26 725	22 446
Амортизація	2515	159 708	155 579
Інші операційні витрати	2520	176 425	174 775
Разом	2550	1 397 138	2 056 068

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	312 394 000	312 394 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0,251780	-0,310770
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

			КОДИ
		Дата	01.01.2019
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ВІННИЦЬКИЙ ОЛІЙНОЖИРОВИЙ КОМБІНАТ"	за ЄДРПОУ	00373758
Територія	Вінницька область, Вінниця	за КОАТУУ	0510100000
Організаційно- правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво олії та тваринних жирів	за КВЕД	10.41

Середня кількість працівників: 881

Адреса, телефон: 21034 місто Вінниця, вул. Немирівське шосе, будинок 26, (0432) 27-46-26

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.
Форма №1

		Код за ДКУД	
		1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	45
первісна вартість	1001	10	57
накопичена амортизація	1002	(10)	(12)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	72 790	22 824
Основні засоби	1010	3 712 750	3 661 044
первісна вартість	1011	3 942 916	4 043 893
знос	1012	(230 166)	(382 849)
Інвестиційна нерухомість	1015	51 874	52 035
первісна вартість	1016	51 874	52 035
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	10	8
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0

Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	3 837 424	3 735 956
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	518 420	159 290
Виробничі запаси	1101	234 602	123 675
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	279 964	25 945
Товари	1104	3 854	9 670
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	420	420
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	74 777	197 737
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	373 561	185 101
з бюджетом	1135	88 987	43 447
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 511	1 511
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	819	512
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	23 414	50 105
Готівка	1166	27	15
Рахунки в банках	1167	23 387	50 090
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	3 473	557
Усього за розділом II	1195	1 083 871	637 169
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	0	0
Баланс	1300	4 921 295	4 373 125

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	78 099	78 099
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2 741 251	2 730 629
Додатковий капітал	1410	20	1
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	432	432
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-93 417	-178 588
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)

Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	2 726 385	2 630 573
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	534 092	515 920
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	7 581	6 534
Інші довгострокові зобов'язання	1515	264 672	330 458
Довгострокові забезпечення	1520	6 993	8 916
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	6 993	8 916
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	813 338	861 828
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	75 731	103 862
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	239 509	102 537
розрахунками з бюджетом	1620	1 003	1 667
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	704	1 248
розрахунками з оплати праці	1630	2 921	5 234
одержаними авансами	1635	542 055	285 943
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	519 649	380 233
Усього за розділом III	1695	1 381 572	880 724
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	4 921 295	4 373 125

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"ВІННИЦЬКИЙ ОЛІЙНОЖИРОВИЙ
КОМБІНАТ"

Дата

КОДИ

01.01.2019

за ЄДРПОУ

00373758

Звіт про фінансові результати

(Звіт про сукупний дохід)

за 2018 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 541 681	3 610 471
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 436 258)	(3 452 064)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	105 423	158 407
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	60 572	74 121
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(37 274)	(30 058)
Витрати на збут	2150	(78 239)	(126 127)
Інші операційні витрати	2180	(128 549)	(121 127)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
збиток	2195	(78 067)	(44 784)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	72 926	57 408
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(106 394)	(101 175)

Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(111 535)	(88 551)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	14 451	15 884
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(97 084)	(72 667)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(1 721)	(88)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 721	88
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-95 363	-72 579

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 599 428	3 163 594
Витрати на оплату праці	2505	103 840	76 484
Відрахування на соціальні заходи	2510	22 446	16 618
Амортизація	2515	155 579	150 531
Інші операційні витрати	2520	174 775	205 699
Разом	2550	2 056 068	3 612 926

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	312 394 000	312 394 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0,310770	-0,232610
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Додаток Г
(обов'язковий)

ІЛЮСТРАТИВНА ЧАСТИНА
«ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ
НА ПРИВАТНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВІ
«ВІННИЦЬКИЙ ОЛІЙНОЖИРОВИЙ КОМБІНАТ»